

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Kovács Andor,

VIDEOTON Holding Zrt., műszaki igazgató

Díjazták a
Pilisi Parkerdőt

Az
automatizálás
városa

Pecsét István
története

Tatabányai
Gyémánt
Fürdő

2800 Tatabánya, Cseri u. 33.
+36 34/309-390

www.gyemantfurdo.hu
 [gyemant.furdo](https://www.facebook.com/gyemant.furdo)

A CSALÁDI VÍZIPARADICSOM

KELLEMEK PIHENÉST ÉS SZÓRAKOZÁST KÍVÁNUNK!

Alapításának 25. évfordulóját ünnepli a tatabányai főiskola

MÜTF és Edutus - Múlt és jövő a jelenben

2017. szeptember 14. és 16. között ünnepli a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája – vagyis mai nevén az Edutus Főiskola – alapításának negyedszázados évfordulóját. A jeles alkalomra – tudtuk meg dr. Kandikó József alapító rektortól – különleges ünnepségsorozattal készülnek. Ennek részleteiről kérdeztük a programok főszervezőjét, a Modern Üzleti Tudományok Alapítvány elnökét.

– Az évforduló nem csak az oktatási intézmény számára fontos állomás, de ez volt az a momentum, amelynek köszönhetően Tatabánya városa felkerülhetett a felsőoktatási térképre. Éppen ezért egy háromnapos program-sorozattal együtt ünneplünk.
– A nyitónapon, szeptember 14-én, csütör-

tökön „A főiskola a városé” címmel egy szórakoztató és kulturális műsorral készülünk, mely két fő részből áll majd: az első felében beszélgetés lesz a főiskoláról, illetve „Oral History” filmeket mutatunk be. Meghívtuk az Udvarhely Néptáncműhelyt is, vezetőjünkkel előbb a hagyományokról elmélke-

dünk, majd előadásukban székelly néptáncok és dalok következnek.

– A műsor második felében a népzenei gyökerekkel rendelkező *Kerekes Band* ad egy egyórás koncertet. Két neves műsorvezetőnk is lesz: *Kardos Horváth János* és *Harsányi Levente*.

– A péntek délelőtt a főiskolán – *25 év kihívásai a felsőoktatásban* címmel – tudományos konferenciát rendezünk. Erre az alkalomra szakcikk-író versenyt hirdettünk az oktatóink között. 12 munka érkezett be, ezeket lektoráltattuk, és egy kötetbe foglalva is megjelentetjük.

– 13 órától kezdődik majd az *Edutus Főiskola Szenátusának ünnepi ülése*, utána fogadás kezdődik a Vértess Agorájában. 16 órától a „A” épületben *„Régen láttuk egymást”* címmel Kovács Ferenc szervezésében, vicces emléképek felvillantásával öregdiák-találkozó lesz. Ezután *„See You Again!... – beszélgetés a Nemzetközi Hetek külföldi oktatóival*, majd az est fénypontja következik: a *Fáklyás felvonulás*. A főnapot 21 órától éjfélig tartó elegáns bál, élőzene és vacsora, éjfélt után pedig hajnalig tartó diszkó zárja majd.

– Szombaton városi futóversennyel nyitunk 9 órától, majd az *Alumnusok – régi diákok – találkozója* következik 10 órától. Dr. Nováky Erzsébet jövőkutatótól megtudhatjuk, milyen jövők élnek már velünk. Ezt követően pedig évfolyam és csoporttalálkozókkal, oktatók és hallgatók közötti beszélgetéssel zárul a programsorozat.

NEW MITSUBISHI

L200

5.990.000 Ft + áfától

(bruttó 7.607.300 Ft-tól)

2,5% FIX kamatozású lízingfinanszírozási akció
 Fogyasztás (kombinált): 6,9–7,5 l/100 km. CO₂ kibocsátás (kombinált): 180–196 g/km.
 A feltüntetett kezdőár kizárólag tájékoztató jellegű és metálfényezés nélkül értendő, az nem minősül hivatalos ajánlatnak. További részletekről érdeklődjön márkakereskedéseinkben. A képen látható modell illusztráció.

Strasser Auto System Kft.
 8000 Székesfehérvár, Tasnádi u. 42-44. • Tel.: +36 22 518301
 erteakesites@strasser.hu • www.strasser.hu

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XVII. évfolyam 130. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly
Lapigazgató: Trencsényi Tibor

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, Mórocz Károly,
M. Tóth Sándor, Réz Napsugár,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, MTI

Címlapfotó: Mazán Tibor
Nyomdai előkészítés:
KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Az alapok lerakásával kell kezdeni 11. oldal**

Szuchy Péter májustól dolgozik főállásban a B&O Engineering Kft.-nél, mint operatív vezető. A 36 éves fiatalember teljesen más ipari szegmensből, konkrétan egy multinacionális takarmánygyártól érkezett a robotikával, egyedi gépek gyártásával foglalkozó komáromi céghez.

A jövő műszaki képzése az Edutuson 12. oldal

A robotika, az informatika, az automatizálás ma már az ipar mindennapjainak részévé vált. Folyamatosan növekszik az igény ez ezen a téren jól képzett műszaki szakemberek iránt. Erre épült az Edutus Főiskola műszaki képzése, rövid és hosszú távú terveikbe Vavra Gábor, a főiskola vállalati kapcsolati igazgatója, a lézerlabor vezetője avatott be.

TOP-orgás utáni fejlesztési lehetőségek 32. oldal

Régóta vártuk azt a hírt, hogy a Területi Operatív Programokra (TOP) beadott pályázatainkról döntenek. Az első döntések megszülettek, összesen 103, 5 millió Ft fog érkezni a településre. Örülünk ennek, de még várakozunk, hiszen a további 3 pályázatról, amely több mint 400 millió Ft értékű, még nincs ismeretünk – mondhat Csányi Kálmán, Pusztaszabolcs polgármestere.

IX. Almavirág Fesztivál Rácalmáson 44. oldal

A kultúra, a sport, az egészség, a gasztronómia és persze az alma jegyében telik minden évben a rácalmási Almavirág Fesztivál. Bodnár Sándor, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke – az esemény főszervezője – foglalta össze a május közepén lezajlott kétnapos fesztivál újdonságait, programjait.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

MÜTF és Edutus - Múlt és jövő a jelenben ..... 3. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

3D nyomtató készül a VIDEOTON-nál ..... 8-10. oldal

Az alapok lerakásával kell kezdeni ..... 11. oldal

A jövő műszaki képzése az Edutuson ..... 12-13. oldal

A robotikáé a jövő ..... 14. oldal

KISZÖV Közgyűlés kísérő rendezvénnyel ..... 15. oldal

Itt az ideje innovatívnak lenni! ..... 16-17. oldal

Carte d'Or – a la „Corner”-style ..... 17. oldal

Neked MUNKA, nekem ÁLOM! ..... 18. oldal

50 milliós beruházás Fehérváron ..... 19. oldal

Az erdészet a közjót szolgálja ..... 20-21. oldal

OKISZ KUPA Komáromban ..... 22. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Fejérben elégedettek az eredménnyel ..... 24-25. oldal

TOP: érvényesült a területi elv ..... 26-27. oldal

Több pénzt reméltek erre a célra ..... 28-29. oldal

Épül-szépül a vadaspark ..... 29. oldal

Új ipari zóna épül Kisbéren ..... 30. oldal

Vége a TOP-orgásnak

Felszállt a füst, néhány hete kihirdették a Terület és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) pályázatok első körének eredményeit. Az önkormányzatok már régóta vártak erre a pillanatra, hiszen engedélyes tervekkel rendelkezve, rajtra készen, szinte mindent előkészítve álltak a képzeletbeli rajtvonalon.

Sok milliárd, sok milliárd forint talált gazdára, sehol sem érdemtelenül. Régi vágyak, elképzelések, szükséges beruházások valósulhatnak meg a pályázati pénzekből. Újdonság, hogy a frissen aláírt támogatási szerződésekkel szinte egy időben, gyakorlatilag azonnal lehívható a támogatások teljes összege. Nem kell tehát a településeknek megelőlegezni az adott beruházást, hiszen ott virít a számlájukon az elnyert összeg.

Ez biztonságot ad az önkormányzatoknak, a kivitelező vállalkozásoknak – nem kell majd sorban állni a kifizetéseknel, hiszen biztosított az összeg -, és áttételesen a munkát végző dolgozóknak is. Nincs utófinanszírozás, láncartozás és egyéb gond, rendelkezésre áll a forrás mindenki számára.

Körülnéztünk, és elbeszélgettünk a Közép-Dunántúl három megyei közgyűlésének elnökével – hiszen a megyei önkormányzatoknak kellett koordinálni a TOP program lebonyolítását -, hol, milyen sikerrel zárult az első körös pályázat. Mindenhol vannak nyertesek, és olykor vesztesek, de elkeseredésre semmi ok, akik az első körben nem nyertek, még a másodikban - ahol már lehet pályázni - bekerülhetnek a kedvezményezettek körébe. Erről kérdeztük több város és község vezetőjét, akik valamennyien bizakodva nyilatkoztak lapunknak.

Nyár eleji számunkban ezen kívül külön kiemelt téma a robotika, az automatizálás, tragikus, bár felemelő emberi sorsokról is írtunk, és persze kiváló programokat is ajánlunk a vakáció eltöltéséhez.

A nyárra kellemes lapozgatást, és jó pihenést kíván kollégái nevében is a főszerkesztő:

VEÉR KÁROLY

T A R T A L O M

Koronás Park.....	31. oldal
Itt a fürdőszezon!.....	31. oldal
TOP-orgás utáni fejlesztési lehetőségek.....	32. oldal
Pályázatok, beruházások Mocsán.....	33. oldal
Sikeres a Privát Badacsony program	34. oldal
Öskü, az ideális élettér	35. oldal
Százötvenen rúgták a bőrt	36. oldal
Csatka, búcsújáróhely.....	37. oldal
Válassza Balatonalmádit!.....	38. oldal

KINCSKERESŐ

Mindenki egy rákbetegért,	
egy rákbeteg mindenkiért!.....	40-42. oldal
Megelőzni – megmozgatni – rászoktatni.....	44-45. oldal
Sokszínű élet az Által-ér mentén	46. oldal
Évértékelő és jövő évi	
évadismertető a Jászaiban	47. oldal
A szőlőmag az istenek titkos ajándéka	48-49. oldal
Robotlimpia - nemzeti forduló Tatabányán.....	50. oldal

Nyár esték a Főtéren

Tihany

2017.06.30.-

2017.08.19.

Ingyenes zenés (táncos) programok
hétvégi estéken a tihanyi ófalu központ-
jában, a Mádl Ferenc téren.

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A lézer egy különleges fényforrás, mely nagyon erős és jó minőségű fényt bocsát ki, ami sok mindenre használható. Ez a fény olyan kis pontban fókuszálható – akár a hajszál keresztmetszeténél is kisebb átmérővel –, ami nagy hatással van az anyagokra, és emellett jól irányítható.”

VAVRA GÁBOR

Három millió Suzuki gépkocsi 26 év alatt

Ezzel az impozáns számmal újabb mérföldkőhöz érkezett a Magyar Suzuki Zrt., amivel újra bebizonyította, hogy nem csak a hazai járműgyártás meghatározó vállalata, hanem a globális exportpiacok fontos résztvevője is. Ugyanis a tavalyi eredményes hazai értékesítés mellett több mint 100 országba szállítottak Esztergomból magyar gyártású Suzukikat.

Tatabánya

A tatabányai Rotary Club és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság szervezésében „Munkaerőpiac és automatizáció” címmel rendeztek konferenciát a tatabányai Edutus Főiskolán.

Cikkünk a 14. oldalon

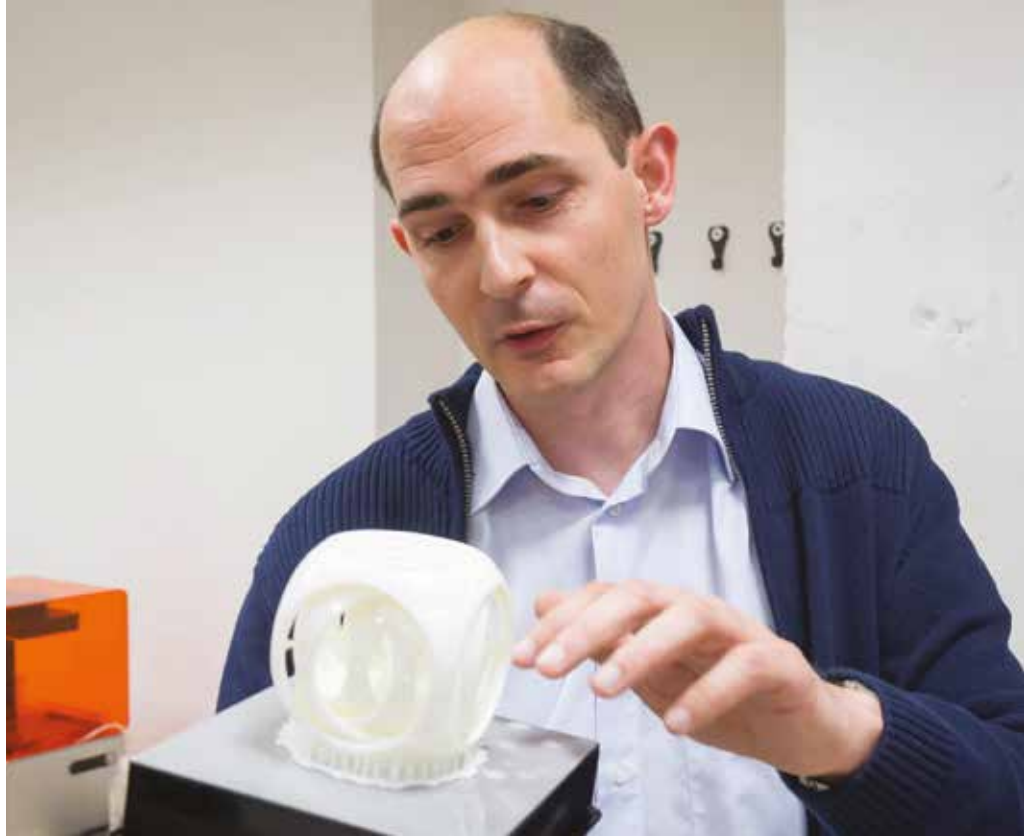

Székesfehérvár

Megvalósult a Szent György Kórház fül-orr-gégészeti műtőblokk komplex felújítása, valamint az ahhoz kapcsolódó orvosi műszerek és eszközök beszerzése.

Cikkünk a 19. oldalon

Kovács Andor,
VIDEOTON Holding Zrt. műszaki igazgató

Sikeres start-up projekt egy amerikai spin-off céggel

3D nyomtató készül a VIDEOTON-nál

A VTES Kft. - a VIDEOTON HOLDING Zrt. lemezmegmunkálással, porfestéssel és szereléssel foglalkozó tagvállalata - 2015-ben kötött megállapodást egy tengerentúli start-up céggel, mely az általuk kifejlesztett 3D nyomtató gyártására keresett stratégiai partnert. A modern eszköz gyártását nem véletlenül bízta a külföldi partner éppen a magyar vállalatra. A sokéves gyártási tapasztalat, a mérnöki támogatás, valamint a helyben elérhető, a tagvállalatok által egy telephelyen belül nyújtott tevékenységi portfólió játszott döntő szerepet a kiválasztás során.

A VIDEOTON HOLDING Zrt. központi – székesfehérvári – telephelyén Kovács Andor műszaki igazgató mutatja be új egységüket, ahol a 3D-s nyomtatók gyártása folyik. Az Autóelektronika Kft. egykori elektronikai beültető csarnoka ad otthont az új üzemnek, melyben egyedileg kialakított, professzionális gyártósorokon szerelik össze a 3D-s nyomtatókat.

– Rendkívül aprólékos, jó kézügyességet, koncentrációt igénylő munka ez, mely sok-sok méréssel, folyamatos kontrollal jár. A termék a legyártását követően még itt a helyszínen 100%-ban tesztelésre és alapos ellenőrzésre kerül. Ha netán probléma adódna vele, még házon belül ki is javítjuk azt. – kezdte beszélgetésünket a szakértő.

– **Hogyan jön létre egy nagy múltú magyar vállalat és egy amerikai start-up cég között egy ilyen üzleti kapcsolat?**

– A tengerentúlon, a világ egyik legjobb műszaki egyeteméről vált ki ez a kis spin-

off vállalkozás. Néhány kiváló műszaki tudással rendelkező fiatal mérnök elhatározta, hogy készítenek egy elérhető árú, de professzionális minőségű 3D nyomtatót. A megvalósításhoz sikerült közösségi finanszírozással megteremteni az alapokat és gyártásba is vitték. Az egyik tulajdonosunk fia kezdetektől az amerikai vállalkozás részese, tagja. Már a második generáció fejlesztésén dolgoztak, amikor felmerült az együttműködés lehetősége. Természetesen maga a döntés a közös munkáról már szigorúan műszaki-gazdasági paraméterek mentén született meg.

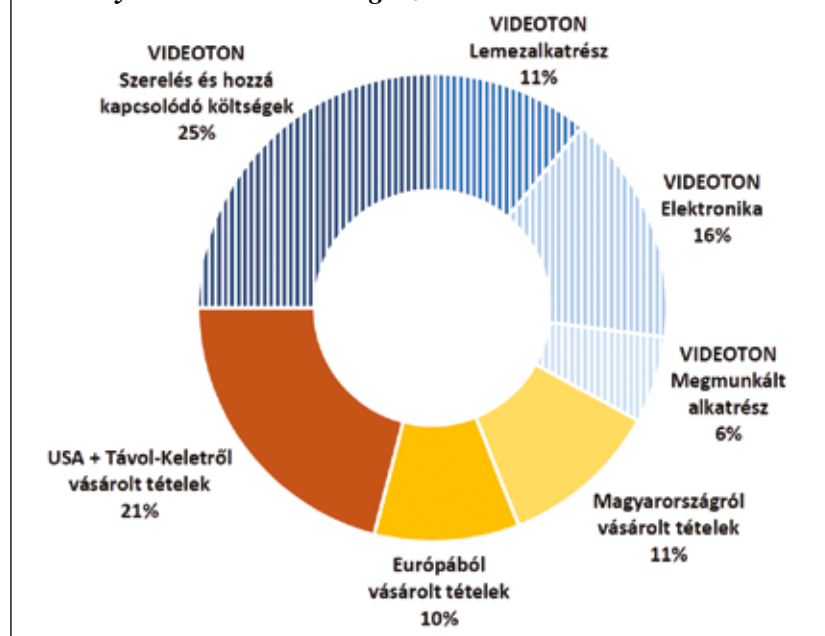
– **Milyen előnyökért érdemes egy amerikai start-up cégnek egy ilyen távoli gyártó-partnert választania?**

– A megbízhatóság, a bizalmi viszony kialakíthatósága volt az egyik pont, hiszen egy ilyen termék esetében a gyártási technológia, a szerelés és finombeállítás trükkjei ipari titkokként kezelendők. Ennek meg-

őrzését nem lehet a világ minden pontján biztosítani, nálunk viszont ez alapvető. A másik előnyünk a vállalatcsoport erejében rejlik, annak a széles technológiai vertikumnak köszönhető, amit a holding tagvállalatai képviselnek. A nyomtató kulcskomponenseinek nagy részét házon belül le tudjuk gyártani, a forgácsolt alkatrészekhez városban belül tudjuk beszerezni az egyedi extrudált alapanyagot, és sikerült több magyar beszállítót is bevonni a projektbe.

– A termék értékének több mint fele a VIDEOTON-tól származik. Ennyiféle technológiát, cikkszámot, kritikus alkatrészt nem sokan kínálnak egy helyen. Rendkívül komplex termékről van szó, melyben az optika, finommechanika, mechatronika, vegyészet és szoftver megfelelő együttműködésére van szükség. Ebben a termékben a mechanika, a gépészet világa együtt él a nyomtatott áramkörökkel, a szoftverekkel és például olyan különleges alapanyagokkal, mint a nyomtatáshoz használt UV érzékeny gyanta.

A 3D nyomtató értékének megoszlása

– Komplex eszköz, hiba esetén komplex problémákkal jár. A hibaszűrés időnként meglehetősen bonyolult, van, hogy nehéz eldönteni, melyik ponton kell beavatkozni. Emiatt elengedhetetlen a kreatív és nyitott mérnöki megközelítés.

– Unikumnak számított az is, hogy egy start-up társaság ötletét kellett sorozatgyártásra alkalmassá tennünk. Ez semmiképp sem mondható tipikusnak a VIDEOTON életében. Partnereink általában már kiforrott konstrukcióval érkeznek hozzánk, így egy-két apró módosítást követően a termékeik gyártásba vihetők. Most viszont fiatal, kevés gyártási tapasztalattal rendelkező mérnökökkel kellett ezt a folyamatot végigvinnünk. Volt olyan alkatrész, ami 30 módosításon ment keresztül, mire véglegesítettük. Éppen ezért nagyon nagy pluszt jelentett az a mérnöki optimalizálási munka, amit a szakma DfM-nek hív (Design for Manufacturing), és amit a VIDEOTON sokéves gyártási tapasztalatával nyújtani tudott fiatal partnerének.

– Hogyan zajlik egy ilyen atipikus együttműködésben a napi munka?

– Nagyon dinamikus információáramlás jellemezte a kapcsolatunkat. A gyártásba vitel egy közös iteráció eredménye lett. Induláskor egy 4 fős mérnöki társasággal utaztunk ki a vevőhöz, és ott két héten át dolgoztunk a még prototípus fázisban lévő nyomtatón. Szétszedtük, összeszereltük, véleményeztük, és már akkor hasznos ötleteket tudtunk átadni a gyárthatóságot és szerelhetőséget illetően. A rendkívül intenzív munka eredményeként a javasolt javító intézkedések bekerülhettek az első mérnöki szériás termékbe. A fogadtatás tehát po-

zitív volt, és a kapcsolat a későbbiekben is az maradt, a partnerünk a fejlesztés során mindvégig komolyan vette műszaki jellegű tanácsainkat. A közös erőfeszítéseknek köszönhetően a funkcionálisan ~85%-os kiinduló alaptól - sok-sok apró lépésen keresztül - odáig jutottunk, hogy a terméket sikeresen gyártásba vittük, és ma már probléma mentesen szereljük.

– Természetesen a megrendelőnk munkatársai is részt vesznek a folyamatokban. Vevőnknek két mérnöke teljes munkaidőben velünk együtt dolgozik a projekten, itt Székesfehérváron. Emellett ha kellett telefonkonferencián keresztül, akár közvetlenül a tervezőmérnökökkel egyeztettünk, de rendszeresen fogadtuk a szakértőiket is központunkban.

– Egy amerikai fiatal csapattal együtt dolgozni, ahol az átlagéletkor 30 év alatt van, nem éppen egy szokványos munkastílust igényel. Gyors döntések, felpörgetett folyamatok, újszerű mentális kapcsolatok jellemzik az ilyen munkát. Még a gondolkodásmódunk is átalakult, teljesen más szemlélettel közelítettük meg a problémákat. Jól példázza, mire gondolok, az az eset, amikor először rádöbrentünk, nem kell egy külső partnertől megrendelnünk azt az egyedi szerszámot, amit a 3D-s nyomtató összeszereléséhez megterveztünk, gyorsabb és olcsóbb, ha egyszerűen kinyomtatjuk magunknak.

– A vevői oldal amennyire rugalmas volt a műszaki módosításokat illetően, annyira sarkosan ragaszkodott a megjelenésre vonatkozó elképzeléseihöz. Egy jó arányú, szép terméket, egyfajta dizájn-ikont akartak. Tudták, egy ilyen eszköznél nem a megjelenés az elsődleges szempont, még-

is mindvégig szem előtt tartották azt, mert hittek abban, hogy a szép külső eladhatóságba teszi a terméket. Mi ebben is támogattuk őket.

– Az elindulástól kezdve közel egy évre volt szükség, hogy sorozatkész legyen a 3D nyomtató. Fővállaltuk a speciális szerelés-fejlesztéssel járó tanulási folyamatot. 2015 a felkészülés éve volt, tavaly pedig már elindulhatott a folyamatos gyártás.

– Segítette a munkát egy felhő alapú gyártástámogató megoldás is. A kijelölt adatközlő pontokon minden egyes nyomtatóról egy elektronikus úrlap segítségével feljegyzésre kerültek a legfontosabb jellemzők, így később minden fontos információ elérhető és elemezhető volt mind a vevő, mind a VIDEOTON szakemberei számára.

– Hogyan kell elképzelni egy ilyen 3D-s nyomtató működését, és milyen alkatrészeket gyártanak ebbe a VIDEOTON tagvállalatai?

– A tárgyak nyomtatása 0,025, 0,05 vagy 0,1mm-es rétegekben, szeletenként történik a végfelhasználás függvényében. A célnak megfelelő gyantából így rétegről rétegre épül fel a kívánt forma. A vízszintes tankba kiadagolt gyantát rétegenként szilárdítja meg a nyomtató, úgy hogy egy UV lézerforrás fényét 2 tengely mentén eltérítve végig pásztázza az adott réteghez tartozó szeletet. A lézer fénye körbe rajzolja a kontúrokat és besraffozza a zárt mezőket.

– Ez a technológia nem azonos az műanyag-szál-olvasztással (FDM). A sztereolitográfias nyomtatóval, amit mi Magyarországon egyedülünk gyártunk, sokkal precízebb nyomtatásokat lehet készíteni, és mindezt rendkívül költséghatékonyan.

A készülék maximum 145x145x175 mm méretű testeket képes kinyomtatni, de a kész elemeket össze is lehet ragasztani, így nagyobb tárgyak is előállíthatók vele. A piacon ma elérhető hasonló minőségre képes 3D-s nyomtatók többszörös áron kínálják ugyanezt.

– Magának a nyomtatónak a gyártása két fő részre bontható: elsőként összeszereljük a mechanikai alkatrészeket, vagyis kalibrálásra, finombeállításra kész állapotba hozzuk. Körülbelül ez a teljes munkafolyamat fele. Ahhoz azonban, hogy tökéletes nyomtat készülhessen, a különféle alkatrészeket még be kell állítani, össze kell hangolni és le kell tesztelni. Ez teszi ki a feladat másik, koránt sem egyszerű felét.

– A készülék összes lemez alkatrésze a VI-DEOTON csoporton belül készül. Ez adja a nyomtató vázát, ezért nagyon fontos ezek precizitása, minősége. A szerelési folyamatot mi magunk optimalizáltuk, a vevő segített ugyan, de alapvetően a saját tapasztalatainkra építhettünk. A gyártósor kialakításában nagy hasznát vettük kaposvári tagvállalatunk gyakorlati tanácsainak, akik konyhagépek gyártásával foglalkoznak.

– 15 lemezalkatrész, a 2 alumínium dekor burkolat, valamennyi – összesen 9 – nyomtatott áramkör, vagyis a nyomtató teljes agya, továbbá 3 kritikus forgácsolt alkatrész is házon belül készül. A szerelés, kalibrálás és tesztelés önmagában a gyári ár kb. negyede, összességében kicsit több mint a termék 50%-a a VIDEOTON csoportban jön létre.

– Nagymértékben segítette a munkánkat egy saját fejlesztésű alkatrész nyommonkövető rendszer is, amit vonalkódos kollégáink készítettek. Az egyedi fejlesztésű hardver és szoftver azóta már a környező cégek érdeklődését is felkeltette. A kreatív és költséghatékony megoldást – a szoftveroldalt testre szabva – mások is szívesen átvennék.

– Az európai szervizfeladatokat – a garanciális és a garancián túli javításokat is – ugyancsak mi látjuk el. A telefonos szervizhálózatot a partnerünk üzemelteti, a meghibásodott készülékek hozzánk érkeznek vissza. Ezeket külön részlegben fogadjuk. A szervizes kollégák, akik a belső hibajavító technikusokkal azonos kvalifikációval rendelkeznek, átnézik, majd gyári állapotúra javítják, újra kalibrálják és letesztelik a nyomtatókat, majd visszajuttatják azokat a tulajdonosokhoz.

– **Mire használhatóak az önök által gyártott 3D-s nyomtatók?**

– A felhasználási cél nagyon sokrétű lehet, attól függően, milyen gyantát teszünk a nyomtatóba. Vevőnk folyamatosan fejleszt az alapanyagot, így egyre több típus érhető el. Alapvetően ma négy gyanta csoporttal kínálják a 3D-s nyomtatókat.

1. A standard, általános célú gyanták fekete, fehér, szürke és áttetsző színekben kaphatók,

hobby és mérnöki célokra egyaránt megfelelnek.

2. A második csoportba a funkcionális, mérnöki gyanták tartoznak.

a. Ezek közül a „kemény” gyanta, egy ellenálló, szívós anyag, ABS szerű tulajdonságokkal, amit fokozott, vagy ismétlődő igénybevételnek kitett szerszámokhoz, bepattanó vagy csuklós alkatrészekhez, robosztus prototípusokhoz javasolnak.

b. A második mérnöki típus a „tartós” gyanta, mely egy polipropilénszerű anyag, a hajlékonyabb műanyag alkatrészekhez ideális.

c. A harmadik a „flexibilis” gyanta mely, ütésnek, nyomásnak ellenálló, rugalmas anyag. Puha tapintású, hajlítható, összenyomható. Kiváló például ergonomikus markolatok kialakításához.

d. A negyedik pedig a „hőálló” gyanta, ami jól alkalmazható a magas hőmérséklettel járó gyártási eljárásoknál, például prototípus fröccsöntő szerszámok készítésénél.

3. Egy külön csoportja a gyantáknak az ékszerészeti célozatra meg. Ez a kék színű anyag nagy felbontású precíziós öntéshez használható, hamu és maradványok nélkül kiegészíthető, így az ékszerészeti, öntődéknek lehetővé teszi, hogy a digitálisan tervezett és 3D nyomtatott mintákat közvetlenül felhasználják az öntésnél.

4. Végül a negyedik csoportba a fogászati gyanták tartoznak. Itt az egyik típusból szájszebeszeti kiegészítők és fúróvezetők, orvostechnikai eszközök nyomtathatók, míg a másik típus korona és híd minták gyártására tervezett nagy pontosságú gyanta. Sima, matt felülete és színe hasonló a hagyományos gipszmintákéhoz.

– A fejlesztés folyamatos, készült már kerámiát utánozó kísérleti anyag, amely kiégethető, és például egyedi fogprotézisek készíthetők belőle. Egy-egy új gyanta tehát további piacokat nyithat meg.

– VIDEOTON-on belül is több helyen használunk 3D nyomtatott darabokat. A soroláson például több tájoló és pozicionáló segédeszköz vagy kisebb egyedi kéziszerszám is így készült. Más tagvállalatok mű-

szaki egyeztetéshez, szerelhetőségi ellenőrzéshez használtak már saját gyártású géppel nyomtatott munkadarabokat. Emellett már folynak az előkészületek, hogy a szerszámműzemben prototípus alkatrészeket fröccsöntsünk hőálló gyantából készült szerszámbeállításokkal.

– A nyomtató és a hozzávaló „tinta” az interneten néhány kattintással beszerezhető, az előbbi 4000 euró, míg az utóbbiak ára 160 és 400 euró között mozog a funkciójuktól függően.

– A gyártás 2016-ban nagy lendülettel, termelési csúccsal indult, majd a felhalmozódott előrendelések kielégítését követően beállt egy stabil ütemre. 2017 tavaszától – az új típusú gyanták megjelenésétől – ismét egy fellendülés érzékelhető, folyamatos és fokozatos növekedésre számítunk.

– Az eddigi legnagyobb létszámunk 130 fő volt, mely a hatékonyság növelésével, illetve a termelési volumen stabilizálódásával az év elejére lecsökkent. A létszámunk a piaci igényekhez igazodva jelenleg folyamatosan növekszik, a közelmúltban 20 fővel sikerült bővülnünk és még további munkatársakat keresünk.

– Az együttműködés tehát gyümölcsöző, a befektetett munka nem volt hiábavaló. A néhány fős spin-off cég, mellyel 2014-ben megkezdtük az együttműködést, ma a főhadiszállásán több mint 200 főt foglalkoztat, és a 3D-s nyomtatóik az egész világon elérhetőek. Tudomásunk szerint ezen az elven működő nyomtatót Magyarországon nem gyárt más, és partnerünk kizárólag velünk készítteti ezt a 3D-s nyomtatóját. Ami tehát a világba kikerül ilyen típusú nyomtató, az itt készül Magyarországon, a VIDEOTON-nál.

– A megrendelőnk azzal a céllal jött hozzánk, hogy elérhető áron produkáljon egy profi, asztali kivitelű 3D-s nyomtatót, mely a cégvilágban egy átlagos, mindenki által elérhető eszközzé válhat. Úgy tűnik, ennek elérésére minden esély megvan, és ebben a VIDEOTON csoport nem kis szerepet vállal.

Új operatív vezető a B&O Engineering Kft.-nél

Az alapok lerakásával kell kezdeni

Szuchy Péter májustól dolgozik főállásban a B&O Engineering Kft.-nél, mint operatív vezető. A 36 éves fiatalember teljesen más ipari szegmensből, konkrétan egy multinacionális takarmánygyártól érkezett a robotikával, egyedi gépek gyártásával foglalkozó komáromi céghez.

– A cégmenedzsment úgy gondolom nem iparágfüggő. Korábbi munkahelyemen is a vállalatvezetésben dolgoztam, szintén operatív vezetőként, én voltam minden olyan területnek a felelőse, ami biztosította a zökkenőmentes működést. Biztosítani kellett az erőforrásokat, a megfelelő gazdaságossági szempontokat, jogszabályokat, és ezernyi dolgot figyelembe véve.

– *Eredetileg mi a szakmája?*

– A Gábor Dénes Főiskolán végeztem – munka mellett – műszaki menedzserként, vállalkozásmenedzsment szakirányon, ami tulajdonképpen egy jó alapot biztosít a vállalatirányítás működési területeinek koordinálásához. Ennek a munkának van műszaki, vállalatirányítási, és business-management része is, de mégis inkább a működésért felelős területekre fókuszál. Kezdő munkavállalóként fizikai munkát végeztem, majd adminisztratív feladatokat kaptam, lehetőségem nyílt csoportokat vezetni, majd csoportvezetőket, később középvezetőket irányítottam, megjárva azokat a bizonyos ranglétra-fokokat. Voltak világos céljaim a karrierben és a magánéletben is, melyekhez határidőket lőttem be magamnak, leírtam, és követtem. Nagyjából minden úgy sikerült, ahogy elterveztem, bár bizonyos magánéleti dolog csúszott egy-két évet, pont azért, mert annyi mindent nem lehetett egy időben kezelni. Egyébként két csodálatos gyermekem van, Benedek hamarosan 5, Brigitta 2 éves. Győr mellett lakom egy Börcs nevű kistelepülésen, de a gyökereim Fertődre nyúlnak vissza.

– *A B&O-ban való szerepvállalás miként illik tervezett karrierjébe?*

– Nagyon komoly kihívásnak tartom, és egyébként korábbról ismertem a vezetőket, előző munkahelyem a megrendelőjük volt. Én akkor meg is látogattam őket. Azt prefe-

rálтам bennük, hogy a cég magyar, helyben vannak, rugalmasak, és árban sem képviseltek rossz kategóriát. A B&O most van egy olyan érettségi fokon, ahol kompletten, a teljes szemléletén kell változtatni. Eddig az a méretű cég volt, ahol pár ember akár fejen is le tudta követni a folyamatokat. Ez már luxus a mai világban és a cégméretből adódóan is. Ezeket mindenképpen valami rendszerbe kell foglalni. Fontos végre megszilárdítani azt a mérnöki tudást, ami itt van, kialakítani, hogy miként lehet a tapasztalatokat átadni az utódoknak. Ami szimpatikus, hogy a B&O gondolkodik az utánpótlásról is gyakornokok révén, ezáltal biztosított egyfajta jövőképe. Ugyanakkor szerintem itt nem szabad megállni. Azokat a mérnököket, akik itt már elérték bizonyos szintű karriert, támogatni kell. Mert nem elég idehozni gyakornokokat, őket megtartani, hanem amikor már munkavállalóként produktív emberek, őket is fejleszteni kell, a fejlődésüket nyomon követni, és ez alapján további lehetőségeket kínálni számukra. Másrészt egy ilyen cégnél, ahova éves szinten több százezer alkatrész érkezik be, ki kell alakítani egy olyan folyamatot, ami egyfajta ellátási láncot jelent a megrendelésektől a felhasználáson át a kiszállításig. Ez most nagyon gyerekcipőben jár még nálunk, illetve a múltbeli tapasztalatok alapján valamely kiforrott gyakorlati rendszer van, ami már bizonyos méret fölött nem tud működni. Amit én elkezdtem, az még nagyon az alapokról szól. Keresem azt, ami megtartható, de ott, ahol nincsenek meg az alapok, ott le kell rakni azokat, hogy erre majd várat tudjunk építeni.

– *A munkaerőpiacon óriási a kereslet a szakemberek, mérnökök iránt. Hogy versenyezhet ebben a B&O mondjuk a multikkal?*

– Az egyik a munkakörnyezet. Sajnos van-
nak rossz irányba tendáló pályakezdők,

akik azt mondják, hogy „minél előbb minél többet kell keresnünk”. Nem feltétlenül ők a mi embereink. Én azt a típusú pályakezdőt szeretem, aki azt mondja, hogy „az első két évem alapozás”. Főleg egy mérnöki pozícióban, hiszen ha valaki kijött az iskolából, és kapott egy elméleti tudást, ahhoz, hogy ezt a gyakorlatba átültesse, kell néhány év. Ez az, amit a B&O tud biztosítani a korábbi tapasztalatokból, és bőven rendelkezünk szaktudással, olyan mérnökökkel, akiktől lehet tanulni. Mindezt egy olyan környezetben kell megtenni – ezt szolgálja majd az új épületünk –, ahol produktívnak is kell lenni. Ez nem egyszerű feladat, az tény. A másik a szakmai kihívás. A multiknál nincs nagy rugalmasság, általában leszabályozott környezetben leszabályozott tevékenységet végezhetnek, korlátozva a feladatokat. Nálunk a mérnöki munka ki tud teljesedni kreativitásban, mérnöki megoldásokban, új dolgok bevitelével, hiszen pont az az egyedi gépgyártás lényege, hogy nincs két egyforma darab, mindig újat kell kitalálni.

– *Hosszú távra tervez a B&O-nál?*

– Szeretnék. Én nem akarok cikázni a cégek között, eddig sem volt ez jellemző rám. Nagyon bízom az iparágban, látszik, hogy felfelé ível. Ezzel lépést kell tartani, ez egy kihívás a cégnek, mert nagyon sokan szeretnék ezt a tevékenységet végezni, a robotizációban sokan látnak jövőt. Egy dolgot kell a cégvezetésben tudatosan szem előtt tartani: ebben az iparágban vannak, és várhatóan lesznek nagyon jó cégek, és nagyon kell figyelni arra, hogy ne legyen véletlenül kiszoruljon a B&O ebből a nagy, új ipari forradalmi versengésből. Ezért dolgozom, remélem, hozzá tudom tenni a magamét ennek a célnak az eléréséhez!

TO

Vavra Gábor, az Edutus Főiskola vállalati kapcsolati igazgatója

A robottechnika, a műszaki informatika, az automatizálás felé nyitnak

A jövő műszaki képzése az Edutuson

A robotika, az informatika, az automatizálás ma már az ipar mindennapjainak részévé vált. Folyamatosan növekszik az igény ez ezen a téren jól képzett műszaki szakemberek iránt. Erre épült az Edutus Főiskola műszaki képzése - az országban egyedülálló lézertechnológiai szakiránnyal - melyet a jövőben az automatizálás, majd a műszaki informatika irányába szeretnének továbbfejleszteni. Rövid és hosszú távú terveikbe Vavra Gábor, a főiskola vállalati kapcsolati igazgatója, a lézertan vezetője avatott be.

A LOKALITÁST ERŐSÍTENÉ

– Lézerfizikus vagyok. Az Edutus Főiskolán lézertan vezetőként kezdtem, és tavaly nyár óta vagyok vállalati kapcsolati igazgató. Emellett a Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Térség és Fejlesztési Zóna Non-profit Kft. ügyvezető igazgatói posztját is el látom. A műszaki képzésben tevételesen is részt veszek, lézerfizika előadásokat tartok a harmadéves mechatronikai mérnökeinknek, illetve ebben a témában laborgyakorlatot, számolási gyakorlatot is vezetek.

– Erősen kötődöm Tatabányához. Itt nőttem fel, általános iskolába és gimnáziumba is itt jártam. Az egyetemem Szegeden végeztem, majd hét évig tanársegédként ott dolgoztam. A lézerfizikával is ott kerültem kapcsolatba. Később közép-, illetve felsővezetőként multinacionális telekommunikációs cégeknél tevékenykedtem, mely egy idő után megkövetelte a budapesti jelenlétet. Ahelyett, hogy a fővárosba költöztem volna, visszatértem Tatabányára, és inkább naponta ingáztam. Amikor a főiskolán lehetőségem adódott arra, hogy itt, helyben

dolgozzak, azonnal megragadtam azt. A jelenlegi posztomon teljes szívvel szeretnék Tatabánya fejlődéséért dolgozni, erősíteni mind a tudományos, mind pedig a vállalati kapcsolatainkat. Ezt célozzák a különféle projektjeink, melyek közül az első a LEGO-robot-programunk. Ez egyfajta pályaaorientáció, ami a természettudományok iránt érdeklődő felsőtagozatos, illetve középiskolás diákokat gyűjti össze és inspirálja, növeli elköteleződésüket a műszaki pálya iránt.

– Fontosnak tartom, hogy helyi, illetve megyei szinten növelni tudjuk a műszaki képzésben részt vevők számát. Vállalati kapcsolatainkat is ebbe az irányba kívánjuk kiszélesíteni, elmélyíteni. Az szeretném, ha közösen növelnénk a hallgatók lokalitását, együtt képeznénk őket kiváló szakembereké, hogy közülük minél többen itt maradjanak, itt vállaljanak munkát a térségben.

A LÉZER A JÖVŐ TECHNOLÓGIÁJA

– Az informatika jelenlétét már természetesen vesszük munkahelyeinken, otthonainkban, ugyanakkor a lézertechnológiát

még kicsit misztikusan szemléljük, pedig az is ott van az eszközeinkben: CD-, DVD-lejátszóban, lézerprinterekben, lézer pointerekben, vagy hogy messzebbre menjek a modern orvosi eszközökben.

– A lézer egy különleges fényforrás, mely nagyon erős és jó minőségű fényt bocsát ki, ami sok mindenre használható. Ez a fény olyan kis pontban fókuszálható – akár a hajszál keresztmetszeténél is kisebb átmérővel –, ami nagy hatással van az anyagokra, és emellett jól irányítható. Mi a lézertanban főleg fémek megmunkálására – vágásra, hegesztésre, felületkezelésre – használjuk.

– Ez egy új technológia, ma még főleg a legnagyobb ipari szereplők engedhetik meg maguknak. A lézertanunk kiépítése 500 milliós beruházás volt 2014-ben, melynek keretében egy nagyon korszerű német lézeres megmunkáló berendezést, illetve egy robotra szerelt lézeres vágó-hegesztőt sikerült megvásárolnunk. Ezek a berendezések még ma is unikumnak számítanak a felsőoktatásban, az általában elterjedt kétdimenziós síkvágókhoz képest a mi gépünk tér-

ben – azaz 3D-ben – is tud dolgozni. Ennek köszönhetően a ma elérhető legmagasabb szinten tudjuk a mérnök hallgatóinkat oktatni. A magyar műszaki felsőoktatásban ilyen berendezések máshol nem állnak rendelkezésre, és a lézertechnológia szakirány is csak nálunk létezik.

– Nem véletlen, hogy az új szegedi ELI-ALPS Lézerfizikai kutatóintézetben – melynek az átadása épp a napokban volt esedékes –, mi képezhettük ki a lézeres biztonsági szakértőket. A „laser safety” a lézertechnológia szakirányunk egy önálló ága, ezen a területen is egyedülálló képzeteket kínálunk.

OKTATÁS,

TUDOMÁNYOS MUNKA, K+F

– Ma még kevésbé ismert tény, hogy egy országosan is egyre jobb hírű tudományos kutató labor működik Tatabányán, ahol ipari lézeres megmunkáláshoz kötődő kutatás-fejlesztési projektek zajlanak sok-sok nagyvállalati szereplővel. Jelentős közreműködő partnerünk továbbá a Bay Zoltán Alkalmazott Kutató Nonprofit Kft., valamint a győri Széchenyi Egyetem. Közös kutatási projektjeink vannak, hármasban több tudományos pályázatot is nyert Műszaki Intézetünk.

– A különleges minőségű anyagok vágása témakörben több tudományos közleményünk is napvilágot látott. Igyekszünk nagyon aktívnak lenni ebben a környezetben, mindig vannak futó pályázataink. Kutatási projektjeinkhez igyekszünk új területeket is keresni. Ilyen például a lézeres hegesztés, mely a lézeres vágással ellentétben – ami már elterjedt az ipari területeken – még világviszonylatban is bevezetés alatt álló ipari technológia. Aki tehát most lép, az nagyon időben teszi azt. Éppen ezért a kutatásaink fókuszra ebbe az irányába tolódik. A kiforrta lézeres vágás terén pedig ipari feladatokat, technológia-fejlesztést vállalunk.

– A lézertudományunk tehát az alapot képező oktatás mellett kutatási tevékenységet is végzünk. Szeretnénk minél több új tudományos alaperedményt felmutatni. Ezzel párhuzamosan működik egy kutatás-fejlesztési ágazatunk is. Ennek keretében pedig az

ipari vállalatok számára dolgozunk ki technológiákat a nagyon korszerű lézeres megmunkáló berendezésünkkel, illetve a robotra szerelt lézeres vágó-hegesztő gépünkkel. Ez a technológia főleg a legnagyobb autógyárakban van jelen, így kapcsolódik a tevékenységünk a Tatabánya-Esztergom Kiemelt Járműipari Térség Kft. munkájához is.

ROBOTIKA – AUTOMATIZÁLÁS

– A robotika erősen kötődik a lézeres anyagmegmunkáláshoz. A robot nagy pontossággal képes vezérelni a lézert. Szeretnénk elérni, hogy ezek a kissé futurisztikusnak tűnő gépek itt Tatabányán, a laborunkban elérhetőek, megismerhetőek legyenek.

– Az automatizálás egyre nagyobb szerepet kap mind a főiskola, mind a város, mind a vállalatok életében. Tatabánya elkötelezte magát, hogy az automatizálás városa lesz, míg az Edutus az Alkalmazott Tudományok Egyeteme. Remélhetőleg együtt sikerül egy olyan infrastruktúrát kialakítanunk, ahol az automatizálás oktatása, kutatása és az ebben a témában indított ipari kutatás-fejlesztési projektek egyre nagyobb szerepet kaphatnak.

– Ma sokat lehet hallani a SMART eszközről, például az önvezető autókról. Zalaegerszegi központtal most indított a kormány egy ilyen projektet. Kevesen tudják, hogy Komárom-Esztergom megye is érintett ebben, az M1-es autópálya megyei szakasza is a kijelöltközúti próbapálya része. Szeretnénk kapcsolódni ehhez a programhoz, illetve a környező vállalatoknak egyfajta háttértámogatást nyújtani, megjeleníteni az automatizáláshoz tartozó új irányokat, új berendezéseket.

MŰSZAKI INFORMATIKA

– A robotok programozása megköveteli a műszaki informatikát. Itt visszacsatolódnak a már említett LEGO-robotok, melyekkel már általános és középiskolásként is elsajátíthatók a programozási alapok. A főiskolai hallgatók már egy magasabb szintű programozási nyelvvvel, a LABVIEW nevű programmal tanulják a műszaki informa-

tika alapelemeit. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy az automatizálás oktatásának egyik fő problémája, hogy nincs egységes nyelv a robotok programozására. Ahány gyártó, annyi programozási nyelv. Célszerű lenne egy közös platformot kialakítani. Ez is egy kitűnő kutatási terület, melyhez szeretnénk megnyerni a legnagyobb gyártókat. Jelenleg egy Kawasaki 3D és egy Sony Scara robot áll a rendelkezésünkre az oktatásban, de célunk az, hogy a Mitsubishi, a Denso, a Fanuc, az ABB, a Kuka is jelenjen meg laborunkban egy-egy eszközével, s hogy ezek programozását is megtanítsuk a hallgatóinknak.

– Különösen nagy az érdeklődés az iparban a „látórendszerrel” felszerelt robotok iránt, melyek mesterséges szemükkel, kameráikkal sok olyan ellenőrzést elvégezhetnek, amelyek ma még emberhez kötöttek.

EGYÜTTMŰKÖDNI A KÖZÖS CÉLOKÉRT

– Ha biztosak akarunk lenni a jövőnkkel illetően, akkor a lézertechnológia, az automatizálás, a robottechnika jó irány. Az Edutus Főiskola Műszaki Intézete szeretne élen járni ezeken a területeken. Az Alkalmazott Tudományok Egyetemként – mely címre törekszünk – automatizálási szakirányt szeretnénk indítani, ami után a műszaki informatika önálló oktatása a következő logikus lépés. Utána pedig – ha már műszaki informatikát oktatunk – közeledni kívánunk a hagyományos informatikához, a számítógép programozáshoz is.

– Nagyon sok szakmai tudás van itt a környező vállalatokban. Ezt kamatoztatni kell. Jó példa erre az AGC vezető mérnöke, aki szaktantárgyi oktatóként segíti munkánkat. Ugyanezt kívánjuk az informatikában is megvalósítani. Ennek érdekében igyekszünk magunk köré gyűjteni az erre vállalkozó helyi szakembereket. A minőségi oktatást, helyben élő és tevékenykedő, Tatabánya iránt elkötelezett minőségi oktatókkal képzeljük. A vállalati kapcsolatok igazgatójaként ennek megvalósítása is a céljaim között szerepel.

Tatabánya az automatizáció városa kíván lenni

A robotikáé a jövő

A tatabányai Rotary Club és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság szervezésében „Munkaerőpiac és automatizáció” címmel rendeztek konferenciát a tatabányai Edutus Főiskolán. A résztvevők arra a kérdésre keresték a választ, vajon a robotika hogyan formálja át a mindennapokat, és hogyan hat annak terjedése a munkaerőpiacra: enyhíti-e az egyre erősödő szakemberhiányt, vagy épp, hogy tartanunk kell tőle, mert elveszíthetjük munkahelyeinket?

Schmidt Csaba, Tatabánya polgármestere köszöntőjében arra mutatott rá, hogy új ipari forradalom van kibontakozóban. Egyre több robot szolgál a multinacionális vállalatoknál. A folyamat megállíthatatlan, ezért az Ipar 4.0 szereplőinek összehangoltan, az igényeket felmérve, fel kell készülniük a robotika, az automatizálás további erősödésére, ennek előnyeinek kiaknázására.

Rodé Lajos a Tatabánya, az automatizáció városa című munkaanyagról adott tájékoztatást, melyből kiderült, kiválóak az adottságaink: egy helyütt adott a kiváló infrastruktúra, a felkészült szakembergárda, és a magas szintű technológia. Mindehhez egy olyan szolgáltatást lenne érdemes társítani, amely minden ágazatnak, a városnak, és számos kis, közepes vállalkozásnak egyaránt hasznára válik.

A Robotics Hungary Kft. cégvezetője szerint egy automatizálási klaszter, melyben a tagok nem konkurenssek, hanem kiegészítik egymás tevékenységét, mindenképpen előremutató lenne. A közös fellépés versenyelőnyt jelenthet, összefogással akár nagyobb megbízásokat is elnyerhetnek. Ehhez persze a város támogatására, és alapos előkészítésre is szükség van. Fontos lenne egy innovációs központ kialakítása is, ez belekerülhetne akár a Bánhidai Erőmű reorganizációs programjába is. Ott bőven akadna hely egy

korszerű laboratóriumnak, műhelycsarnoknak, a kutatásokat, illetve fejlesztéseket segítő adatbázisnak, könyvtárnak, és emellett rendezvényterem, tárgyaló is elférnének. Esély van arra, hogy ezek az elképzelések belátható időn belül valóra váljanak, ehhez azonban az itt működő nagyvállalatok és a főiskola együttműködése is szükséges.

Váczi Dávid EU szakértő a lehetséges forrásokról adott tájékoztatást. Hangsúlyozta: a támogatás egyfajta keretrendszer, a döntéseket mi hozzuk. Egyre nagyobb lesz a kombinált termékek szerepe, ahol a támogatás mellett kötelező a hitelfelvétel is. Ehhez sokféle kedvezményes lehetőség van. A GINOP pályázatai közül kiemelte a gyors növekedésű (gazella) vállalatokhoz szólót, az ipari digitalizációhoz és a munkahelyi képzésekhez kapcsolódót. Figyelmeztetett, hogy rövid idő áll rendelkezésre a benyújtáshoz, szigorúak a feltételek, ezért érdemes minél előbb elkezdni a felkészülést.

Fajkus Ferenc és Dobos Zoltán, az IBM Magyarország Kft. szakértői, valamint TJBot – Csináld magad kognitív robot – együtt győzte meg a hallgatóságot arról, hogy nem kell félni a robotoktól. Működik egy Tudománypróba nevű csapat, mindhárman az önkéntesei. Fontos és folyamatos feladatuknak tartják, hogy a gyerekekkel,

diákokkal megismertessék a mesterséges intelligencia és a robotok világát. Szemléletes példákat soroltak a rákkutatásból, ahol a robot konzultál a szakorvosokkal. Az oktatásban olyan szoftver használata terjed, amely a beszéd lejegyzésétől a társalgáson át a szövegek felolvasásáig sokrétűen segíti az embert, és képes akár hanguletelemzésre is. Az áttörés a mesterséges intelligenciában szinte hónapról hónapra nagyobb mértékben érinti a kereskedelmet, a pénzügyek kezelését is.

Az előadók bemutatták a közelmúltat, a jelent és a lehetséges jövőt. Kiderült, hogy a múlt századi sci-fi írók elképzeléseinek jó részéből valóság lett. Az automatizálást, a robotok térnyerését nem lehet megállítani. Példa erre a vagyonsvédelem, ahol magánszemélyeknek, kis cégeknek is ajánlanak különleges applikációkat, vagy automata járőrt, önjáró robotot a telephelyek védelmére. Hatékony, korszerű honlapokra van szüksége ma már minden cégnek, ahogyan az oktatásban is egyre nagyobb teret kell kapnia az informatikának. Egyébként az oktatás világszerte, így hazánkban is kulcsszó, hiszen elsősorban a betanított munkások érezhetik úgy, hogy nekik ketyeg az óra, a helyükre állhatnak be a robotok.

MÓROCZ KÁROLY

KISZÖV Közgyűlés kíséző rendezvénnnyel

A komáromi WF Szabadidőpark különterme adott otthont a Komárom-Esztergom megyei Iparszövetség „KISZÖV” közgyűlésének 2017. május 25-én.

A résztvevőket és a meghívott előadókat **Dr. Petőcz Erzsébet** ügyvezető igazgató köszöntötte, aki elmondta, hogy a közgyűlés ezúttal rendhagyóan kezdődik.

Ennek apropója, hogy a Szövetség az egyre fokozódó társadalmi szerepvállalása alapján a Komárom-Esztergom megyei Önkormányzat által létrehozott Éghajlatváltozási Platformnak alapító tagja lett.

Mindennek jelentőségét az adja, hogy a klímaváltozás napjainkban a legnagyobb környezeti kockázatok egyike, ami nem csak a gazdaságot, hanem közvetlenül a lakosság életmódját, életfeltételeit, vagyis minden napjainkat érinti.

A kedvezőtlen hatásokra való felkészüléshez fontos a megyei szintű klíma stratégia kidolgozása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az éghajlatváltozáshoz való feladatok kereteinek biztosítása.

A megvalósítók között a gazdasági szféra is szerepel, ezért tartotta fontosnak a KISZÖV, hogy e jelentős témáról szakemberek tartsanak előadást a tagszervezetek vezetőinek.

Elsőként **Hummel Rudolf**, a Komárom-Esztergom megyei Önkormányzat Vidékfejlesztési, Idegenforgalmi és Környezetvédelmi Osztályának vezetője beszélt arról a klíma- és éghajlat-változási projektről, amelynek keretében létrejött a megyei Éghajlatváltozási Platform. Az új grémiumhoz 31 szervezet – többek között a KISZÖV

is – alapító tagként csatlakozott.

Az osztályvezető elmondta, a fő cél, hogy közbeszéddé tegyék a klímaváltozást, de fontos feladat a szemléletformálás is, illetve a megyei klímastratégia elkészítése. A program sikerét egy másik pályázat is segíti majd, melynek keretében klíma akcióterv is készülhet, tovább pontosítva a részleteket.

Oletics Zoltán, a Magyar Innováció és Hatékonyosság Nonprofit Kft. szakértője rövid workshop keretében beszélt a klímastratégiáról, illetve a fenntartható fejlődésről. Rámutatott, hogy befektetés nélkül, csupán azzal, hogy a szokásainkon változtatunk – lekapcsoljuk a villanyt, ésszerűen közlekedünk – 10-15%-kal képesek lennénk csökkenteni energiafogyasztásunkat.

A szakértő azt is megvilágította, hogy a klímavédelemnek nem célja megakasztani a növekedést, elegendő azt csupán fenntartható pályára állítani, azaz összehangolni a gazdasági, a társadalmi fejlődést, és a környezetvédelmet.

Az előadásból azt is megtudtuk, hogy a különféle pályázati projektekkal szép sikereket értek el már eddig is a vállalkozások, 14 év alatt összesen 165 MW kapacitást spóroltak meg azzal, hogy szigeteltek, napelemeket, korszerű technológiát alkalmaztak.

Az érdekes és nagy tetszést aratott előadásokat követően kezdődött a közgyűlés Benkovics Alajos KISZÖV elnök köszöntőjével.

Az írásban előzetesen megkapott anyagok alapján a közgyűlés jóváhagyta a Komárom-Esztergom megyei Iparszövetség 2016. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót, a 2017. évi gazdálkodás tervét, valamint a 2017. évi tagdíj és társult tagdíj mértékét, fizetési rendjét.

Ezután **Jankovszky Sándor**, a KISZÖV Felügyelő Bizottságának elnöke szóbeli beszámolóval egészítette ki az írásos anyagot az FB 2016. évi munkájáról.

Elmondta, hogy a Szövetség az Elnökség által elfogadott munkaprogram szerint dolgozott és munkájának legnehezebb részének, az érdekképviselési tevékenységnek is igyekezett megfelelni.

Manapság az érdekképviselési szervezetek szinte önfenntartóak, kizárólag saját bevételeikből működnek, az eredményes munkához jó csapat kell.

Jóleső érzéssel szólt arról, hogy a Szövetség tagjai hosszú évek óta jó közösséget alkotnak, korrekt és bizalmon alapuló a kapcsolatuk a Szövetség testületeivel, vezetőivel, ami egyben záloga a további eredményes tevékenységnek.

Ugyancsak jóváhagyta a közgyűlés a Szövetség Alapszabályát, valamint a tagszervezetek 2016. évi jelentősebb gazdasági mutatóit értékelő tájékoztatót.

A közgyűlés jó hangulatú baráti beszélgetéssel, ebéddel ért véget.

-RÉZ

Innovációs fórum a Fejér megyei Kereskedelmi és Iparkamarában

Itt az ideje innovatívnak lenni!

2017. május 31-én, Székesfehérváron, a Gazdaság Házában Kész Ákos, az FMKIK innovációs tanácsadója így mutatta be az ott működő Innovációs Fórumot: - Kamarának egy olyan közössége, ahol a megyei térség innovatív vállalkozásait és fiatal vállalkozóit próbáltuk meg összegyűjteni. Az elmúlt másfél évben havonta olyan céglátogatásokat tettünk, programokat szerveztünk, amelyekről tapasztalatokkal, ismeretekkel térhetek haza tagjaink. Ezt felhasználva ki-ki saját vállalkozását fejleszthette.

Radetzky Jenő, a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke köszöntőjében hangsúlyozta, hogy fontos minden olyan mikroközösség, amely a gazdaság fejlődéséhez és a személyes kapcsolatok építéséhez hozzájárul. Elmondta, hogy a kamara alapelve, hogy sok ilyen mikroközösség jöjjön létre, egy-egy célcsoportot lefedve.

- A mai közbeszédet olyan szavak uralják, mint globalizáció, modernizáció, integráció, innováció. Használjuk ezeket, ám tartalmilag nem mindig tudjuk hová tenni azokat. Az innovációt nehéz megfogalmazni, mert egy nagyon széles körű, sok mindent magába foglaló fogalom. Talán a szakmai fejlődés az egyik legkifejezőbb szinonimája, hiszen maga a szó is hosszú szakmai fejlődésen ment át. Eredete visszavezethető a görög-római korig, míg a modern gazdaságtan egy közgazdásztól

eredezteteti a kifejezést.

- Ma már innováció alatt nem csupán egy terméket, szolgáltatást értünk, hanem a teljes szervezeti menedzsment innovációjáról beszélünk. Mindez szoros összefüggésben áll a versenyképességgel, ami egyúttal a magyar gazdaság egyik legfontosabb célkitűzése is – fogalmazta meg nyitógondolatait az innovációról a kamaraelnök.

Háziasszonyként **Macher Judit** vette át a szót, aki maga is tagja a fórumnak, s a továbbiakban ő vezényelte le az előadás-sorozatot. Elsőként **Vitáry Dániel** kérte a mikrofonhoz, a Be-novative alapítóját, aki arra a kérdésre próbált választ adni, hogyan legyen egy cég innovatív, kreatív. A Be-novative a nagyvállalati szektorral áll üzleti kapcsolatban, előadójuk mégis két olyan példát hozott az innovatív

cég bemutatására, mint a Facebook és az UBER, melyek csupán néhány fővel indultak, és innen jutottak el a nemzetközi hírnévig.

- Nem a méret számít, mindenki kövesse inkább a saját küldetését – tanácsolta Vitáry Dániel -, mint ahogy az is fontos, hogy a menedzsmenttől, az innovációs csapaton és az alkalmazottakon át mindenki része legyen az innovációs láncnak – egészítette ki a gondolatot a szakértő.

- A vállalati innovációs laborok ma már egyre nyitottabbak, bárki bekapcsolódhat a munkájukba. A Be-novative azzal tudja segíteni a vállalatokat, hogy módszertanát, rendszerét felhasználva a teljes folyamatot kézben tudja tartani, ezzel biztosítva a hatékonyságot – tudtuk meg az alapítótól.

A következő előadó, **Rück József**, a Silex Kft. vezérigazgatója, saját tapasztalatait

osztotta meg a fórum hallgatóival. Arra hívta fel a figyelmet, hogy az innováció, a kockázati tőkebefektetők megnyerése elképzelhetetlen a stabil alapok nélkül. Kell vállalati stratégia, pénzügyi, marketing- és üzleti terv. Nem elég csupán pályázni, forrásokat nyerni egy-egy ötlethez. Ha abból a végén nem lesz valódi piacképes termék vagy szolgáltatás, akkor nem csináltunk semmit, csak a pénzt szórtuk ki feleslegesen.

Csokló Gábor, a Masterplast műszaki igazgatója is kifejtette gondolatait a céges innovációs kultúráról. Kiemelte:

– Aki az innovációval akar foglalkozni, az előbb tegye rendbe a céget! Erős alapok, jól működő cég nélkül mit sem érnek a jó ötletek, hiszen ha az erőnket lekötik a napi gondok, problémák, ha nincs jó csapat, szabad kapacitás, az egészből semmi sem lesz, az ötlet csupán ötlet marad.

Ezt követően **Kész Ákos** vázolta fel az innovációs menedzsment lényegét, majd mindezt egy kerekasztal-beszélgetéssel hozta még közelebb a hallgatókhoz azzal, hogy megszólaltatta olyan vállalkozások vezetőit – **Macher Mártát**, **Gothárd Imrét**, **Belegrai Pétert** és **Németh Gábort** –, akik már igénybe vették a kamara ilyen jellegű szolgáltatását. A kérdések-válaszok sora feltárta a gyakorlati tapasztalatokat, azt, hogy miért is érdemes belevágni ebbe, rászánni az időt, energiát.

A kávészünetet követően **Szöcs Árpád**, az mProve Solution ügyvezetője beszélt a kockázati tőkebefektetésekről, felvázolva a lehetőségeket, és bemutatva azok lényegi jellemzői, előnyeit, hátrányait. Meglepően sokféle útját ismerhettük így meg a forrásbevonásnak.

Dervalics Ákos, az InnoEnergy képviselőjében arról beszélt, milyen szerepe van az üz-

leti modellnek és a piacra lépési stratégiának a finanszírozáshoz jutásban. Az innovációt úgy definiálta, hogy az nem más, mint annak a módja, hogyan csináljunk egy új termékből, szolgáltatásból pénzt. A szakember célként minden esetben a nemzetközi piacot javasolta kitűzni, mert ennek mérete hozhat igazi átütő sikereket. Egyúttal felhívta a figyelmet a Knowledge to Money Club-ra (K2m.club), melynek tagjai jelentős szakmai segítséghez juthatnak a finanszírozást illetően.

Záró előadásként **Macher Péter** a Traqlé ügyvezetője és **Sohajda Júlia** üzletfejlesztési vezető mutatta be konkrét projektjüket, hogyan lett egy magyar ötletből (egy mobiltelefonlopásgátlóból) – kockázati alaptőkét bevonva – sikeres vállalkozás csupán néhány hónap alatt.

CSEH TERÉZ

Carte d'Or – a la „Corner”-style

A dunaújvárosi Corner Hotel & Étterem & Kávézó szolgáltatásai tekintetében mindig a magas minőséget igyekszik szem előtt tartani. A fagyaltértékesítés terén is szerettek volna előbbre lépni, új terveikhez azonban egy nagyobb, szebb, funkcionálisabb fagyiskonténert képzeltek. Megkeresték hát partnerüket, az UNILEVER-t, a Carte d'Or fagyaltok forgalmazóját, és javaslatot tettek egy közös fejlesztésre. Az új „Corner-stílusú” Carte d'Or fagyiskonténer prototípusa ma már üzemel Dunaújváros központjában.

– Ahhoz, hogy az új ötleteinket megvalósíthassuk, hogy magasabb minőségben tudjuk kínálni a Carte d'Or fagyaltokat, magán a fagyispulton kívül egy előkészítőre is szükségünk lett volna, ez pedig a régi standon nem állt rendelkezésünkre. Ezért gondoltunk arra, hogy egy méretében megfelelőbb, és, ha már hozzányúlunk, akkor csinosabb, letisztult stílusú, natúr színekben megjelenő fagyiskonténert tervezzünk, közösen az UNILEVER-rel – avat be a részletekbe **Szűts-Lengyel Brigitta**, üzletvezető.

– Szerencsére a világceg nyitott volt a javaslatunkra, vállalta a fejlesztési költségeket, mi pedig maximálisan partnerek voltunk a szakmai részletek kidolgozásában. A fagyiskonténert kívülről szigeteltük, és egy szép sötétbarna faburkolatot kapott. A redőnyös megoldásnak köszönhetően akár minden oldala nyitottá tehető, így igazán szép, látványos, hívogató lett.

– Egyelőre ez az egyetlen ilyen Carte d'Or házikó az országban, de tudomásunk szerint az a terv, hogy a fejlesztést országszerte kamatoztatni szeretné majd a partnerünk – mondja büszkén a hotel-kávéház-étterem vezetője.

-NAPSUGAR

Neked MUNKA, nekem ÁLOM!

2017-ben ismét megszervezésre kerül a Duo Day – Neked MUNKA, nekem ÁLOM! program, mely már az ország összes megyéjében lehetőséget biztosít a fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű személyek számára, hogy kipróbálhassák magukat az álom munkahelyen. A 2017. évi program Komárom-Esztergom megyében startolt elsőként, 2017. május 30-án reggel, a Megyei Kormányhivatal sajtótájékoztatójával.

- Ez az esemény 6-7 évvel korábban elképzelhetetlen lett volna. A munkanélküliek száma mára drasztikusan csökkent, a trend megfordult, ma már a munkaerőhiány jellemzi inkább a gazdaságot. Pár éve még mosolygatótnak tűnt a kormányzat egymillió új munkahelyre tett ígérete, ma azonban már nem tűnik mindez olyan távolinak.

- A cél ma az, hogy az elsődleges, aktív munkaerőpiacon minél többen meg tudjanak jelenni, beleértve a megváltozott munkaképességűeket is. Szerencsére a cégek részéről is egyre nagyobb a nyitottság, ami elsősorban a különféle – TÁMOP, EFOP – programoknak köszönhető, melyek keretében a munkaadók és a munkavállalók közelebb kerülhettek egymáshoz, megismerhették egymást.

- Fontos, hogy mindenki, aki dolgozni szeretne, munkához jusson társadalmunkban. Komárom-Esztergom megyében jelenleg 11 fő kapcsolódott be a programba. A munkaadók között a Megyei Kormányhivatalt is megtalálhatjuk. Egyfajta lehetőségnek látom, hogy hivatalunkban megváltozott munkaképességű társaink is dolgozhassanak. Tatabányán elsőként indulhat el ez a program, és biztos vagyok benne, hogy sikeresen zárjuk majd azt. – mondta Dr. Kancz Csaba.

Popovics Réka, az NRSZH főigazgató-helyettese arra mutatott rá, hogy mindenkinek vannak álmai, ezeket jó, ha sikerül önerőből megvalósítanunk, de

néha egy kis segítség is kell hozzá. Ez a program egy ilyen segítség. Országos szinten a 130 áloból, ami most elindulhat remélhetőleg 60-70-et sikerül majd valósággá is tenni. A Komárom-Esztergom megyei munkaálmok között például egy jegyszedői állás szerepel a Jászai Mari Színházban, de van, aki szerkesztő szeretne lenni, vagy lóápoló, gyermekgondozó, pilóta, fadaragó, vagy épp fodrász – tudtuk meg a főigazgató-helytettől.

– Köszönet illeti a munkaadókat, akik az első hívó szóra jöttek, és partnereink voltak a programban, melyet a média nyilvánossága előtt fogunk lebonyolítani. A cél az, hogy minél többek figyelmét felhívjuk a megváltozott munkaképességű embertársainkra, és hogy egy befogadóbb társadalmat sikerüljön kialakítanunk. – fogalmazta meg a program lényegét Popovics Réka.

Az országos program keretében a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek

2017 tavaszán egy fél munkanapot, azaz négy órát tölthetnek el egy számukra érdekes, általuk kiválasztott – álom - munkahelyen, úgy, hogy egy konkrét kolléga napját követik nyomon. A munkahelyeket, munkaköröket a bevont fogyatékos, vagy megváltozott munkaképességű emberek igényei, ötletei alapján választották ki, így garantálva, hogy mindenki tény-

leg olyan helyen próbálhassa ki magát, ami őt érdekli. A résztvevő munkáltatóknál egy „belső mentor” házigazdaként fogadja a látogatót. A speciális nyílt nap folyamán tehát a résztvevők megismerkednek az általuk választott munkahellyel, munkakörrel, kipróbálhatják magukat egy olyan közegben és szerepben, amire eddig még nem volt lehetőségük. A részvétel kapcsán a fogyatékos, valamint megváltozott munkaképességű embereknek nem csak egy álma teljesül, hanem realisabb elképzeléseik lesznek a munkavállalási lehetőségeikre vonatkozóan. Ezzel együtt a munkáltatóknak is lehetőségük lesz személyesen megtapasztalni egy fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalóval való együttműködést, és nekik is realisabb elképzeléseik lesznek a program célcsoportjába tartozó személyekről.

A program célja nem a munkaközvetítés, hanem a tapasztalatszerzés, a személyes találkozás, egymás megismerése. Olyan személyes találkozások, beszélgetések létrejöttében bízunk, melyek segítik a fogyatékoságot, megváltozott munkaképességet övező félelmek, előítéletek lebontását, és kiinduló pontul szolgálhatnak a valós foglalkoztatás és befogadás felé.

Átadták a kórház felújított műtőblokkját

50 milliós beruházás Fehérváron

A Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház és Székesfehérvár MJV Önkormányzata között tavaly szeptemberben megkötött támogatási szerződés alapján elkészült az egészségügyi intézmény D. épületének 5. emeletén található fül-orr-gégészeti műtőblokk komplex felújítása, valamint az ahhoz kapcsolódó orvosi műszerek és eszközök beszerzése. A beruházás részleteiről, valamint a Modern Városok Program révén megvalósuló egészségügyi támogatásokról dr. Cser-Palkovics András polgármester, dr. Csernavölgyi István főigazgató, valamint Vargha Tamás és Törő Gábor országgyűlési képviselők adtak tájékoztatást.

A fül-orr-gégészeti műtők bővítése és felújítása szükségszerű volt, ennek kapcsán a megyei kórház, megyehatárokon túlnyúló, magas szintű ellátást biztosító osztálya, műtői újultak meg. Kiemelt ellátást biztosítanak nem csak a felnőtt, de a gyermekellátásban, a sürgősségi rendelkezésre állásban és a daganatos betegségek gyógyításában is. Ehhez a megújuláshoz forrást kellett találni az egészségügyi intézménynek, amiben kiváló partnernek bizonyult Székesfehérvár MJV Önkormányzata. Erre a közös gondolkodásra, együttműködésre a jövőben megvalósuló, a betegbiztonságot és az ellátás körülményeit javító fejlesztések kapcsán is támaszkodni kíván a kórház. Ennek kézzel fogható példája a Modern Városok Program keretében megkezdődött új belgyógyászati-onkológiai tömb megvalósítása. Emellett számos projektben javítják az ellátás körülményeit, a betegbiztonságot, a szakrendelői hálózat és a humán erőforrás fejlesztését.

A fül-orr-gégészeti műtőblokk korszerűsítése, a különböző műtéti beavatkozások magas szintű végrehajtása céljából 2016. szeptember 23-án döntött Székesfehérvár Közgyszűlése arról, hogy bruttó 50 800 000 forinttal támogatja a kórház D. épület V. emeletén található fül-orr-gégészeti műtőblokk komplex felújítását, valamint az ahhoz kapcsolódó orvosi műszerek, eszközök beszerzési költségeit. Az épületrészben a hatósági átvételeket követően napokon belül a műtétek is megkezdődhetnek, ami a várakozási

idő csökkenését eredményezi, a jelenlegi három hónap mintegy másfél-egy hónapra fog lerövidülni.

Mint azt dr. Cser-Palkovics András polgármester a helyszínenbejárásán hangsúlyozta: a kórház állami fenntartású, de mégis a város, a megye és a régió kiemelkedő intézménye, így fontos, hogy fejlődése érdekében összefogás legyen a kórház vezetése, a szakemberek, az állam és az önkormányzat között. Most az önkormányzat támogatásával sikerült több mint 50 millió forintból megvalósítani ezt a beruházást. Elmondta, hogy a hasonló fejlesztések nemcsak az ellátottaknak, hanem az itt dolgozóknak is nagyon fontosak, akiknek nem mindegy, hogy milyen körülmények között dolgoznak.

Az egészségért és egészséggel kívánják üzemeltetni ezt a műtőt – kezdte tájékoztatóját dr. Csernavölgyi István főigazgató. Elmondta, hogy ez egy égető gondot old meg, tekintettel arra, hogy megyehatárokon túlnyúló feladatokat látnak el fül-orr-gégészeti területen mind a gyermekgyógyászat, mind a felnőtt-ellátás kapcsán. Hangsúlyozta, hogy ebben a fejlesztésben az önkormányzat kiemelt partnernek bizonyult, nélkülük ez nem jöhetett volna létre. Ezt megköszönve beszélt arról, hogy a jövőben is folytatódna a közös munkák a fejlesztések terén a Modern Városok Program keretében.

Vargha Tamás honvédelmi államtitkár azt emelte ki tájékoztatójában, hogy ez a fejlesztés is azt bizonyítja, hogy egy felelősen gon-

dolkodó város – még ha nem is fenntartója a kórháznak – tud tenni az intézményért és a betegekért. Elmondta, hogy a Modern Városok Program is a város és az állam közös gondolkodásának eredményeként született meg, mely javaslatukra a 7 milliárd forintos belgyógyászati-onkológiai tömb megvalósulását jelenti. Beszélt arról, hogy ennek előkészületei, a tervezési munkák nagyon jól haladnak. Hangsúlyozta, hogy ez az összeg már rendelkezésre áll, majd hozzátette, hogy a jövő évi költségvetés az egészségügyben az előirányozottnál 202 milliárd forinttal tartalmaz többet, mely szűrőprogramokat, béremeléseket és újabb kórházfejlesztéseket jelent.

Törő Gábor országgyűlési képviselő arról beszélt, hogy Székesfehérvár önkormányzata királyi megoldást választott, mert 50 millió forintnál is többet áldozott azért, hogy előre fele menjünk és fejlesszük a kórházat. Mindezt megköszönte a város vezetésének egyrészt a kórházi dolgozók, másrészt a betegek nevében. Elmondta, hogy ők a politika oldaláról mindezen fejlesztéseket, béremeléseket támogatják, abban szavazataikkal, javaslataikkal a jövőben is részt kívánnak venni.

A hivatalosan átadott műtőblokk a hatósági átvételeket követően napokon belül fogadni tudja a betegeket.

A harmadik Pro Silva Hungaria Díj került a Pilisi Parkerdő Zrt.-hez

Az erdészet a közjót szolgálja

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi minisztertől az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából – 2017. március 23-án - vehette át a Pro Silva Hungaria Díjat Gósi István, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgató-helyettese. A kitüntetést azon szakembereknek adományozzák, akik az erdőgazdálkodás és az erdővédelem terén huzamosabb időn át kiemelkedő teljesítményt nyújtanak, valamint kimagasló tudományos, oktatói, szakmai ismeretterjesztői, vagy újságírói tevékenységet folytatnak. A társaság méltán lehet büszke az elért eredményeire, hiszen a vezérigazgató és a szővivő után immár a harmadik kolégájuk kapta meg a rangos elismerést. A kitüntetés kapcsán Gósi Istvánnal beszélgettünk.

A PARKERDŐ SZÁMOKBAN

A Pilisi Parkerdő Zrt. jogelődjét 1969-ben alapították. 60 ezer hektárnyi erdőt kezelnek, zömében Budapest környékén, de délre majdnem Dunaújvárosig, keleten Hatvan határáig, míg nyugaton Lábatlan-Süttő vonaláig húzódik a működési területük. 117 önkormányzattal állnak kapcsolatban, 80 ezer hektár vadászterületen – főleg bérvadászat formájában – átlagosan 6500 vadat ejtenek évente, és 200 tonna vadhúst értékesítenek. A társaság által kezelt erdőkben, becslések szerint, 11 millió bruttó köbméter élőfakészlet található, ebből évi 210-220 ezer köbmétert termelnek ki, ami zömében tűzifa.

Jelentős közjóléti tevékenységet látnak el, különös tekintettel Budapest környékére. Területükön több mint 3 millióan élnek, az éves látogatószám meghaladja a 25 milliót. Az igények óriásiak: 900 kilométer turistaút, 260 objektum – pihenők, kilátók, játszóterek –, 2 erdei iskola (Visegrádon a Mogyoró-hegy, Budapesten a Hármashatár-hegy), 1 vadaspark – Budakeszin (160 ezer látogató/év), 3 arborétum (Visegrád, Budakeszi, Gödöllő). A Visegrádi Fellegvárat is ők kezelik.

7 vadászházukat – melyek ma már egy négycsillagos szálloda szolgáltatásait kínálják – szép számú külföldi – német, svájci, spanyol – vendég látogatja.

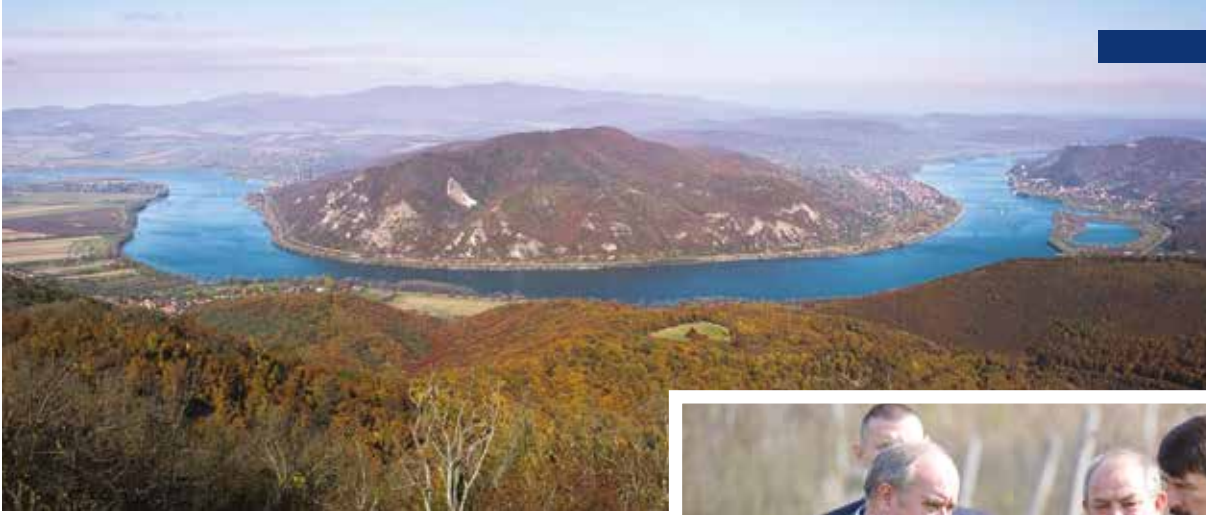
A rengeteg feladatot 10 erdészettel, 270-275 fős állandó alkalmazotti létszámmal, valamint külső vállalkozók bevonásával oldják meg. Ezen felül átlag 300 fő/év közfoglalkoztatottnak is biztosítanak munkalehetőséget. A főállásúak 99%-a irányítói-szervezői-szakmai munkát végez, a fakitermelési és a erdőművelési munkák zömét – mint általában – az erdészek felügyelete mellett vállalkozók végzik. Így a társaság több ezer magyar családnak ad munkát, megélhetést. Gósi István Sopronban érettségizett, majd a katonaság után felvették az egyetemre, ahol 1978-ban végzett. Gyakorlati idejét a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság Esztergomi Erdészetiénél töltötte, majd 1979-től fahasználati műszaki vezetőként ott is maradt. Az erdőgazdaság 1989-es átszervezésével jött létre a Pilisszentkereszti Erdészeti, melynek 1992-től vezetője lett. 2000-től került be a Pilisi Parkerdő Zrt. központjába termelési vezérigazgató-helyettesként, ma pedig általános vezérigazgató-helyettes.

Gósi István kitüntetését a Parkerdónél eltöltött 39 éves munkájának elismeréseként, illetve a vezetésével véghezvitt rendszerszintű, innovatív átalakítások megvalósításáért kapta. Mindez legfőképpen a Parkerdő – az egész hazai erdőgazdálkodás számára példát jelentő – szolgáltatási-vállalkozási ágazatának létrehozásában, valamint az örök-erdő-gazdálkodás bevezetését lehetővé tevő természetes felújítások és természetközeli erdőkezelések alkalmazásában öltött formát.

EURÓPA-HÍRŰ ERDŐGAZDÁLKODÁS

– Bár a magyar erdőgazdálkodás Európa-hírű, sajnos a hazai lakossági megítélésünk mégsem ennyire egyértelműen pozitív. Az átlagemberek ha fakitermelést látnak, máris arra gondolnak, pusztítjuk az erdőt. Pedig az idős fák alatt ott van az új, fiatal erdő, melynek teret kell biztosítanunk. Nekünk, erdészeknek értékes állami vagyont kell kezelniünk. Fontos, hogy az évszázadnyi idő alatt létrejött érték jól hasznosuljon gazdasági és ökológiai értelemben is.

– Szigorú erdőtervek alapján gazdálkodunk, melyben az erdészeti hatóság rögzíti, hogy melyik területen, milyen munkát lehet elvégezniünk

a következő tíz évben, és azt milyen ütemezésben. Évente elkészítjük ezek mentén a fakitermelési és erdőművelési terveinket, melyekhez mind az erdészeti, mind a természetvédelmi hatóság jóváhagyása szükséges. Végül a tervek végrehajtását az utóbbi szervezetek ellenőrzik is.

ÖRÖKERDŐ-GAZDÁLKODÁS

– Szeretnénk bevezetni az úgynevezett örökerdő-gazdálkodást. Erről a Nemzeti Parkkal és a zöld szervezetekkel is egyeztetünk, és azt várjuk tőle, hogy a lehetséges előnyök mellett egyúttal a laikusok erdőgazdálkodásról kialakított véleményét is sikerült pozitív irányba elmozdítanunk. A Pilisi Parkerdő Zrt. számára fontos a lakosság véleménye, elégedettsége.

– Egy olyan erdőművelési filozófiát fogunk alkalmazni, amely egy erdőállományon belül, egy időben több, eltérő korú fa együttélését teszi lehetővé, elkerülve ezzel a tar- és végvágásokat. Német, szlovén, svájci kollégák is segítik – a tapasztalataikat átadva – a magyar erdészeket ennek elsajátításában, illetve kivitelezésében.

SZOLGÁLTATÁSI-VÁLLALKOZÁSI

ÁGAZAT

Az 1980-as évek elején radikálisan visszaeső fakitermelési lehetőségek miatt Gósi István irányításával egy új ágazat jött létre a Parkerdő szervezetén belül. A fölös szellemi és fizikai kapacitásaikat idegen területeken kamatoztatták, azaz az ország különböző pontjain végezték ugyanazt, amit saját területen is: tuskózás, fakitermelés, bozótirtás, növénytelepítés, útépítés.

– Az egész országot bejártuk a szolgáltatásainkkal, átlagosan évi 700 millió forint árbevételű produkálva ezzel. Az eredményt visszaforgatjuk az erdőbe – saját forrásból csak közjólétre évente

több mint 300 millió forintot költünk – turista utak karbantartására, szemétszedésre, a gazdálkodásunkat segítő feladatokra, eszközbeszerzésre.

– Az igazi fellendülés a 80-as évek közepén kezdődött, amikor rohammunkában kellett előkészíteni a Pilisvörösvár-Schwechat nagynyomású gázvezeték építését. Éjjel-nappal dolgoztak a vezetékek lefektetésén, nekünk pedig az volt a feladatunk, hogy hegyen-völgyön, árkon-bokron előttük haladva letisztítsuk azt a részt, ahol a nyomvonal haladt. Annyira meg voltak elégedve a munkánkkal, hogy ettől kezdve az ország összes nagy távvezetékének előkészítési munkálataiban részt vehettünk.

– A rendszerváltás után a bánya-rekultivációk adtak elegendő munkát, majd az autópályák követtek. Gyakorlatilag valamennyi növénytelepítésében részt vettünk. Furcsán hangzik, de az egyetemen egy erdésznek a növénytan és erdőművelés után az útépítés a következő legfontosabb tantárgya. Az ország összes erdészeti útját erdőmérnökök tervezték. Sok kollégánk az útépítőknél helyezkedik el.

– Büszkéek vagyunk a kitűnő referenciáinkra is, legutóbb például a déli határkerítés mentén építettünk egy 54 kilométeres betonstabilizált utat, mindössze 60 nap alatt.

40 ÉV LEGEMLÉKEZETESEBB

MOMENTUMAI

– 1990-ben egy óriási széldöntés Németországban több millió köbméter fát forgatott ki gyökerestől. Siralmas volt a 30-40 méteres bükkök, fenyők látványa. Négy brigáddal, húsz fővel vettünk részt a kármentesítésben. Az egyik legsikeresebb külföldi vállalkozása lett ez a Pilisi Parkerdőnek. A német partnerek a magyar csapat munkájával voltak a leginkább megelégedve.

– A másik, szívemnek kedves projektünk a Bu-

dakeszi Tündérkert létrehozása volt. Felvettem a kapcsolatot zalai erdész kollégámmal, Kovács Gyulával, aki a tündérkert mozgalmát elindította. Ennek célja, hogy összegyűjtse az ősi magyar gyümölcsfa-fajtákat, hogy ezzel az utókor számára is megőrizze azokat. Magyarország legnagyobb ilyen régi-fajta gyümölcsösét hoztuk össze Budakeszin.

– Tavaly megszerveztük a Kárpát-medencei tündérkertek találkozóját is, az országhatáron túlra is kiterjesztve ezzel a gyűjtést. Az ember nem is gondolná, milyen széles fajtaválasztéka van az ősi gyümölcsfáinknak – például több száz alma-illetve körtefajta létezik. A találkozó olyan jól sikerült, hogy a 2017. évi összejevetel megszervezésére is felkértek bennünket. Ader János köztársasági elnök úr is nagy híve a mozgalomnak, a találkozón ugyan nem tudott itt lenni, de áprilisban hivatalos látogatást tett nálunk.

– Gyűjtöttünk oltógallyakat a Zsámbéki-medencében is – minden alanyról 2-2 szálat -, s miután ezek megereáltak, V. Németh Zsolt államtitkár úr jelenlétében az egyiket elültettük, a másikat visszajuttattuk egy ünnepség keretében a tulajdonosnak, hogy ők maguk is továbbörökíthessék gyümölcsfáikat.

– Végül büszke vagyunk arra is, hogy Gödöllőn mi rendezhetjük a 2017. évi koronglövő világbajnokságot, melyen 40 ország, közel 1000 versenyzője fog részt venni. Ezt a 2015-ös Európa Bajnokság sikeres lebonyolításával érdemeltük ki.

– Ez a néhány kiragadott emlék is jól mutatja, hogy milyen széles körű tevékenységet végzünk itt a Pilisi Parkerdő Zrt.-nél. Átérezzük ennek a munkának a felelősségét, éppen ezért talán a legbüszkébb arra vagyunk, hogy mindig, mindenütt magas színvonalú, minőségi munka fémjelzte az utunkat.

CSEH TERÉZ

OKISZ KUPA Komáromban

2017. május 27-én, immáron 14. alkalommal zajlott az OKISZ KUPA Komáromban, a WF Sport és Szabadidő Központban. A Magyar Iparszövetség Szociális, Kulturális és Sport Alapítványa, valamint a Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség (KISZÖV) által szervezett országos sportnapon szép számmal képviseltették magukat a szervezet tagjai.

Az időjárás is kedvezett a szabadidős kikapcsolódáshoz, a ragyogó napsütés mellett a sportolók frissességéről a hol erősebb, hol enyhébb szél is gondoskodott. A horgászverseny csapatai már kora reggel elfoglalták helyüket a halastó körül, és igyekeztek mindent megtenni, hogy délig a lehető legtöbb halat varázsolják a zsúri elé. Megérté küzdeni, hiszen az első három helyezett – 20-15-10 ezer forintos - pénzdíjban is részesült, no és a zsákmány egy részét is hazavihette.

Eközben 9 órától az asztalitenisz és a sakk szerelmesei is összemérték erejüket. A győzelmeknek együtt örültek, míg a vereségekre mindenki úgy gondolt: legalább kicsit megmozgatta magát, de legalábbis az agyát! Dr. Petőcz Erzsébet – a KISZÖV ügyvezető igazgatója – a déli harangszót követően ünnepélyes eredményhirdetésre hívta össze az országos sportnap résztvevőit. Az okleveleken, kupákon, érmeken kívül a díjazottak a Transmissio Kft. által felajánlott különdíjakat – szőlőmag örleményeket, illetve abból készült termékeket - is átvehettek, melyet a

cégvezető Jankovszky Sándor adott át.

A sportnap résztvevői a kellemes délelőtti programokat követően, a mozgástól, a jó levegőtől megéhezve, jó étvággal kanalizták a babgulyást a WF Sport- és Szabadidőpark éttermében.

AZ ORSZÁGOS SPORTNAP EREDMÉNYEI AZ ALÁBBIK LETTEK:

Asztalitenisz női:

1. Dr. Göde Andrea (KEM-BRIDGE NET BT., Tatabánya)
2. Vida Antalné (Alsógallai Mérlegjavító Kft., Tatabánya)
3. Cseh Teréz (KEM-BRIDGE NET BT., Tatabánya)

Asztalitenisz férfi:

1. Georg Keilhauer (KEM-BRIDGE NET BT., Tatabánya)
2. Vida Antal (Alsógallai Mérlegjavító Kft., Tatabánya)
3. Trencsényi Tibor (KEM-BRIDGE NET BT., Tatabánya)

Sakk:

1. Jámbor Imre (Háziipari Szövetkezet, Tata)
2. Kovács Zoltán (ADRI-ZO Bt. Neszmély)
3. Vida Antal (Alsógallai Mérlegjavító Kft., Tatabánya)

Horgász csapat:

1. PANALM Kft., Almásfüzitő (Kocsis József, Kocsis Józsefné, Forgóné B. Viktória, Füsi Elek) (13,0 kg)
A PANALM Kft sorozatban harmadszor lett első, így az övé a Vándorkupa.
2. MIKRO 88 Kft., Tatabánya (Darabos István, Heilman Zoltán, Heilman Zoltánné, Patakiné Leininger Erzsébet (7,470 kg)
3. KEM-BRIDGE NET BT. (Georg Keilhauer, Hargitai Zoltán, Kandikó János, Dr. Göde Andrea (0,375 kg)

Horgász egyéni:

1. Boldizsár Sándor (MIKRO 88 Kft., Tatabánya) (1,565 kg)
2. Prokli Vilmos (MIKRO 88 Kft., Tatabánya) (1,0 kg)

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„A siker köszönhető a közgyűlés, és a Petrikné Molnár Erika területfejlesztési főosztályvezető vezette hivatali csapat pontos, lelkiismeretes és kemény munkájának, valamint annak, hogy egy intézményrendszert hoztunk létre a koordinációs munka elősegítésére.”

POPOVICS GYÖRGY

Szobrot emeltek Szent Imrének Veszprémben

Felavatták Szent Imre szobrát a hercegről elnevezett téren Veszprém belvárosában. A Népfőiskola Alapítvány Lakitelek, valamint a Pannon Térség Fejlődéséért Alapítvány az országosan már több helyen is felállított Szent Imre szobor egyik változatát ajánlotta fel a városnak. Az avatáson dr. Navracsics Tibor uniós biztos arról beszélt, hogy Szent Imre nemcsak szobor alakban, jelképesen van a veszprémiekkel. A herceget életének egyik legfontosabb pillanata, szüzességi fogadalomtétele köti a városhoz, de családjának élete is szorosan összefonódik a településsel.

Öskü

Öskü mintegy 2300 lakosú, barátságos település Veszprém és Várpalota között, a 8-as út, az egykori római hadiút mentén. Legnevesebb szülötte Tasner Antal, aki Széchenyi István személyi titkára volt.

Cikkünk a 35. oldalon

Csatka

Ki ne hallott volna széles e hazában a híres csatkaai búcsúról? A szeptember nyolcadiki, Kisasszony-napi esemény mára a magyarországi cigányság talán legnagyobb vallási ünnepévé vált.

Cikkünk a 37. oldalon

Megye specifikus cél a déli térség felzárkóztatása

Fejérben elégedettek az eredménnyel

Az elmúlt hetekben Fejér megyében is kihirdették a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) első körös pályázati eredményeit, és gőzerővel zajlik a támogatási szerződések megkötése. Dr. Molnár Krisztián, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke összességében elégedetten nyilatkozott az eddig elvégzett munkáról.

– Szokatlan feladattal bízta meg a kormányzat néhány évvel ezelőtt a megyei önkormányzatokat. Az intézményfenntartói szerep helyett területfejlesztéssel, konkrétan a TOP előkészítésével, lebonyolításával kellett elkezdeniük foglalkozni.

– Valóban jelentősen megváltozott a szerepünk. Az előzményekről annyit, hogy a megyei önkormányzatok helyzete 2010 előtt már tarthatatlan volt. Az akkori kormányzati politika először 2/3-os törvényen próbálta megszüntetni a megyéket, aztán ennek hiányában az a döntés született - ezt az akkori belügyminiszter nyíltan meg is fogalmazta -, hogy ki kell véreztetni a megyéket. Ezért ők mindent meg is tettek. A megyei fenntartású intézményekben – gyermekvédelmi, egészségügyi, szociális, oktatási, és ápolást-gondozást nyújtó intézmények - a normatívák az ellátáshoz szükséges forrást 30-60%-ban fedezték. Amikor egy gyereknek a napi ötszöri étkezésére 280 Ft jutott, akkor a megyék egy

dolgot tehettek: hitelt vettek fel, vagy kötvényt bocsátottak ki. Ez pedig egy olyan eladósodási spirálhoz vezetett, ami kapcsán én azt mondtam, hogy a rendszert csak az tartja életben, hogy senki sem akar először látványosan bedőlni. Szó szerint kuncsorogni kellett a bankoknak, több mint megalázó volt a helyzet. A kormányváltás után az ország vezetése konszolidálta a megyéket, amelyek 2012. január elsejétől tiszta lappal tudtak indulni. Azzal együtt, hogy a teljes adósságállományt átvállalta az állam, az intézményfenntartó szerep is megszűnt. Ugyanakkor a megyék fontos területfejlesztési, középszintű feladatokat, pénzelosztó és koordinációs szerepkört kaptak.

– **Hogy álltak neki ennek a munkának Fejér megyében?**

– A legfontosabb egy olyan tervező, elemző, előkészítő munka elvégzése volt, amely megfordította a korábbi gyakorlatot. Azelőtt felülről címkéztek konkrét pályázati

forrásokat, amelyekre a helyi szereplők, települések eldönthették, hogy kívánnak-e pályázatot benyújtani. Ezzel ellentétben most alulról építkezve kezdtünk kialakítani egy rendszert: a legkisebb településen is felfeltűnt a helyi igényeket, mit szeretnének az civilek, az önkormányzatok, az egyház. Ebből elkészítettük a megye fejlesztési stratégiáját, koncepcióját és programját, számos részdokumentummal együtt. Egy olyan fejlesztési csomaggal tudtuk várni a források kiírását, ami a megye 108 települése vonatkozásában tartalmazta azokat a szándékokat, amelyekhez próbáltunk forrást rendelni.

– A TOP esetében uniós forrásról van szó, tehát mindenképpen vannak kötelezettségek. De ezek ellenére is azt tudom mondani, hogy sikerült egy olyan tervező munkát végezni, ami lefedi a települések igényeit. Nagy hangsúlyt fektettünk az egyes szereplőkkel, településvezetőkkel, országgyűlési képviselőkkel való folyamatos egyeztetésre, hogy ne egymással rivalizá-

ló, egymást kioltó pályázatok íródjanak a megyében. A 2014-2020-es időszakban már nem országosan kell egymással versengeni projekteknek, ami kapcsán sokszor komoly hátrányba kerülhettek egyes szegényebb megyében a kisebb települések. A TOP-on belül megyei, és megyei jogú városi szintű keretek vannak. Így maximum a megyén belül kellett a településeknek a fejlesztési forrásokért egymással versenyezni. Az egyeztetéseknek köszönhetően több mint 90%-osan sikerült egy olyan kompromisszumos csomagot letenni, hogy itt nagyobb szükség van óvodára, ott felszíni csapadékvíz elvezetésre, máshol az önkormányzati épület energetikai korszerűsítése az elsődleges. A sok tárgyalás után úgy tudtunk felállni az asztaloktól, hogyha ezek az elképzelések megvalósulnak, akkor mindenki többé-kevésbé elégedett lehet.

– A tervezés után mi volt a következő lépés?

– Ezt követően indult el a pénzek lekötése. Célunk, hogy 2017 év végéig minden egyes TOP-os forrást lekössünk. A megyei önkormányzat 32 milliárd induló keretet kapott, ehhez még sikerült 4 milliárdot megszerezni országgyűlési képviselőnk hathatós közreműködésével a déli térség öt számjegyű, alsóbbrendű útjainak fejlesztésére, és volt ezen felül két megyei jogú városunknak külön kerete. Tehát összességében 36 milliárd fölött diszponálunk, és 106 településről beszélünk a két MJV nélkül.

– Egyébként még a megyén belül is kétarcúság figyelhető meg. Az északi rész nagyon fejlett (Székesfehérvár, Mór, Bicske környéke), viszont a Sárbogárd, Enying alatti

részek még a mai napig is fejletlenebbek. Ezért az egyik fontos célunk - természetesen a legfőbb szempont a gazdaság fejlesztése, a kkv-k segítése - a déli területek felzárkóztatása volt. A TOP-on kívül sikerrel kezdeményeztük egyébként az enyingi és sárbogárdi járás településeinek szabad vállalkozási zónába való besorolását is.

– Mekkora összegekről született eddig döntés?

– Most ott tartunk a források lekötése kapcsán, hogy ebből a 32+4 milliárd Ft-ból 18-ról van már végleges támogatói döntésünk, az említett 4 milliárd mellett. Ebből 16 milliárd Ft-ról már 124 darab támogatási szerződés is megkötött a településekkel. Szintén újdonsága ennek a fejlesztési ciklusnak, hogy amennyiben a település kéri, a szerződéskötést követően a támogatás teljes összegét előlegként megigényelheti, és azonnal meg is kapja. Nem kell indokolni, hogy egy kistépülésnek likviditás szempontjából ez mit jelent, de adott esetben mit jelent egy vállalkozónak-alvállalkozónak, látva a korábbi évek gyakorlatát, amikor hosszú évekkel később kapták meg a díjazást munkájukért.

– Hogyan tudták támogatni a pályázatok elkészülését?

– Nagy hangsúlyt fektetünk a kistépülések segítésére, ezért létrehoztunk az Albensis Fejér Megyei Területfejlesztési Nonprofit Kft.-t, amely már a legelső pillanattól kezdve közreműködött a települési pályázatok összeállításában, előkészítésében, benyújtásában azon településeknek, akik ezt kérték. A kft. minden feladatot

ellát: legyen az a pályázatírás, a nyilvánosság biztosítása, a közbeszerzések lebonyolítása, vagy a teljes körű projektmenedzsment feladatok ellátása. A kistépülések, de összességében majdnem a megye összes települése kért tőlünk segítséget, ill. együttműködést. Például a projektmenedzsment feladatokban most ott tartunk, hogy a települések 94-95%-a szerződést kötött vagy kíván kötni velünk a sikeres megvalósítás érdekében. Persze nem volt egyszerű átveszteni ezt az időszakot likviditási szempontból, elindítani úgy egy kft-t, hogy tényleges bevétele még nincs, bár tudjuk, hogy lesz, hiszen a projektmenedzsment díja pályázatonként 2,5% projektenként. De előre néztünk, és úgy néz ki, jó döntést hoztunk. A kft. indulásához a megyei önkormányzat tagi kölcsönrel, a miniszterelnökség pedig ideiglenes, megelőlegezett összeggel – amit a kft-nek vissza kell fizetni majd a bevételeiből – járult hozzá.

– Melyek voltak a legnépszerűbb pályázati ablakok?

– Természetesen voltak slágerfejlesztések, amiket a legtöbb település szeretett volna - felszíni csapadékvíz elvezetés, belső úthálózat rendbetétele, óvoda-egészségügyi alapellátás, orvosi rendelők -, de a kompromisszumos tárgyalási sorozat eredményre vezetett, és én igazán csalódott településről nem tudok. A településvezetőkkel folyamatosan kapcsolatban vagyunk, és egyeztetünk. Nyilván azzal a polgármesterrel nem tudok mit kezdeni, aki nem hajlandó pályázatot benyújtani, mert „úgysem nyerünk”.

– Milyen feladatok várnak a megyére a közeljövőben?

– Az eddigiekhez hasonló feladataink lesznek a TOP második körében is, nyilván a döntéshozattal nem ér véget a történet, hiszen 2020-ig fel kell használni a pénzeket, és el is kell számolni velük. Én a legfontosabb feladatnak azt tűztem ki Fejér megyében, hogy a TOP-ot lehetőség szerint 100%-osan lekötve, elszámolva minden rendben történjen. Pár évvel ezelőtt -, amikor felfigyeltünk, hogy a megyék az ágazati programTOP megvalósításának területi, konkrét pénzelosztó szereplői legyenek -, csak bízni tudtunk benne, hogy sikerül, de mi magunk sem vettük komolyan bizonytalanok voltunk. De hála Istennek sikerült bebizonyítani, hogy alkalmasak, képesek és képesek is vagyunk ellátni az ilyen jellegű feladatokat. Ez alapján nyugodtan kijelenthetjük, hogy az ezeréves megyerendszernek van, és lesz is szerepe a közeljövőben a közigazgatás középszintjén..

Veér Károly

SKODA RAPID FAMILY KEDVEZMÉNY KÖZALKALMAZOTTAK SZÁMÁRA

SKODA Rapid Family 550 literes csomagléttel.
Már 3.799.000 Ft +1 év casco

SKODA
SIMPLY CLEVER

Kompakt külső mérettel ellenére bőveges teherkínálattal rendelkezik, és ez nem csak a benne utazók kényelméről gondoskodik. 550 literes csomagtere és gazdag felszereltsége teszik ideális családi autóvá. Bármekkora tervei is vannak, a SKODA Rapid Family-ben biztosan elfognak férni.

www.wolfauto.hu

SKODA WOLFAUTO 8000 Székesfehérvár, Új Csóri út 116.
Tel.: +36 22 512 862 www.wolfauto.hu

A feltüntetett ár a Rapid Family 1.2 TSI 90LE modell ajánlott fogyasztói ára. Az ajánlat 2017. január 27-éig a készlet erejéig érvényes. A legkisebb költségek. SKODA Rapid Family kombinált üzemanyagfogyasztása 4,7/5,1/6,1 km, CO₂ kibocsátása: 107 g/km.

Komárom-Esztergomban senki nem marad az út szélén

TOP: érvényesült a területi elv

Beszélgetésünk kezdetén Popovics György, a megyei közgyűlés elnöke jogos büszkeséggel számolt be arról, hogy az országban elsőként – egy hónappal megelőzve a többieket – Komárom-Esztergomban jelentették be a TOP-os pályázatok első körének nyerteseit nagy tömegben. Köszönhető mindez a közgyűlés, és Petrikné Molnár Erika területfejlesztési főosztályvezető vezette hivatali csapat pontos, lelkiismeretes és kemény munkájának.

- Ez számunkra azért jelentett nagyon sokat, mert az idő pénz, és a megvalósításnak is határideje van. Minél hamarabb tudunk elindulni azon az úton, ami a támogatási szerződések megkötését és a projektek megvalósítását jelenti, annál nagyobb esélyünk van arra, hogy jó minőségben, és időben be tudjuk fejezni a TOP-os pályázatainkat.

- Mikor álltak neki ennek a munkának?

- Az Önkormányzati Törvény 2012-es módosítása négy feladatkört rótt ránk: területfejlesztés, területrendezés, vidékfejlesztés és koordináció. Ez utóbbiról akkor még csak találgattuk, hogy mi az. Akkor értettük meg, amikor megtudtuk, hogy a kormány a Területi és Településfejlesztési Operatív Program pályázatainak megszer-

vezését a megyei önkormányzatokra bízta. 2013 nyarán láttunk neki a munkának. Óriási szervezésbe kezdtünk, jelszavunk a „részvétel alapú tervezés” volt. 54 rendezvényt szerveztünk, ahol gyűjtöttük az információkat, hogy milyen fejlesztésekre lenne szükség a megyében. Mintegy 1330 projekt került a látókörünkbe, mi elsősorban természetesen az önkormányzatokkal foglalkoztunk, de figyeltünk az egyházakra, és a civilekre is. Ez kellett ahhoz, hogy jó minőségben és jó előkészítő munkával bele tudjunk vágni a TOP megvalósításába. Ez több lépésben történt. 2014.03.07-én elfogadtuk a megyei területfejlesztési koncepciót, ami alapján megalkottuk a területfejlesztési stratégiát és az operatív programot. Ezzel 2014.08.28-ára végeztünk. Ezt követően 2015. januárjára elkészítettük a

megyei integrált területfejlesztési programot. Megpróbáltuk olyan dokumentumot alkotni, úgy integrálni az igényeket, hogy azok a lehetőségekkel megfelelő mixet alkossanak, és a program végrehajtható legyen.

- Milyen, csak a megyére jellemző speciális célokat fogalmaztak meg?

- Az első a területi egyenlőtlenségek mérséklése - mert akármennyire is fejlett megyénk, vannak régiós különbségek. Próbáltuk kezelni a sajátos helyi és térségi igényeket is. Nagyon fontos a célok között a térségi decentralizált gazdaságfejlesztés, és ezáltal a foglalkoztatás további növelése, a megye népességmegtartó erejének és az itt élők életkörülményeinek javítása. Mindezt akkor tudjuk megcsinálni, ha jó

partnerei vagyunk az itt élő egyházaknak, önkormányzatoknak, civil szervezeteknek, a TOP célirányos gazdasági szereplőinek. Csaknem 26 milliárdnyi az az összeg, amit a TOP keretében felhasználhatunk a megyében. Azt tűztük ki célul, hogy egyrészt – ha mód van rá – a legkisebb településnek is legyen lehetősége eséllyel pályázni, és nézzük meg azokat a prioritásokat is, ami 1-1 térségnek fontos. Ezt a települések nagyon jól végiggondolták, és pályáztak. El tudtuk azt érni, hogy nincs olyan település a megyében, aki ne pályázott volna, vagy ne tudnánk, hogy valószínűleg a második körben tervezi.

- Milyen módszerrel segítik a településeket a pályázatoknál?

- A siker köszönhető a közgyűlés, és a Petrikné Molnár Erika területfejlesztési főosztályvezető vezette hivatali csapat pontos, lelkiismeretes és kemény munkájának, valamint annak, hogy egy intézményrendszert hoztunk létre a koordinációs munka elősegítésére – ebben nagyon fontos szerepet játszik a Komáromi-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft., Juhász János vezetésével. A céget tartalékainak felhasználásával hozta létre a megyei önkormányzat, amelynek költségvetéséből gyakorlatilag előfinanszírozta a kistépelülések számára a pályázatok előkészítésének költségeit.

A kft. jó egy éve működik. Konzorciumra lépett már 49 önkormányzattal, megvan a megfelelő szakembergárda a pályázatírára, a projektmenedzsmenti, és a közbeszerzési feladatok elvégzésére. Ráadásul a piaci árnál jóval olcsóbban dolgoznak, elégedettek velük a megye szereplői, hiszen újabb és újabb megbízásokat kapnak.

- A tervezés során összegyűlt projektötletekből hány pályázat született?

- Az 1330 ötletből kb. 400 olyan, ami a TOP-ba illeszthető lett volna, de ebből összesen 130-150 pályázatot adtak be. A kevésbé esélyesnek ítélt projekteket nem kezdték el kidolgozni, mert az emberi-anyagi erőforrásokat igényelt volna.

- A 26 milliárdnyi forrás lekötésével hogy állnak?

- 2016-ban már volt 10 nyertes pályázatunk 3,3 milliárd értékben. Ez két Zöld Város projektet, a helyi és a megyei foglalkoztatási paktumot, egy szociális város rehabilitációt, és 5 db közútfejlesztési projektet jelentett. A mostani csomagban 80 db nyertes pályázat van, összesen 9,3 milliárd Forint értékben. Az első körben még 40-50 beadott megyei pályázat eredményére várunk, és már lehet pályázni a TOP második körére is. Jelenleg tehát a rendelkezésre álló összeg mintegy felét használtuk fel.

- Milyen nyertes pályázatok születtek a megyében?

- A megyei önkormányzatnak – korlátozottan ugyan, de – vannak saját pályázata is, kezdjük ezekkel. Az egyik a megyei együttműködések támogatása hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatására, képzésére. A másik egy energetikai és klímaváltozással összefüggő stratégiai és akcióterv elkészítésére vonatkozik a megye teljes területére. Lesz még egy lehetőségünk pályázni „helyi identitás erősítése” címen a második körben, amelynek segítségével a helyi közösség erősítését, céljaik eléréséhez szükséges képzéseket, különböző akciókat, rendezvényeket tudjuk támogatni, amivel az ottani értékeket lehet

építeni, és megmutatni kifelé.

- Egyébként minden tengelyen van már első körös nyertes pályázatunk a megyében. Eddig 53-at nyert község (3,8 milliárd Ft), 24-et pedig város (5,1 milliárd). Ebből is látszik, hogy érvényesült a területi elv. Néhány érdekesebb indikátor az eddig elnyert pályázatok tükrében. 21 hektár új közművesített iparterület, 11,2 km közút felújítás, 16 km kerékpárút, 90 hektár fejlesztett zöldterület, és 9 hektár rehabilitált terület kialakítása valósulhat meg. 92 ezer fő látogatónövekedéssel számolunk a turizmus területén, 19 új, és 312 felújított bölcsődei, 296 új, és 674 felújított óvodai férőhellyel gazdagodik a megye. 25,7 km felújított vagy épített vízelvezető árok épül, 26 intézményt újíthatunk fel energetikailag, és 220 fő szociális gondozásos férőhely kialakítására kerülhet sor.

- A legkisebb lélekszámú támogatott település Dunaszentmiklós (466 fő), a legnagyobb pedig Esztergom (29.000 fő). A legnagyobb támogatott projekt az Oroszlány - Környe - Tatabánya közötti kerékpárút megépítése, amely kapcsolódik az egész megyei kerékpárút rendszerhez, a legkisebb pedig egy mocsai beruházás. A legnagyobb egyházi projekt, a Bajót - Péli-földszentkereszt Szalézi Lelkigyakorlatos Ház megújulásáról szól. A közlekedésfejlesztésben mindegyik pályázat nagyon fontos, de a Tata és Környe közötti útnak az ipari parki körforgalomtól tartó szakasza életveszélyes, ennek a felújítása is meg fog történni ebből a keretből, és iparterület fejlesztés valósulhat meg Kisbénán. A turizmus területén kiemelendő a komáromi Brigetio örökség, és az almásfüzitői római tábor felújítása. A megye bányászati örökségének megővására is gondoltunk, megvalósulhat az oroszlányi bányászati múzeum komplex fejlesztése és Dorogon a Reimann Bányászattörténeti Miniverzum kialakítása. Ez nem egy klasszikus bányásmúzeum, hanem egy interaktív bemutatóhely. Fontosnak tartjuk, hogy a történelmi múlt, azaz a római kori, és a bányászati emlékek meg tudjanak újulni. A megye minden részén van bölcsőde vagy óvoda felújítás, nagybáb a vértesszőlősi és a nagysápi óvoda projektek. A vízrendezést nem emelném ki külön, ott 13 kistépelülés kapott pénzt erre a célra. 16 kisebb település végezhet épületenergetikai fejlesztéseket, de jutott az egészségügyi alapellátás fejlesztésére és a Zöld Város projektek (Ács, Tata, Esztergom) megvalósítására is. Összességében azt tartom a legfontosabbnak, hogy igyekezzünk mindenkire gondolni, és büszkéek vagyunk, hogy nem hagyunk senkit sem az út szélén.

ZENE VÍZZEL ÉS VIRÁGGAL

TATAI ANGOLKERT

2017. SZABADTÉRI SZÍNPAD

Látogatás a Fényes források láperdejében az Esterházy Angolkert főúri pompájának megtekintése és esti zenei koncertélmény a csillagokkal.

JÚLIUS

08. szombat 20:30
Csárdáskirálynő nagyoperett
(Esznap: 2017. július 9. vasárnap 20:30)

16. vasárnap 20:00 Grease musical
(Esznap: 2017. július 17. hétfő 20:00)

22. szombat 20:00 Fenyő Miklós koncert
a Víz, Zene, Virág Fesztivál Nonprofit Kft. szervezésében!

28. péntek 21:00 Arany János:
Vörös Rébék - musical ballada

29. szombat 20:00 Szenes Iván show
(Esznap: 2017. július 30. vasárnap 20:00)

AUGUSZTUS

13. vasárnap 17:00
Halász Judit gyerekkoncert

17. csütörtök 20:00 Gocoo Japán dobshow
a Víz, Zene, Virág Fesztivál Nonprofit Kft. szervezésében!

27. vasárnap 20:00
Demjén Ferenc 70. életműkoncert
(Esznap: 2017. augusztus 28. hétfő 20:00)

JEGYRENDELÉS ÉS INFORMÁCIÓ:
Tata, Magyar Zoltán Művelődési Központ (Tata, Várpalja u. 4.), Tel.: 34/589-555
Tata, Vértesszőlősi Utazási Iroda (Tata, Ady Endre út 8/A.), Tel.: 34/380-114
Tata, Tourinform Iroda (Tata, Ady Endre út 9.), Tel.: 34/586-045
Tatabánya, Vértesszőlősi Utazási Iroda (Tatabánya, Fő tér 18/D.), Tel.: 34/223-016

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
Magyar Zoltán Művelődési Központ, Tata, Tel.: 34/589-555
E-mail: info@tataiavaroskapu.hu
Programszervező: Fülöp Zsolt

A koncertre megváltott belépőjegy felmutatásával az előadások nagján, térítésmentesen nézheti meg a Fényes források láperdejét és az Esterházy Múzeumot. A kedvezmény az interneten megváltott jegyekre nem vonatkozik!
A programváltozás jogát fenntartjuk! Az egyes előadásokhoz úljármű használatát ajánljuk!

Veszprém megyében a turisztika a fő húzóerő

Több pénzt reméltek erre a célra

Úgy gondolom – mondta Polgárdy Imre, a Veszprém megyei Közgyűlés elnöke –, alapvetően eredményesnek tekinthetjük a megye településeinek TOP-os pályázatait. Azt persze tudtuk, hogy mindenki nem lesz elégedett, mert az egyes kiírásokat alaposan túlpályázták, de elkeseredésre nincs ok, hiszen eséllyel lehet kandidálni a megnyílt második körben is.

– Az Önök önkormányzata miként kezdte az előkészítő, koordináló munkát?

– Mint minden megyében, nálunk is 2013-ban kezdődött a munka. Kialakítottuk a koncepciót, utána megalkottuk a stratégiát, majd meghoztuk a konkrét döntéseket. Rengeteget egyeztettünk az irányító hatósággal, voltak észrevételeink, kérdéseink. Néhány dologban engedtek, néhányban pedig csak kis mértékben. Folyamatos volt a kapcsolat a helyi szereplőkkel, a pályázókkal is, felmértük, hogy mire van igény. Ugyanakkor látni kellett, hogy az egész operatív program szabályozott volt, hiszen az EU közölte, hogy mire ad pénzt, illetve mit nem támogat. A kormány fő szándéka az volt, hogy a gazdaságfejlesztés kapjon hangsúlyt, és ha ezek a támogatások megszűnnek, vagy kisebbek lesznek, akkor is

működjön a gazdaság. Ezért szerepeltek ipari parkok, energetikai fejlesztések a pályázatokban direkt módon, indirekt módon pedig a munkához való jutást segítették például a bölcsődei-óvodai férőhelyek bővítésével.

– Veszprém megyében rengeteg az egész kicsiny település. Ők tudtak pályázni?

– Alapvetően ezek a pályázatok jellegük-ből fakadóan nem kistelepülésekre voltak kiírva. Itt olyan indikátorok, olyan elvárások vannak, aminek egy kistelepülés nem tud megfelelni, vagy csak nagyon nehezen. Néhány pályázat volt, amiben nagyobb eséllyel indulhattak. Ezek a csapadékvíz elvezetés, vagy az egészségügyi fejlesztések (orvosi rendelők felújítása). Az óvoda - bölcsőde felújításnál, vagy építésnél azonban,

olyan nagy számokat vártak el, hogy évente hány gyerek kell, hogy azt egy kistelepülés már nem tudta produkálni. Amikor az idei ciklusban megalakult a megyei közgyűlés, én ezt hangsúlyoztam, hogy a kicsiket, az elhagyottakat próbáljuk segíteni a felzárkózásban. Mindezek ellenére nem nagyon van most erre lehetőség a TOP-ot illetően. Számos hátrányos helyzetű, apró településünk van. Ilyen a Somló környéke, Kispirt, Kiscsász, Adorján, Egeralja – sokan még a megyében sem tudják, hol vannak ezek a települések.

– Melyik volt a legnépszerűbb kiírás Önöknél?

– A turisztika, hiszen ez gyakorlatilag érinti az egész megyét. Háromszorosan túl is pályázták a rendelkezésre álló összeget.

Így aztán ebben voltak fájdalmaink. Mi már előzetesen jeleztük, hogy Veszprém megyében több kellene erre a célra. Az irányító hatóság fölmérte a gazdasági mutatókat, és a lakosság számaránya alapján, hogy mi a reális. Szerintem azt nem vették teljes mértékben figyelembe, hogy nálunk meghatározó a turizmus szerepe, nemcsak az északi Balaton-parton, de a Balaton-felvidéken, Pápa környékén, Nagyvázsonyban, Zircen, és az egész Bakonyban is. Így is sok projekt kapott támogatást. Hogy csak néhányat említsek: a zirci komplex program mintegy 420, a magyarpolányi 360, a kapolcsi pedig 90 millió forintból gazdálkodhat. Balatonfüred szeretett volna a Zöld Város programba bekerülni, elsőre ez nem sikerült, de a második körben még van lehetőség javítani.

– Milyen mértékű forrás áll rendelkezésre Veszprém megyében?

– Összesen az első és második kört is beleértve a megyére 45,1 Mrd jutott. Ebből az első körben kiosztottunk kb. 30 milliárdot. 10 olyan pályázatunk van, ahol még folyik az értékelés, ezekről eddig nem tudott dön-

teni a közgyűlés. Összességében 250 körüli a beadott pályázatok száma, és 95 lett eddig nyertes.

– Manapság kevés a vállalkozó és a vállalkozói kapacitás, és ugyanakkor rengeteg lesz a munka. Nem tartanak attól, hogy nem lesz, aki elvégezze a beruházások megvalósítását?

– De természetesen tartunk ettől. Egy éve mondogatjuk, hogy igyekezni kellene, mert nagyon közeli a megvalósítás határ-ideje, és ettől nem nagyon lehet eltérni. Persze indokolt esetben elérhető némi határidő módosítás, de nyilván nem az a cél, hanem az, hogy lehetőleg minden fillért le tudjunk hívni a rendelkezésre álló keretből, és a projektek megvalósuljanak. A másik probléma az, hogy az árakat is viszi fel ez a nagy munkaerőhiány. A kivitelezők örült módon emelik az árakat, tehát nehézségek – országos problémák – lehetnek ebből.

– A TOP-os beruházások mennyire eredményeznek látványos fejlődést Veszprém megyében Ön szerint?

– Szerintem a nagy egészet nézve talán ke-

vésbé látványos dolgokról van szó, ugyanakkor egy-egy település, kisközség életében fontos, pozitív változást hozhatnak. Például nem világraszóló, hogy Hárskúton 8.5 millióból új eszközöket kaphat a szociális étkeztetést ellátó konyha, vagy Ukkon 5.5 millióból a gyermekjóléti intézmény alapszolgáltatásai bővíthetnek. Az ő életükben ez egy óriási dolog lesz. Vagy Alsóörsön van egy nagy kőbánya – a helyiek amfiteátrumnak hívják –, korábban színházi előadások is voltak ott. Mára lepusztult, nem tudtak rá költeni. Hebling Zsolt polgármester nagyon bízott benne, hogy nyerne, és úgy is lett. 254 millióból teljesen kiépíthetik, akár újra színházi funkciót is kaphat. Alsóörs tekintetében ez óriási pénz, és a falu szélén felújíthatnak egy, a település kulturális életét, idegenforgalmát fellendítő helyet. Összességében ez a sok-sok kis beruházás minőségi változást jelent a megye, de mindenekelőtt elsősorban a helyiek életében.

-OLY

Egymilliárd forint a Veszprémi Állatkertnek

Épül-szépül a vadaspark

Ennyi pénzből kezdhettek meg a felújításokat a vadasparkban – hangzott el az új axis szarvas kifutó átadásakor az állatkertben. A Magyar Közlöny szerint a Modern Városok program keretében a kormány hazai forrásból 765 millió forinttal támogatja idén a Veszprémi Állatkertet – mondta el Ovádi Péter, önkormányzati képviselő. Hozzátette, a kormány a határozat szerint 2018-ban további 235 millió forintot ad fejlesztésekre.

Az állatkert 2014-ben kapta meg történetének legnagyobb támogatási összegét, akkor 1,2 milliárd forintból építettek elefántparkot, pingvinbemutatót, fókamedencét, orrszarvúházat és madárröpdét. A beruházások megtérülni látszanak, hiszen tavaly 416 ezer fizető vendéget regisztráltak a veszprémi állatkertben – mondta Török László állatkerti igazgató.

Az új, 1 milliárd forintos fejlesztési csomag részeként ismét bővíthet és szépülhet a 30 hektáros vadaspark. Nagy hangsúlyt fektetnek majd az infrastruktúra fejlesztésére, új állatorvosi klinikát, karantént, takarmánkonyhát, szociális helységeket hoznak létre. Emellett megújul majd a dromedár és tevekifutó, valamint a szavanna élővilágát bemutató rész is.

– Ha minden jól megy, ősszel elindulhat a beruházás, hogy a következő főszezonra egy megújult állatkerttel fogadjuk a hozánk érkezőket – emelte ki Török László.

A hétfői napon adták át az új, kétezer négyzetméteres axis-szarvas kifutót is, melyet 50 millió forintból építettek, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium támogatásával.

Ovádi Péter és Török László

A bakonyi kisváros arculata sokat változott az évek során

Új ipari zóna épül Kiskőréren

Kiskőrös polgármestere, Sinkovics Zoltán örömmel számolt be lapunknak az elmúlt időszakban történt fejlesztéseikről, és a TOP-os pályázatok által nyújtott további lehetőségekről. A kisváros gazdasága dinamikusan fejlődik, új, most épülő ipari zónájukba várják a további befektetőket.

– *Több, a városképet is meghatározó fejlesztés történt. Melyek ezek?*

– Kiemelném a járási hivatali központ felújítását. Egy szép, régi épületet sikerült eredeti állapotába helyreállítani, és benne egy modern irodaházat kialakítani. Itt kapott helyet – némi bővítést követően – a kormányablak, és a foglalkoztatási osztály is. Emellett felújították a régi munkaügyi központ Vásártér utcai épületét is, ide is a járási hivatal költözött be.

– A 2016-os év legnagyobb – a városközpont arculatát alapvetően meghatározó – beruházása a körforgalmunk volt. Nemcsak a belváros képe változott ezzel pozitív irányba, de maga a csomópont is biztonságosabb lett, az áteresztőképessége megnőtt. – A középületek hőszigetelését célzó projektünk keretében négy objektumunk újult meg: a városi sportszarnok, az óvoda főépülete, a hántai művelődési ház, és a korábbi Bánki Szakképző Iskola, most üresen álló épülete. Ez utóbbiba költözik majd a rendőrkapitányság.

– Tavaly elkezdődött még a Deák Ferenc utca teljes felújítása, és az első ütem az év végére el is készült. Most van előkészítés alatt a második szakasz, ami kiegészül majd a Deák Ferenc utca-Desseő Gyula utca csomópontjának átépítésével. Az év harmadik negyedévére tervezzük a befejezését. Mind a két fázist kormányzati támogatásból sikerült megvalósítani, illetve ennek egy kis részéből tudjuk majd a hántai művelődési ház teljes belső felújítását is megoldani, mert ott eddig csak a

külső homlokzati hőszigetelés, és nyílászárócseré történt meg.

– *A munkahelyteremtés mindig kritikus pontja volt a város fejlődésének. Most mi a helyzet?*

– Teljesen megváltozott a trend, munkanélküliség helyett, ma már inkább munkaerőhiányról beszélhetünk. Ezt munkaadóként mi magunk is érzékeljük, a szakképzett, illetve speciális képzettséget igénylő területekre egyre nehezebb megfelelő kollégákat találni. Ráadásul a munkaerő ma már többre is kerül.

– Ami viszont pozitív: végre ki lehet mondani, hogy elmúlt a gazdasági válság, egy dinamikusan felfelé ívelő szakaszba lépünk a gazdaságfejlesztést illetően, és ez a 2016-os iparúzési adóbevételeinken is megmutatik. A vállalkozások további bővítéseket terveznek, ami újabb munkahelyeket, és növekvő adóbevételeket jelent majd városunknak. Optimisták vagyunk tehát e téren.

– *Milyen TOP-os pályázatokat bíráltak már el, és mi az, amire még várniuk kell?*

– A legnagyobb projektünk, egy ipari zóna kialakítása, már zöld utat kapott. Egy lakóövezeten kívüli 10 hektáros önkormányzati területet fogunk közművesíteni, fejleszteni, összesen 603 millió forint értékben. Mindezt egyrészt megnyitja az utat a külföldi befektetők előtt, másrészt a hazai, környékbeli vállalkozásainkat is idevonzza, harmadrészt pedig alternatívát

tudunk ajánlani azoknak a cégeknek, akik ma a lakóövezeten belül működnek, és a panaszokból tudjuk, hogy tevékenységük zavarja az itt élők mindennapjait.

– A foglalkoztatási paktum projektünk is az elbíráltak között van. Ez egy kimondottan szoros együttműködést tesz lehetővé a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával, aminek eredményeként munkanélkülieket tudunk beintegrálni a munka világába. A helyi munkavállalók bér- és járulék, munkaruha és bejárás költség-támogatást kapnak, cserébe meghatározott ideig vállalniuk kell a felvett munkatárs továbbfoglalkoztatását. Ez a program már előkészítés alatt áll.

– Két TOP-os pályázatunk van, aminek még várjuk az elbírálását: Egy egykori egyházi ingatlant megvásárolt az önkormányzat, és ennek a felújításával szeretnénk kialakítani – 60 millió forintból – egy bölcsődét, illetve 210 millió értékű kerékpárútra a második ütemű 2017. évi TOP-pályázatra szeretnénk beadni egy anyagot. Ez két részből áll majd: a SPAR áruházal szembeli területen parkolók kialakítása, valamint a belvárosból a Batthyány-pusztai ipari területre kerékpárút építése.

– Végül, és ugyan nem a mi projektünk, de nagyon várjuk már az új autóbussz-pályaudvarunkat, a KNYKK Zrt.-től ígéretet kaptunk, hogy ez év végére elkészül.

A történelmi titkok parkja Fehérváron

Koronás Park

Székesfehérvár belvárosától csak pár percet kell sétálnunk. Közel kéthektáros területen jött létre a Koronás Park a hajdani Vidámpark helyén. A nemrég megújult Csónakázó-tó, sétány, s a Rózsa-liget kellemes szomszédságot jelent a parknak. Minden korosztály talál itt igényes szórakozást, sport-és játéklehetőséget.

2014-től töretlen a park népszerűsége. Nem lehet olyan időpontot találni, amikor ne vennék birtokukba a játékfoglalók.

Délelőtt és kora délután a kicsiket viszi anyukájuk csúszdázni, hintázní, mászó-kázní, de szervezett óvodai-, iskolai- vagy kiránduló csoportok is megjelennek.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város célja az volt a projekt megvalósításakor, hogy a város történelmi múltját historikus fantáziajáték és viadal keretében ismerjék meg az ide látogatók. Így állandó jelleggel működik a Kinect játéksarok, a virtuális koronázás és harc Fehérvár visszafoglalásáért program, ahol a modern technika révén egy alak- és arcfelismerő rendszerrel lehetővé válik, hogy a játékos digitális jelmezbe bújva saját mozgásával bekerülhessen a virtuális korhű világba. Egész más megtanulni így egy-egy történelmi helyzetet, hiszen akár uralkodóként vagy éppen egy lovagi csatározás bajvivójaként felejtethetlen

élmény szerezhető. Másik kedvenc a Titkok parkja- QR kód alapú okostelefonos kalandjáték. A kézműves foglalkozások Fehérvár népi mesterségeihez, illetve a hagyományos ünnepkörökhöz kötődnek. De megtalálható itt erdei kalandpark, családi túra vezető füzet, játszófal, bábszínházi előadás, táncbemutató, de még felsorolni is nehéz a lehetőségeket. Összegezve: kalandra fel!

DR. GÖDE ANDREA

Kiváló velencei strandok

Itt a fürdőszezon!

A nyár elején kötelező a vízminőségek vizsgálata természetes vizeinken. A népegészségügyi ellenőrzés során Velence város strandjai remekül vizsgáztak: mind a hat kiváló vízminőségű, kezdődhet a fürdőzés!

A Fejér Megyei Kormányhivatal tájékoztatása szerint a Velencei-tó partján idén 13 fürdőhely kapott fürdővíz-használati engedélyt. A hét gárdonyi strand minősítése még nem zárult le, viszont a hat velencei már eldőlt, mégpedig a lehető legjobb végeredménnyel. A Velencei Korzó, az Északi strand, a Tóbiró, a Cserje utcai, a Resort & Spa, a Drótszamar Park és Kemping strandja egyaránt a legmagasabb – KIVÁLÓ – besorolást kapta.

A nyári szezonban még több alkalommal lesz vízminőség-mérés, de a járási tisztiorvos lakossági panaszok, észrevételek esetén rendkívüli eljárást rendelhet el. A kijelölt fürdőhelyeken kívül nem ellenőrzött a tó vize, ezért ott a fürdést nem ajánlják.

A tavalyi turista szezon nemcsak a napi látogatók számát sokszorozta meg Velencén, hanem a vendégéjszakák számában is kiemelkedő eredményt hozott. Ehhez a kellemes és kiváló vízminőségű fürdőhelyek nyilván hozzájárultak. Velence város igyekszik tovább haladni ezen az úton.

DR.GÖDE ANDREA-MÁTAY BALÁZS

Pusztaszabolcson további támogatásokat várnak

TOP-orgás utáni fejlesztési lehetőségek

Régóta vártuk azt a hírt, hogy a Területi Operatív Programokra (TOP) beadott pályázatainkról döntsenek. A közelmúltban értesültünk arról, hogy az első döntések megszülettek, összesen 103, 5 millió Ft fog érkezni a településre. Örülünk ennek, de még várakozunk, hiszen a további 3 pályázatunkról, amely több mint 400 millió Ft értékű, még nincs ismeretünk – mondta Csányi Kálmán, Pusztaszabolcs polgármestere.

– *Gondolom nagyon várták már az első TOP-os eredményeket!*

– Türelmetlen volt már mindenki, hiszen az első ötletelések már 2013 novemberében elkezdődtek. A régi és az új képviselő-testület tagjai hónapokon keresztül vitatkoztak arról, hogy mire lenne szükségünk, ill. a TOP pályázatok mire adnak lehetőséget. Az újabb erőpróba az volt, hogy a környező településekkel együtt, összehangolt, egymásra figyelő fejlesztési terveket kellett kialakítani. Átböngészve a megyei önkormányzat táblázatát, azt tapasztalom, hogy amely település vezetése elfogadta ezeket a fejlesztéseket, az az önkormányzat fejlesztési forrásokhoz jutott.

– *Melyek voltak a nyertes pályázataik?*

– Eddig két és fél pályázatot nyertünk. Azért felet, mert az őstermelői piac kialakítását Iváncsával közösen, azaz konzorciumi partnerként adtuk be. Hiszen a minimum 50millió Ft-os támogatási összeg mindkét településen szükségtelen lett volna erre a feladatra. Azonban a közös pályázat segítségével mindkét településen elkészülhet a helyi termékek árusítása összesen 65 millió Ft értékben.

– Saját pályázatunk az új orvosi rendelő építésének a folytatása. Mindenki érzi, hogy félkész állapotban van. Hiányzik

az egységes homlokzat, hiányzik a külső szigetelés, ezért a doktornő minden télen megjegyzi, hogy fáznak a betegek. Ugyan elkészült a központi fűtés, de még a Fejérvíz által beszerelt, ma már korszerűtlen 25 éves gázkazán próbálja a radiátorokat fűteni. Megújításuk elkerülhetetlen, mint ahogy a külső hőszigetelést is el kell készíteni. Ha még néhány napelem is kerül a tetőre, akkor az épület üzemeltetése biztonságos és olcsóbb lesz. Ehhez kapunk 38 millió Ft külső forrást. A TOP-ból még a Polgármesteri Hivatal informatikai fejlesztésére (7 millió Ft) is kapunk támogatást.

– A csapadékvíz elvezetés ma már általában nem gond a településen. A folyásszintek biztosításával elfolyik a talaj- és csapadékvíz. Kevés helyen láthatunk pangó vizet, a korábbi polgármester és képviselő-testület fontos fejlesztést hajtott végre akkor. De néhány terület különböző okok miatt elmaradt, ezeknek egy részét szeretnénk pótolni a harmadik támogatásból. Az Erkel utcában lakók folyamatosan panaszkodnak arról, hogy az utca közepén megáll a víz, nem tudnak száraz lábbal közlekedni. József Attila utcában, a bolt előtt rossz színtezés miatt nem folyik el a víz. Az árok szikkasztó árokként működik, párolgatja ugyan a vizet, de a Mátyás király utca és Velencei út közti telkek talajvizét

nem szivároztatja el, mert nincs lefolyása. Ugyanilyen pangó vizet kell elvezetni a sorompóval szembeni Kastély utcai kereszteződésből.

– *Milyen tervezett fejlesztéseket tartalmaznak a még el nem bírált pályázatok?*

– A maradék 400 millió a „koronaékszer”, én úgy szoktam mondani. Szeretnénk a hivatal mögött lévő, önkormányzati tulajdonban lévő terület rehabilitálását a Zöld város program segítségével megvalósítani. Egy közösségi teret hoznánk létre: játszótér, a rekreációt szolgáló felnőtt sportpályát, szabadtéri színpadot, a hozzá tartozó szociális helyiségekkel. Ezt összekapcsolnánk a már nyertes termelői piac kialakításával. Az egyik sarokban kapna helyet a termelői piac, így tudnának az egyes terek egymáshoz kapcsolódni. Maradt még két fontos pályázat, az általános iskola (kb. 120 millió), és a polgármesteri hivatal energetikai korszerűsítése (42 millió körül). Tudom, hogy ezer más fejlesztésre is szükség lenne, de a TOP-os pályázatok ezekre adtak lehetőséget. Célunk ezekkel is az, mint korábban: hogy minél élhetőbb, rendezettebb kisvárosban élhessünk.

Évtizedes gondokra tehetnek pontot

Pályázatok, beruházások Mocsán

Önkormányzatunknál gözerővel folyik a nyertes pályázatok kivitelezésének előkészítése, és azok megvalósítása. „Az egészségügyi alapellátás infrastruktúra fejlesztése Mocsán – háziorvosi, és házi gyermekorvosi rendelőnek, fogorvosi rendelőnek, védőnői tanácsadónak hely adó épület felújítása, és energetikai korszerűsítése” című pályázatunkra például 50 millió forintot nyertünk – tájékoztatta lapunkat Marschall Ferenc polgármester.

– Szintén komoly szükség van az évtizedes gondokra pontot tehető, a települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések, Mocsai csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése elnevezésű pályázatra. Családok szabadulhatnak meg a villámárvizek fenyegető következményeitől. Erre a feladatra 25 millió forintot nyert Mocsai község. Szintén nyertes pályázat az „Óvodai játszódudvar fejlesztése, korszerűsítése”. Itt 10 millió Ft – nyertes pályázatról adhatunk hírt. A tárgyalások a kivitelezőkkel már folynak, indulnak a közbeszerzési eljárások.

– Óvoda épületenergetikai pályázat eredményére még várunk, amelynek 25 milliós összegéből a homlokzati és fűdémszigetelést, valamint a régi ajtók cseréjét lehetne megoldani. Ebből az összegből megoldható lenne a 2009-ben beépített, de sorozatos működési hibával küszködő gázkazán cseréje is.

– Hasonlóképpen több éves problémát zárhat le a Mocsai község szennyvíztisztító telepének fejlesztése kapcsán elnyerhető támogatás. Ezzel megoldódhat a szennyvíz kezelés gazdaságtalanságának problémája. „Gyermekjóléti szakszolgálat épület felújítása, energetikai korszerűsítése” – a 12 millió forintos pályázat még elbírálás alatt van. Az „Idősek nappali ellátása kapcsán, a volt ÖNO épületrész felújítása” (6 millió Ft), A régi iskolaépület felújításának befejezése (40 millió Ft), gépbeszerzés (6,5 millió Ft) pályázatainkat még szintén nem bírálták el.

– A Mocsai Községi Sportegyesület nyújtott be pályázatot az öltöző felújítására, az önrész biztosítására Mocsai Község Önkormányzata 2,5 millió Ft támogatást szavazott meg számukra. A kivitelezési munkákkal kapcsolatos teendőket a sportegyesület intézi teljes egészében.

– Nyárra tervezzük a belterületi utak kátyúzását, és ahol szükséges, a padkázási munkákat is. Folytatódik a Szőlő utca 5 méteresre való kiszélesítése is. A pénzügyi források függvényében útszegélyt, összefüggő aszfaltot, és vízelvezetést terveztünk ide. A költségvetés adatai alapján ütemezzük a kivitelezést. Mocsai belterületen elkészült a ledes közvilágítás-korszerűsítés első szakasza. Jelenleg ez három utcát érint. A beruházás értéke meghaladja a két millió forintot. Terveink szerint 5 év alatt, saját forrásból tudjuk megújítani a falu közvilágítását. A temetői utat hat lámpatesttel szereltük fel, amelyekhez még be kell húzni a közvilágítás vezetéket, ami hamarosan megtörténik.

– Október 23.-a tiszteletére 60 db nemes fából (tölgy, hárs, juhar) álló emlékművet ültetünk. Itt van lehetősége a lakosoknak névre szólóan fát örökre fogadni, amiről emléklap és nevekkal ellátott kopjafa fog tanúskodni. Az első két fát a Magyar Telekom, illetve Christian Mattheisen vezérigazgató úr vásárolta meg, és ültette el. A fák ültetésére a napokban kerül sor.

TO

GRUNDFOS SIKER

Tatabánya-Székesfehérvár - A tizenegyedik alkalommal sorra kerülő Nagyvállalatok Logisztika Vezetőinek Konferenciáját 2017. június 1-2-án Balatonfüreden rendezték. Mint minden évben, idén is díjazásban részesültek a galavacsorán azon klubtagok, akik abban az évben a logisztikai szakmáért kiemelkedő munkát végeztek, kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, mely a hazai szakma számára is példamutató. Idén ezt a kitüntetést Magyar Szabolcs és Major Lajos a Grundfos Magyarország Kft. képviselői kapták a Logisztikai Csapatbajnokságban vállalt kiemelkedő szerepükért.

A RÉGIÓ VERSENYKÉPESSÉGÉÉRT

Székesfehérvár - Új projektet indítottak a székesfehérvári felsőoktatásban „Intelligens szakosodást szolgáló intézményi fejlesztések a Budapesti Corvinus Egyetem Székesfehérvári Campusán” címmel. Az egyetem 327 millió

forintból hoz létre egy olyan kutatóközpontot, amely a régió versenyképességének növelését tűzi ki maga elé, 100 kutató közreműködésével. A konferenciát **Prof. Dr. Tasnádi Attila** tudományos rektorhelyettes és Mészáros Attila alpolgármester nyitották meg, a projektet a szakmai vezető, **Dr. Rosta Miklós** mutatta be.

BENCE-HEGYI KILÁTÓ

Velence - Befejezéséhez közeledik a Velencei-tó emblemikus turisztikai nevezetessége, a

Bence-hegyi kilátó. Velence város látványosság a VADEX Mezőföldi Zrt. turizmust támogató, közjóléti tevékenysége révén épült újjá.

DR. GÖDE ANDREA

A Szőlő és a Bor Éve Badacsonytomajon

Sikeres a Privát Badacsony program

A Balaton – parti településekre általában jellemző, hogy idényen kívül csak az „óslakosság” tartózkodik a lakóhelyén, a szezonban viszont sokszorosára duzzad a létszám. Badacsonytomajon ez 2300, nyáron pedig akár 15.000 főt is jelent. A fejlesztéseknél mindkét réteg igényeit figyelembe kell venni, és ügyelni kell a kényes egyensúlyra – tudtuk meg Krisztin N. László polgármestertől.

– *Milyen tervekkel láttak neki a mostani önkormányzati ciklusnak?*

– Nemrég tanultam egy mondást, miszerint fejlesztés = akarat + forrás. Az akarat és a bizonyítási vágy megvolt az új testületben. Összeraktuk azokat, a számunkra fontos fejlesztéseket, amelyeket szeretünk volna megvalósítani saját, pályázati, vagy vállalkozói forrásból. A képviselőtestület azon városfejlesztési koncepció mellett kötelezte el magát, amit még az előző ciklusban fogadtunk el, és széleskörű társadalmi egyeztetés előzte meg. A koncepció számol a nemzeti parki környezettel, és a világörökségi várományos folyamatokkal. Terveinket a környezettudatosság, és a fenntarthatóság, valamint a konszolidáció által teremtett tiszta helyzet alapozta meg.

– *Melyek ezek a célok?*

– Badacsonytomajnak minden adottsága megvan ahhoz, hogy egyfajta mikro-regiós centrummá váljon. Valamilyen szinten már azok vagyunk, de ehhez még sok mindent hozzá kell tenni. Borvidéki, gazdasági és turisztikai központtá szeretnénk válni! Gazdasági oldalról egyrészt infrastrukturális beruházásokra van szükség, másrészt pedig a vállalkozások támogatására, a szolgáltatási színvonal javítására. Ipari üzemeket nem hozhatunk ide, gyárméenyekről szó sem lehet. Turisztikai szempontból a meglévő környezetet kell szebbé varázsolni. A bor, a hegy, a víz, a gasztronómia mind adott, de a külsőin változtatni kell, hiszen ez alapján ítélt a turista. Itt még szólni kell egy fontos elemről, az attrakciófejlesztésről is. Azt tapasztaltuk, hogy a Balatonparton azok a települések prosperálnak, ahol van valami kiszámítható, állandó turisztikai attrakció. A szigligeti vár például mindig kéznél van, és biztos bevé-

telt hoz az önkormányzatnak. Látszólag nekünk is van ilyen, ez a hegy, és a bor. A hegy állami, nemzeti parki kezelésben van, a bor esetében pedig az önkormányzat csak áttételesen jut bevételhez. A szőlőszedés is kiszámítható bevételt jelenthet, de az önkormányzat bevétele ott is áttételesen keresztül érkezik, s nem direkt módon. Ezért úgy véljük, szükség van olyan attrakciókra, amelyek direkt bevételeket generálnak számunkra.

– *Milyen attrakciókat terveztek?*

– Az egyik a komp, amely közlekedési eszköz, de turisztikai attrakció is, a másik pedig a hegyre tartó libegő. Ez a két elem, ha megvalósul, kiszámítható bevételt biztosíthat az önkormányzatnak. Ezt a csodálatos panorámát, ha a magasból is megnézhetik a vendégeink, azzal új élményhez juttathatjuk őket. A borvidéki központi szerep érdekében növelni, vagy legalább megtartani kell a szőlőterületeket, nem cél a sok üdülőépület a hegyoldalban. 1987-ben kaptuk meg a Szőlő és a Bor Nemzetközi Városa címet Párizsban, idén ünnepeljük ennek 30. évfordulóját. Ezért ezt az évet a Badacsonyi Szőlő és Bor Événak nyilvánítottuk, és számos program hivatott ennek népszerűsítésére.

– *Beszélgünk a forrásokról!*

– Eszközeink közül az első az önkormányzat saját bevétele, és az állami támogatások. Ezekből azonban nem tudunk komolyabb fejlesztéseket megvalósítani, maximum csinosítani, vagy szebbé tenni a közterületeinket. A második a pályázati munka, minden lehetséges pályázatot megvizsgáltunk, és ha beleillett valamelyik terveinkbe, azt be is nyújtottuk. A TOP volt a legnagyobb forrással kecsegtető, öt pályázatot nyújtottunk be. A Zöld város projektet (612 millió) meg-

nyertük, ez egy fejlesztési csomag, tartalmazta a badacsonyi hajóállomás melletti park és az üzletsor, a strandbejárat és a sétány, valamint a központban lévő ABC körüli terület megújítása, csapadékvíz elvezetésének megoldása. A harmadik a polgármesteri hivatal melletti tér felújításának befejezése. Nyertünk egy 50 milliós bölcsőde és óvodafejlesztést is. A másik három pályázatunk még bírálatra vár. A harmadik pillér, ami érdekes módon a legsikeresebb volt, a „Privát Badacsony” program. Ezen azt értjük, hogy a nagyszámú, betelepülő vállalkozás a megvásárolt területek rehabilitációjával, és adóforintjaival járul hozzá gazdasági eredményeinkhez, az önkormányzat pedig saját lehetőségein belül segíti őket néhány infrastrukturális megoldással (pl. utat építünk, járdát újítunk fel a vállalkozó által megvalósított beruházáshoz).

– *Az „óslakosság” érdekében milyen célokat fogalmaztak meg?*

– Egy, a turizmusból élő településen a fejlesztések a helyi lakosságot és a nyaraló vendégeket egyaránt szolgálják. Emellett az itt élők szempontjából a város megtartó erejének erősítése, a fiatalok elvándorlásának megakadályozása nagyon fontos. Megtervezettünk egy új művelődési házat a régi hivatal épületének átalakításával, új közösségi tereket szeretnénk kialakítani, vannak ösztöndíj programjaink, letelepedési támogatást is adunk, amely nagyon népszerű. Ezt a célt szolgálja a szociális tűzifa program, és a szociális étkeztetés, amivel az időseket tudjuk segíteni. Szót kell ejteni Badacsonyi üresen álló kempingjéről és az egykori strandról, valamint a vízellátás problémájáról is, dolgozunk ezek megoldásán is.

Hagyományok, értékek és fejlődés

Öskü, az ideális élettér

Öskü mintegy 2300 lakosú, barátságos település Veszprém és Várpalota között, a 8-as út, az egykori római hadiút mentén. Legnevesebb szülőtte Tasner Antal, aki Széchenyi István személyi titkára volt 1848-ig, majd a Lánchíd Társaság titkára lett. 1947-ben a csehszlovák-magyar lakosságsere keretében több szlovák család elköltözött a felvidéki Martos településre, és onnan pedig felvidéki magyarok érkeztek Ösküre.

– Közel 1000 évet megélt település vezetőjeként büszke vagyok arra – *mondta Ángyán Tamás polgármester* –, hogy a Bakony lábánál, a Balatontól pár percre, természeti és kulturális értékekben gazdag élményeket nyújthatunk az idelátogatóknak. Öskü ideális élettér az életüket éppen kezdő, fiatal családok számára, de az idősebb korosztály pihenésére is kiválóan alkalmas otthon. Nyugodt hely, mindemellett infrastrukturális és közlekedési szempontból is tökéletes választás családoknak, turistáknak, befektetőknek egyaránt. Fejlesztési terveink a hagyományainkra és értékeinkre támaszkodnak, a XXI. század elvárásaihoz igazodva.

– Két pályázatot is nyertünk TOP-os forrásokból. Még ebben az évben elkezdődik a Tasner Antal Általános Iskola és az Önkormányzati Hivatal komplex energetikai felújítása, több mint 166 millió Ft elnyert uniós forrásból. Fűtőkorszerűsítés, hőszigetelés, megújuló

energiafelhasználás és világításkorszerűsítés történik az épületekben. A beruházás eredményeképpen a település éves szinten körülbelül 8 millió Ft energiaköltséget takarít majd meg.

– Szintén ebben az évben a Mecset u. 5. alatti önkormányzati ingatlanok átalakítása, felújítása kezdődhet meg, amelyben az idősek nappali ellátása valósul meg 2018-tól. A több, mint 70 millió Ft-os elnyert pályázati összegből az épületek felújításán túl akadálymentesítésre, parkosításra, valamint egy 9 személyes kisbusz beszerzésére is sor kerül.

– A településnek még további pályázatai vannak elbírálás alatt, illetve azokat a második körben kívánjuk benyújtani. Ezek közül a település jövője szempontjából a legfontosabb az ipari terület fejlesztése, amelyre 200-250 millió Ft-os uniós forrásra számítunk.

TO

KERÉKPÁROS ALAGÚT ÉPÜL

Bicske - Különleges műszaki megoldással, ún. átsajtoltással kerékpáros alagút épül az M1-es autópálya töltése alatt. A 3,716 milliárd forintos

összköltségvetésű „Etyeki Gasztrosétány és kapcsolódó fejlesztések” projekt keretében épülő, Etyektől Bicske érintésével Tarjánig vezető kerékpárút Bicske és Csabdi közelében keresztezi a sztrádát.

EGYÜTTMŰKÖDÉS

Oroszlány - Stratégiai együttműködési nyilatkozatot írt alá Oroszlány Önkormányzata és a Westcast Hungary Zrt. A Bohong vállalatcsoporthoz tartozó oroszlányi gyártóközpont a

világ legnagyobb autóipari vállalatát látja el kipufogócsonkokkal és turbóházakkal. A nyilatkozat értelmében a Westcast hosszú távú és tartós oroszlányi jelenlétét, magyarországi tevékenységének bővítését Oroszlány is ösztönzi és támogatja.

SZENT GYÖRGY NAPOK

Sepsiszentgyörgy – Veszprém - Az idei évben 26. alkalommal rendezték meg a Kovászna megyei Sepsiszentgyörgyön a Szent György Napok rendezvénysorozatot, melyre Kovászna Megye Tanácsának meghívására érkezett a Veszprém megyei delegáció. A Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal munkatársai a megye turisztikai kínálatával, Veszprém megyei borokkal és a Devecseri Húsüzem termékeivel igyekeztek a megye értékeit megismertetni a látogatókkal.

Ismét Grassroots torna volt Pilismaróton

Százötvenen rúgták a bőrt

Nagy érdeklődés kísérte a mintegy 20 csapat részvételével rendezett labdarúgótornát a Komárom-Esztergom megyei településen. Ezúttal a középsúlyos értelmi fogyatékossgal élők alkotta csapatok léptek pályára, illetve egyesített csapatok is bekapcsolódhattak a megmérettetésbe, külön csoportokban. Érkeztek csapatok például Diósjenőről, Budapestről, Homokról is.

A szabadtéri eseményt az 1989 óta működő Magyar Speciális Olimpia Szövetség (MSOSZ), a Magyar Labdarúgó Szövetség Grassroots Igazgatósága, valamint Pilismarót Önkormányzata bonyolította le közösen. A megnyitó ünnepségen beszédet mondott és üdvözölt a csapatokat **Dr. Beer Miklós**, váci megyéspüspök, a verseny fővédnöke, valamint **Pergel István** polgármester, **Lengyel Lajos** MSOSZ elnök, **Petrika Ibolya** MLSZ Grassroots koordinátor és **Dr. Jády György**, az MSOSZ országos sportigazgatója is.

Az eseményt megtisztelte jelenlétével többek között **Wisinger János** az MSOSZ örökös, tiszteletbeli elnöke, **Dr. Kecskés Imre**, az MSOSZ labdarúgó szakágának korábbi vezetője, és **Khéner László** KEM Labdarúgó Szövetség igazgató. Jelen volt még a pilismaróti egyházak képviseletében **Nt. Kovály Erzsébet** református lelkész is. A torna lebonyolítását **Kaliczka Bernadett**, az MSOSZ labdarúgás szakágvezető helyettese vállalta magára.

Az MLSZ Grassroots-programja hat esztendeje támogatja az értelmi fogyatékossgal élők és tanulásban akadályozottak labdarúgását, az ország különböző pontjain tart rendszeresen regionális tornákat számukra. A program célja az, hogy minden focizni vágyó, sérült ember számára biztosított le-

gyen a labdarúgás lehetősége, a játék öröme. Pilismarót ötödik alkalommal adott otthont a szociális program rendezvényének, ezúttal 150 fiatal futballozott az egész napos program során.

Sajnos Magyarországon még mindig nem eléggé ismert a Grassroots fogalma, de ha valaki eljönne és látná ezeket a rendezvényeket, akkor azt mondaná, van értelme nagy számban szervezni ilyen tornákat. A magyar futball ereje és alapja mindig is az amatőrfutball volt, aminek mindenki számára elérhetőnek kell lennie. Az pedig Pilismaróton is bebizonyosodott, hogy a futballnak fantasztikus összetartó ereje van.

Az eredményhirdetés után a csapatok eredményekkelelve, boldogan indultak haza intézményeikbe, megköszönték a lehetőséget és kiemelték, hogy nagyon jól érezték magukat, és szívesen jönnek máskor is Pilismaróra.

SPECIÁLIS OLIMPIA - A GYŐZTESEK VILÁGA

A Magyar Speciális Olimpia Szövetség 1989 óta akkreditált tagja a Special Olympics International-nek. Az anyaszervezetet 1968-ban hozta létre Washington D.C.-ben a híres Kennedy család tagja, Eunice Kennedy Shriver. Mára a Földet behálózó nemzetköz-

zi mozgalomról beszélhetünk: 169 ország, 5,355,245 sportoló, 1,147,292 edző és önkéntes működik közre benne. Küldetésük, hogy egész éven át tartó, rendszeres edzés- és versenyprogramot biztosítsanak a 8 éves és annál idősebb értelmi fogyatékossgal élő és halmozottan sérült emberek számára.

A speciális olimpikonok rendkívül sikeresek a világversenyeken is. Legutóbb, idén márciusban az ausztriai Speciális Olimpia Téli Világjátékokon 13 arany-, 6 ezüst- és 9 bronzérmet nyertek a magyar küldöttség tagjai.

90 tagszervezetén keresztül több mint 2000 igazolt sportolója van a szövetségnek. 15 nyári és 5 téli sportágat kínálnak, valamint az ún. motoros aktivitási tréningprogramot azon súlyosan, halmozottan sérült sportolóinknak, akik a hivatalos sportágakban nem tudnak részt venni. Az egyik legnépszerűbb sportág a szervezeten belül a labdarúgás.

A sporton keresztül erőt adnak a versenyzőknek, miközben formálják az őket körülvevő világ szemléletét, közösségeket fejlesztenek. Szakembereik olyan társadalomért dolgoznak, ahol minden ember, függetlenül képességeitől, elfogadott, szívesen látott és értékén kezelt. Tevékenységük sportolóközpontú, családcentrikus, önkéntesek által vezérelt.

SZÓKE VIKTÓRIA – GÖBÖLÖS GÁBOR

Ahol cigány nyelven is prédikálnak

Csatka, búcsújáróhely

Ki ne hallott volna széles e hazában a híres csatkaai búcsúról? A szeptember nyolcadiki, Kisasszony-napi esemény mára a magyarországi cigányság talán legnagyobb vallási ünnepévé vált. Az alkalomra a határokon túlról is tömegesen érkeznek zarándokok, sokan a vallásgyakorlás mellett azért, hogy régi ismerősökkel, rokonokkal találkozzanak, a fiatalok párt találjanak, s hogy vegyenek és vigyenek a forrás vizéből az otthon maradtaknak is.

A mindössze 254 lakosú falu Komárom-Esztergom megye déli részén, Ács-teszértől délre található a Bakonyalján. A település neve személynévi eredetű. A Csát személynévből keletkezett, annak -ka képzős változata: (Chat-ka), Csát-ka, Csat-ka, Csatka. Nevét írásos formában 1326-ban említik először, egy királyi oklevélben. 1357-körül Kont nádor építtetett itt kolostort, a pálos szerzeteseknek. Csatka a kolostornak köszönhetően az évek során mezővárossá fejlődött. Az 1543-as török támadáskor a település és a kolostor is elpusztult. 1724-ben az elnéptelenedett területet a pápai pálosok szereztek meg. Radoványi Özséb Győrszentmártonból 15 katolikus családot telepített be, akik a mai Suttony helyén erdőirtással szereztek földeket. A település híres búcsújáró hely, a szentkúti kegykápolnában cigány nyelven is prédikálnak.

A SZENTKÚTI BÚCSÚ

A mai, Irgalmasság Anyjáról elnevezett kápolna Szentkút közelében 1862-ben épült, báró Fiath Ferencné jóvoltából, s annak a Csöbönyei József harmadrendi testvérnek a segítségével, aki itt is lakott egy remetekunyhóban. Bár a feljegyzések a csoportos zarándoklatok emlékét csak a múlt század végétől őrzik, mégis tudunk egy Meizler Vilmos nevű vak ember csodálatos gyógyulásáról, 1792-ből.

A búcsúsok szerint a csatkaai Szentkút vize elsősorban lábfájás gyógyítására, bénaság ellen jó. Jelentős műemlék a falusi plébániatemplom, amelynek egyes részei még a XIV. századi pálos templomból maradtak fenn. A szentély falába Szentlélek Miklós Ákos reneszánsz sírkövét falazták 1516-ban. A régi kápolna mellett a közelmúltban egy újat is építettek, ebben felállították azt a fakeresztet, amelyet II. János Pál pápa megáldott. A Szentkúti-kápolna körül természetvédelmi terület található.

LÁTHATÓ FEJLŐDÉS

– Csatka látképének szépségét – mondta Tűz András polgármester – jelentősen növelte a Szentkút-liget kialakítása, mely a Szentkút utcában található. A START közmunka program keretében helyi lakosainknak is tudunk munkát biztosítani, és megújult a Kossuth Lajos utca, Petőfi Sándor utca és a Szentkút utca árokrendszere. A csapadékvíz elvezetése is megoldódott, a mezőgazdasági utakon hidfelújítások történtek, és az orvosi rendelőnk is újjáépítettük. I. világháborús emlékművünk jelenleg is felújítás alatt áll. Legnagyobb beruházásunk - amire pályázatot nyújtottunk be - az egyedi szennyvíztisztítás. Ezután is igyekszünk minden lehetőséget kihasználni falunk szebbé, élhetőbbé tételéhez.

TÁRNAY OLIVÉR

BORÜNNEP VELENCÉN

Velence - A Szent Orbán napi borünnep és bohém napok keretében a május vége a családoknak és a gyerekeknek szólt. A kellemes hangulatú eszem-iszomok, és színpadi programok egyik látványosságaként nyitott kapukkal várta az érdeklődőket a hajdani **Vörösmarty Mihály** tulajdonában álló műemléki pince is.

DR.GÖDE ANDREA

ERŐSÖDÖTT A HENKEL

Tatabánya - A Henkel a rendkívüli kihívást jelentő piaci környezet ellenére is erőteljes teljesítményt mutatott fel az első negyedévben.

Képesek voltunk árbevételünket és nyereségünket is jelentős mértékben növelni és ez a korrigált árbevétel arányos megtérülésre is kihatott – mondta a Henkel igazgatóságának elnöke, **Hans Van Bylen**.

HUNGRANA KONFERENCIA

Szabadegyháza - Megrendezték a II. Hungrana Konferenciát. A hajdani szeszgyár jelentős innováció után hazai kukoricából bioetanolt gyárt az élelmiszer-, vegyi- és kozmetikai ipar számára. A szakmai programot **Reng Zoltán** vezérigazgató köszöntője nyitotta meg.

DR.GÖDE ANDREA

Almádi Napok, Hungarikum Fesztivál,
Almádi Borfesztivál

Válassza Balatonalmádit!

Új helyszínen, megújult formában készül a kapunyitásra az Almádi Napok 10 estén keresztül tartó rendezvénysorozata. Szakítva az eddigi hagyományokkal, nem szétarabolva három hétvégén, hanem egyben, 10 napon keresztül csalogatja vendégeit a sokéves hagyománnyal rendelkező kulturális-gasztronómiai esemény Balatonalmádin.

A Wesselényi strand bejárata előtti fesztiválterületen július 7-én, pénteken este 19 órakor indul az Almádi Napok, hogy estéről estére kiváló helyi és környékbeli zenekarokkal, énekesekkel, táncosokkal és országosan is ismert sztárvendégekkel csalogassa az érdeklődőket.

A színvonalas programok és a kiváló helyi ételspecialitások mellett az idei esztendőben a kézműves sörök jelentik majd a legnagyobb vonzerőt. Hogy ne kelljen sokat keresgetni a jéghideg habos italokat, a szer-

vezők idén először sörutcat építenek.

Az Almádi Napok ingyenesen látogatható műsoraira péntek és szombat este éjfélig, a többi estén 23 óráig várják a szervezők a látogatókat.

A július 7-től 16-ig tartó Almádi Napok, a pár nappal később kezdődő Hungarikum Fesztivál, valamint az augusztus negyedikén este induló Almádi Borfesztivál a garancia a színvonalas, balatoni nyaralásra. Válassza Ön is Balatonalmádit! Nálunk nem fog unatkozni!

XIV. ALMÁDI BORFESZTIVÁL 2017

AUGUSZTUS 04. PÉNTEK

19:00 RUBATO BAND
19:30 BORLOVAGRENDEK BEMUTATKOZÁSA
20:00 ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ
20:15 KÁPLÁN GYÖRGY ÉNEKMŰVÉSZ
20:30 BONITA SPORTTÁNC EGYESÜLET
21:00 DANCE ACTION TÁNCCSOPORT
22:00 SZTÁRVENDÉG: MARÓT VIKI ÉS A NOVA

AUGUSZTUS 05. SZOMBAT

19:00 „HÁROM GRÁCIA HALFŐZŐ VERSENY” EREDMÉNYHIRDETÉSE
20:00 RUBATO BAND
21:00 OLD RULETT
22:30 RULETT EGYÜTTES

AUGUSZTUS 06. VASÁRNAP

19:00 RUBATO BAND
20:00 SZTÁRVENDÉG: KERESZTES ILDIKÓ
21:30 FUN THOMAS BAND

AUGUSZTUS 07. HÉTFŐ

19:00 RUBATO BAND
20:00 RITMUS TÁNC ÉS MŰVÉSZETI EGYESÜLET
20:30 WINNERS VERSENYTÁNC EGYESÜLET
21:30 THE BLUESBERRY BAND & MUCK FERENC

AUGUSZTUS 08. KEDD

20:00 KID ROCK AND ROLL SE
20:30 SZTÁRVENDÉG: KASZA TIBI
21:30 FRISSON ZENEKAR

AUGUSZTUS 09. SZERDA

19:30 ÖTÖRAI TEA NOSZTALGIA ZENEKAR
21:30 THE BITS - BEATLES EMLÉKZENÉKAR

AUGUSZTUS 10. CSÜTÖRTÖK

19:30 NEMES „KÖLYÖK” GÁBOR
20:00 SZTÁRVENDÉG: KOVÁCS KATI
21:30 PAPA JAZZ SEVEN

AUGUSZTUS 11. PÉNTEK

19:30 KALAPKABÁT EGYÜTTES
20:30 VISION HIP - HOP DANCE
21:00 CHOLNOKY MOZGÁSMŰVÉSZETI STÚDIÓ
21:30 Khalida és a Drágakövek Hastánc Csoport
22:30 MISKOLCI ILLES EMLÉKZENÉKAR

AUGUSZTUS 12. SZOMBAT

19:30 CSILLAGNYILÁS BALETT CSOPORT
20:00 DAL - MA MUSICAL - ÉS ZENÉS SZÍNPAD
20:30 AJKA KRISTÁLY SPORTEGYESÜLET
21:00 SZTÁRVENDÉG: JANICSÁK VECA
22:30 INTERMEZZO LATIN CLUB

AUGUSZTUS 13. VASÁRNAP

20:00 COUNTRY LINEDANCE FAMILY
20:30 TÓTH ISTVÁN: A BEATLES EGYÜTTES DALAI
21:30 PRIBOJSZKI MÁTYÁS BAND

AUGUSZTUS 14. HÉTFŐ

19:30 REBEL - LION TÁNC - SPORT EGYESÜLET
20:00 BALATON FITNESS SE
20:30 SZTÁRVENDÉG: ZOLTÁN ERIKA
21:30 ROCK-KANOK ZENEKAR

AUGUSZTUS 15. KEDD

19:00 QUEENSLAND ZENEKAR
20:00 FLASH DANCE TÁNCCSOPORT
20:30 FREE DANCE TÁNCCSOPORT
21:30 FG4 FONOGRÁF EMLÉKZENÉKAR

AUGUSZTUS 16. SZERDA

20:00 CSILLAGNYILÁS BALETTCSOPORT
20:30 SZTÁRVENDÉG: SIPOS F. TAMÁS
21:30 SZTÁRVENDÉG: Gazdag Tibor és a Dr. Grog

AUGUSZTUS 17. CSÜTÖRTÖK

20:00 SZTÁRVENDÉG A DUPLA KÁVÉ
21:30 SUPER STARSKY

AUGUSZTUS 18. PÉNTEK

19:30 ESÉLYEGYEMLŐSÉG A ZENE JEGYÉBEN
20:00 BALATON FITNESS HUNGARY
20:30 CHOLNOKY MOZGÁSMŰVÉSZETI STÚDIÓ
21:00 Holdezüst Rózsák és Sárközi Zsuzsó Sereráh
22:00 VIKTÓRIA EGYÜTTES

AUGUSZTUS 19. SZOMBAT

19:00 NYITRAGERENCSEI HŐ CSOPORT
19:30 GURGOLYA GYERMEK NÉPTÁNCEGYÜTTES
20:00 BOROSTYÁN NÉPDALKÖR
20:15 RINGATÓ BALATON TÁNCEGYÜTTES
20:30 Sztárvendég: ATARU TAIKO DOBSZÍNHÁZ
21:30 TOUR-MIX ZENEKAR

AUGUSZTUS 20. VASÁRNAP

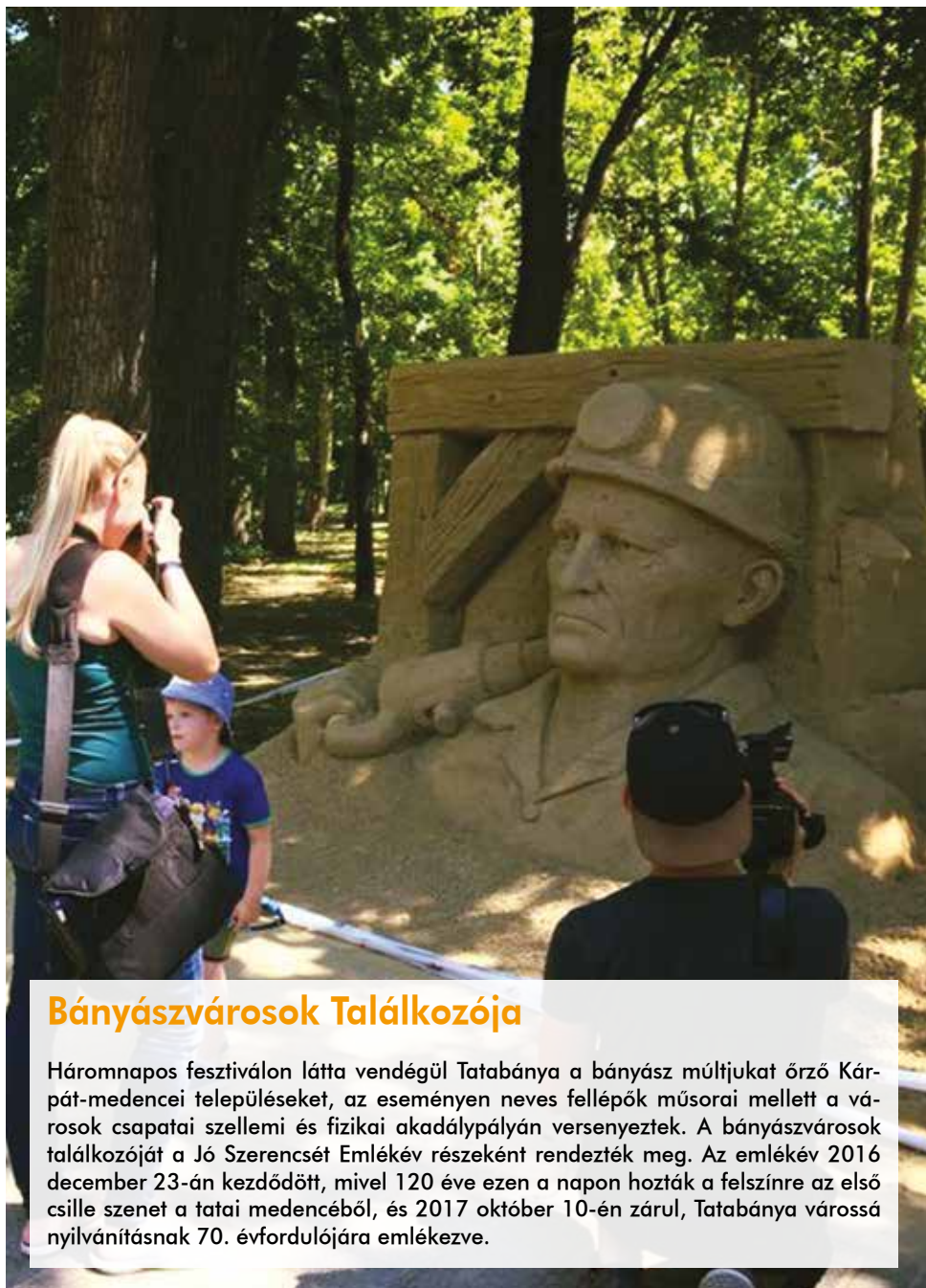
19:00 WINNERS VERSENYTÁNC EGYESÜLET
19:30 KID ROCK & ROLL SPORTTÁNC EGYESÜLET
20:00 SZTÁRVENDÉG: SZEKERES ADRIENN
21:15 ZENÉS TÚZIJÁTEK
21:30 FÜRED DIXIELAND BAND - ZABOS REGINÁVAL ÉS DERVALICS ROBERTTEL

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Minden segítség, a legkisebb is, közelebb visz a kitűzött célhoz, hogy meggyógyuljak, és hogy ezzel megnyissam az utat beteg honfitársaim előtt is a kínai terápiákhoz.”

PECSÉT ISTVÁN

Bányászvárosok Találkozója

Háromnapos fesztiválon látta vendégül Tatabánya a bányász múltjukat őrző Kárpát-medencei településeket, az eseményen neves fellépők műsorai mellett a városok csapatai szellemi és fizikai akadálypályán versenyeztek. A bányászvárosok találkozóját a Jó Szerencsét Emlékén részeként rendezték meg. Az emlékév 2016 december 23-án kezdődött, mivel 120 éve ezen a napon hozták a felszínre az első csille szénét a tatái medencéből, és 2017 október 10-én zárul, Tatabánya várossá nyilvánításnak 70. évfordulójára emlékezve.

Rácalmás

Az Almavirág Fesztivál remek bemutatkozási lehetőséget nyújt évente a rácalmáson működő művészeti és kultúrcsoportoknak, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Cikkünk a 44. oldalon

Tatabánya

A tatabányai Jászai Mari Színház évadzáró sajtótájékoztatóján Crespo Rodrigo színházigazgató adott átfogó képet a 2016/2017-es évről, majd ismertette az ősztől induló időszak terveit is.

Cikkünk az 47. oldalon

Közösségi összefogással a legreménytelenebb helyzetekből is van kiút

Mindenki egy rákbetegért, egy rákbeteg mindenkéért!

Dunaújvárosi Önkormányzata – mint a Regio Regia magazin Értékkeremtők Körének tagja – hívta fel a figyelmemet arra a nem mindennapos közösségi összefogásra, amit a dunaújvárosiak tanúsítottak egy helyi fiatalember, Pecsét István megmentéséért. A rendkívül agresszív rákbetegséggel küszködő, pályakezdő bányamérnökéről lemondtak orvosai. Ő azonban nem adta fel. Külföldön kutatta a megfelelő terápiát, s amikor meglelte, tervet készített, közösséget kovácsolt, hogy elérje célját. Élni akarása az egész várost megmozdította. Mindenki segíteni próbált, így – csodával határos módon – néhány hónap alatt összejött a kínai gyógykezeléshez szükséges 10,5 millió forint. De István nem csak gyógyulni akar, saját, keskeny ösvényén haladva, lassan mások gyógyuláshoz vezető útját is kitapossa.

FIATALON AZ ÁTTÉTES RÁK ELLEN

Pecsét István Dunaújvárosban született, és itt is nőtt fel. Általános és szakközépiskolai tanulmányait helyben végezte. Az egyetemi évek után messzebbre sodorták, Miskolcon szerzett 2013-ban bányamérnöki diplomát, majd Pécs mellett, a bolyi kőbányában helyezkedett el, bányavezetőként. Alig kezdte meg a munkát, egészsége megromlott.

- 2013 augusztusában egyik napról a másikra besárgultam. Ott kellett hagynom a munkámat, hazajöttem Dunaújvárosba. Kivizsgáltak, és kiderült PSC-m (primary sclerosing cholangitis) van, azaz májon belüliepeút-elzáródás. Ez okozta a sárgaságot, és csak májtranszplantációval tudták kezelni. 2014 novemberében átestem a műtéten, majd a szövettani vizsgálatokból kiderült, hogy a májrák legagresszívabb formája, azepeúti rák támadta meg a szervezetemet, mely ráadásul áttétes lett a nyirokcsomó rendszerre.

A magyar onkológiai struktúra nincs igazán felkészülve az ilyen ritka és rendkívül komplex betegségek kezelésére, különösen nem egy májtranszplantált beteg esetén. Hazánkban négyféle gyógykezelés áll a rákbetegek rendelkezésére: kemoterápia, sugárkezelés, műtét, gyógyszeres kezelés, valamint ezek kombinációi.

- A gyógyszeres terápia szóba sem jöhetett, mivel a szervkilökődés ellen immunszuppresszánsokat kellett szednem, a kemoterápiás kezelés szintén összeférhetetlen a transzplantált májjal. Továbbá a műtét sem hozott megoldást. Miután felnyitottak, látták, hogy a májkapu főgyűjtőérnél lévő áttét egy vénás nyirokcsomóban van, ezért sebészetileg nem lehetett eltávolítani. A kemoterápiát – mert alaposan áttanulmányoztam a betegségemről elérhető tudnivalókat, beleástam magam a szakirodalomba – elutasítottam. Egyértelműen dokumentált volt, hogy a kemodrog erre a rákra rezisztens, és a májkóma veszélye is fennállt volna. Orvosaim elfo-

gadták az érveimet.

- Maradt a célzott sugárterápia. Kaposvároton – Budapest nem vállalta – 25 napon át sugaraztak. Az orvosom – látva a mellékhatások okozta gyors állapotromlást – fel akarta függeszteni a terápiát, de akkor már én ragaszkodtam a folytatáshoz. Utolsó szalmaszálként kapaszkodtam a lehetőségbe, és saját felelősségemre végigcsináltuk a kezeléssorozatot.

Úgy legyengültem, hogy alig pisláskolt bennem az élet.

- A három hónappal későbbi MRI-vizsgálatok kimutatták: további áttétek nincsenek, ám a már meglévő több mint 2 cm-es daganat szinte változatlan maradt, mindössze 2-3 millimétert zsugorodott. Ráadásul a transzplantált májamban is károsodott, a szórt sugarak a jobb lebenyt inhomogén szerkezetűvé tették, és beszűkült, összeégett területek jöttek létre a májkapu-főgyűjtőérnél.

- 2015 novemberére elfogytak a hazai terápiás lehetőségek. Németországban kínálkozott még egy esély, az úgynevezett Proton beam terápia. A 15

milliók kezelést - melyet a Nemzeti Egészség-biztosítási Alapkezelő előfinanszírozta volna - visszautasítottam, mert esetemben sajnos ez sem jelentett volna megoldást.
- Az orvosaim lemondtak rólam. 27 éves voltam, amikor közölték velem, hogy az öt éves túlélési esélyem 3%. A reményt innentől az jelentette, hogy találok külföldön olyan kórházat, ahol sikeresen kezeltek már hozzám hasonló betegeket. Találtam.

REMÉNYSUGÁR KÍNÁBÓL

Kínában, Guangzhou városában működik a nemzetközileg is elismert tumorközpont, a Fuda Cancer Hospital, mely az Amerikai Egyesült Államok Orvosszövetsége által akkreditált intézmény, és a Michigani Onkológiai Intézet testvérkórháza. Több olyan terápiával gyógyítják itt sikeresen a rákbetegeket, melyek hazánkban ma még elérhetetlenek. A jód magos Brachy-terápia, a fémhólyagból kinyert természetes öölsejtek sokszorozására épülő NK - Natural Killer - kezelés, a nanokész-technológia, mely elektromos árammal pusztítja el a tumort, és a kriosebészet, ami a gyors fagyasztás-olvasztás elvével roncsolja a rákot, életet mentenek.

A magyar egészségügyi rendszer - amennyiben hazai terápia nem áll rendelkezésre - lehetővé teszi ugyan - akár az orvos, akár a beteg számára - hogy külföldi kezelést igényeljen azon intézményekben, amelyekkel a magyar állam a gyógykezelésre előzetes megállapodást kötött, ám ezen a listán ázsiai kórházak nem szerepelnek, így a Fuda Cancer Hospital sem.

A gyógykezelés tehát csak magán úton, térítés ellenében vehető igénybe.

- Felvettem a kapcsolatot a kínai kórházzal, de természetesen előtte - amennyire csak lehetett - próbáltam leellenőrizni az intézmény hátterét. Mind a külügyminisztériumtól, mind a kínai magyar konzulátustól pozitív visszajelzést kaptam.

- Tetszett az is, hogy gyorsan válaszoltak, hogy nem ígérgettek felelőtlenül teljes gyógyulást. Átnézték az orvosi papírjaimat, és azt ajánlották, hogy kezeléseikkel stabilizálni tudják az állapotomat.

- Az is biztató volt, hogy korábban - éppen ezzel a betegséggel - sikeresen kezelték az intézmény főigazgatóját is, aki ekkor már 10 éve tünetmentes volt. Skype-on keresztül konzultáltunk, egyre jobban megismertük egymást, átbeszéltük a terápiás lehetőségeket, melynek költségei - mint kiderült - 10,5 millió forint-ra rúgtak.

EGY VÁROS FOGOTT ÖSSZE ÉRTE

- Tudtam, ilyen nagy összeget nem lehet csak úgy spontán összegyűjteni, nekem és a csa-

ládomnak pedig nem állt rendelkezésünkre ennyi pénz. Lépésről lépésre átgondoltam, megterveztem, mit kell tennem ahhoz, hogy a gyógykezelésem ne csak álom maradjon. Elsőként megkerestem a "Dunaújvárosiak Életéért Közalapítvány"-t, Bozsits Attilát, és kértem a támogatását. Az ő segítségükkel médialehetőséghez jutottam. 2016 januárjában a TV2-ben, majd a Dunaújvárosi Hírlapban, illetve a Dunaújvárosban fellelhető valamennyi nyomtatott és online újságban megjelent a történetem. A következő lépésként az önkormányzattal való kapcsolatfelvétel jelentette. Polgármester úr nem csak, hogy fogadott, de a céljaimat is ismerte, és azonnal felajánlotta a segítségét. Megindult egy városi összefogás. Lehetetlen lenne felsorolni, olyan sokan segítettek: civilek, cégek, intézmények, jótékonyági események szervezői. A legnagyobb gyárak - a Hankook Tire, a Vasbetongyár, a Dunaferri is mellém álltak, vezérigazgató asszony személyesen is megerősített támogatásukról. Néhány hónap alatt összejött a szükséges pénz, igaz úgy, hogy az önkormányzat az utolsó 2 millió forintot megelőlegezte. A gyűjtés közben folytatódott.

István a közösségi összefogás eredményeként 2016 júniusában kiutazhatott Guangzhouba.

A tervezett kriosebészeti beavatkozás helyett azonban új terápiát kellett választaniuk, mert a vizsgálatok során kiderült, újabb áttétje van, közel a szívéhez és a tüdejéhez, ahol a fagyasztásra épülő eljárás nem alkalmazható. A módszer lényege ugyanis, hogy -40 fokra lefagyasztják a rákos sejteket, majd gyorsan felolvasztják azokat. A mechanizmus azonnali hatása a fagyás, és olvadás pusztító hatása a sejtekre. Kései hatása tönkreteszi a tumor mikrokeringését, így az elpusztul. Majd végül a beteg immunrendszere érzékeli az elhalt sejteket, és kitakarítja azokat a szervezetből, teljessé téve ezzel a gyógyulást.

KÍNAI TERÁPIÁKKAL A RÁK ELLEN

- Kínai orvosaimmal a Brachy-terápia mellett döntöttünk. 10 darab - Rotring ceruzahegy nagyságú - jó 125-ös izotóp titánkapszulát ültettek be egy orvosi robot segítségével. Magyarországon, illetve Európában még gyerekcipőben jár ennek a technológiának az alkalmazása, kizárólag alfa, és béta sugárzással használják. A Brachy-terápiában gamma-sugarakkal dolgoznak. A kezelést követően fél éven át ólom mellényt kellett viselnem, a hozzátartozó nyakprotektorral együtt. Ezt az eljárást évtizedek óta ismerik és használják az Egyesült Államokban és Kínában.

- A májkapu-fogyűjtőnél, a vénás nyirokcsomón lévő daganatomra NK-terápiát javasoltak. A rákgyógyításban már jól ismert, és régóta alkalmazott módszer a fémhólyagból

A KORTÁRS MŰVÉSZET OTTHONA

Székesfehérvár - Nagykorú lett a Kortárs Művészeti Fesztivál! 18. alkalommal öltözött lobogódíszbe a város 2017 májusában. Felemelő gesztus

volt, hogy a számtalan képzőművészeti megmozdulás megnyitóját a fiatalon elhunyt **Garami Richárd** emlékkiállítását jelentette.

DR. GÖDE ANDREA

GÁRDONYI „ÖNKÉNTES” NÉNI

Gárdonyi - A vasútállomás előtti buszváró előtt el-dobálják a csikket a dohányosok. A szél, az esővíz is összegyűjti itt a növényi maradványokat, eldobált papírokat, sarat. Többnyire sietősen jönnek-mennek az emberek, de egy néni ráérősen

söprögetett, s érdeklődésemre csak ennyit mondott: „Olyan szép ez a mi városunk, hogy annyit megtehetek én is érte, hogy évente egyszer-egyszer összesöpöröm a koszt”.

DR. GÖDE ANDREA

TAKÁCS IMRE A TÁRSASÁGGAL MARADT

Székesfehérvár - A József Attila-díjas költő a Vörösmarty Társaság alapító tagjaként is ismert. A szervezet - tisztelete jeléül - a költészet napján saját székháza falán helyezte el emléktábláját. Párkányi Raab Péter alkotását **Cser-Palkovics András** polgármester és **Bobory Zoltán**, a Vörösmarty Társaság elnöke avatta föl.

kinyert, úgynevezett NK – natural killer – sejtekre épít. Megfigyelték, hogy ezek tudják a legnagyobb eséllyel felvenni a harcot a daganatos sejtek ellen. A probléma csak az, hogy nagyon kis számban fordul elő az emberi szervezetben, ezért laboratóriumi körülmények között mesterségesen a többszörösére szaporítják azokat. Ez ma 14 napig tart. Folynak a kísérletek ennek az időnek a lerövidítésére. Ha sikerrel járnak, teljesen új fejezetet nyitnak a rákgyógyításban.

- Az én esetemben az NK-terápia külön kihívást jelentett, transzplantált betegen ugyanis még nem próbálták ezt a módszert. Tájékoztattak, hogy az eljárás során olyan gyorsan kilökődhet a májam, hogy nem tudnak rajtam segíteni. Ugyanakkor felajánlották, ha vállalom a kezelést, a költségek 25%-át kell csak megtérítenem. Másnap aláírtam a beleegyező nyilatkozatot.

Mást nem tehettem, vállaltam a kockázatot. Nagy megkönnyebbülés volt, amikor az első NK-infúzió, majd az azt követő éjszakán élve túljutottam.

- Hat alkalmas kúrát írtak elő, melyet sikeresen végig tudtunk csinálni, majd következett volna az utolsó harmadik beavatkozás, de a transzplantált májam esetében – a gyógyszerek ellenére előbb-utóbb jelentkező – kilökődési zavar kezdődött, nálam éppen akkor, 2 év után Kínában.

Ez – később a hazai orvosaim is megerősítették – teljesen független volt a Kínában kapott kezelésektől, hatásukra nem keletkeztek a kilökődést kiváltó antitestek a szervezetemben.

Ezért Haza kellett jönnöm, hogy a májfunkcióimat normalizálják.

A KÓR LASSAN MEGADJA MAGÁT

Magyar onkológusai – mind a hivatalos, mind a fogadott, az utóbbi ázsiai tapasztalatokkal rendelkező orvosa – elleneztek a kínai utat. A kezelések utáni kontrollvizsgálatok eredményét látva azonban nem akartak hinni a szemüknek. Mindkét beavatkozás egyértelmű sikerrel zárult. A felső 2,5 cm-es áttét teljesen eltűnt a Brachyterápiának köszönhetően, míg a májkapu-főgyűjtőérben lévő, ugyancsak 2,5 cm-es daganat 1 cm-re zsugorodott.

István orvosai ez követően nem csak elismerték a terápiák eredményességét, de ezt írásban is megerősítették, a továbbiakban pedig támogatják annak folytatását.

- A sikeresnek nyilvánított kínai beavatkozásokról szóló dokumentumokat – saját elhatározásomból – beadtam az Nemzeti Egészségbiztosítási Alap-

kezelőhöz (az egykori OEP-hez), hogy állásfoglalást kérjek az ottani orvosi bizottságtól is. A kínai dokumentumokat hivatalos orvosi szakfordítóval készítettem el magyar nyelven, és csatoltam melléjük a hazai ellátórendszer kontrollvizsgálatait, a PET/CT-t, az MRI-t, illetve az onkológusaim által írásban is eredményesnek nyilvánított gyógykezelésemről szóló anyagot.

ESÉLY A GYÓGYÍTHATATLAN RÁKBETEGEKNEK

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő gratulált Istvánnak az eredményekhez, és határozatában sikeresnek nyilvánította a kínai gyógykezelést. A tájékoztatásból kiderül, István volt az első magyar beteg, akit hivatalos úton kezeltek a Fuda Cancer Hospitalban. A NEAK képviselője később előszóban – telefonon – is megköszönte István segítségét, hogy rendelkezésükre bocsátotta orvosi papírjait, és biztatást adott arra vonatkozóan, hogy ha a további kezelések is sikerrel járnak, ha a tumor teljesen eltűnik, elindulhat a folyamat, melynek eredményeként a Fuda Cancer Hospital is felkerülhet a Magyarországon támogatott külföldi kórházak listájára. Nagy szükség van erre, melyhez államközi meg egyezés kell.

- Talán a sors keze, talán a véletlen, de az Istvánt támogató dunajvárosi cégek egyike, szintén mérnök munkatársa is a rák ellen, az életéért küzd éppen. István tapasztalataira támaszkodva ő is esélyt kapott, eljutott a kínai gyógykezelésre, ahol brachyterápiát, és krioblációt végeztek el rajta sikeresen! Az ő példája is mutatja, sokak számára jelentheti ez a kórház a reményt a gyógyulásra.

- Június elején ismét Kínába utazom, hogy folytassam a félbehagyott NK-terápiát, és a maradék 1 cm-es tumortól is véglegesen megszabaduljak. A májfunkcióimat sikerült normalizálni, indulhatok. A kezelésem költségeihez – mivel az előre nem láttott áttét megnövelte a kiadásokat – még 3 millió forint hiányzik, ezért minden támogatást megköszönök. Minden segítség, a legkisebb is, közelebb visz a kitűzött célhoz, hogy meggyógyuljak, és hogy ezzel megnyissam az utat beteg honfitársaim előtt is a kínai terápiákhoz. Ezt szeretném mielőbb elérni, mert tudom, milyen érzés az, amikor szembesítik a beteget a rákkal, majd amikor lemondanak róla, de azt is tudom, milyen az, amikor kimondják: Igen, meggyógyulhat!

CSEH TERÉZ

Fuda Rákközpont - Kína

Kínai ápolóival

Gyógyulás a magyar betegért

A Fuda Központban Kínában

Önmaga reklámfigurája

Támogatási lehetőség:

=====

Átutalással, személyesen Istvánnak

Számlatulajdonos: Pecsét István

Bankfiók: Erste bank

Számlaszám: 11600006-00000000-51152129

Külföldi utalás esetén: HU74 1160 0006 0000 0000 5115 2129

Swift kód: GIBAHUHB

Közlemény rovat: „Pecsét Istvánnak adomány”

Agora Zenei Esték

Ingyenes
koncertek!

Jazz Time

A Dallam Hangja
verseny díjazottjainak
bemutatkozása, valamint
Micheller Myrtil és a
SWINGUISTIQUE koncertje

2017. július 7.,
péntek, 19 óra

Szabolcs Ágnes

CSAK EGY NAP
A VILÁG...

2017. július 14.,
péntek, 19 óra

Bohemian
BETÁRS

2017. július 21.,
péntek, 19 óra

Százan fújják - fúvós örömszene

Vezényel: Szabó Ferenc
Közreműködnek:
Tatabánya Város
Fúvószenekara,
Komáromi Egressy
Fúvószenekar
és a Komárom-Esztergom
megyei fúvószenekarok
zenészei

2017. július 28.,
péntek, 19 óra

Helyszín: Tatabánya • Zenepavilon • Szent Borbála tér

Rossz időjárás esetén a koncertek a Vértess Agorája nagytermében lesznek.

A Vértess Agorája • Tatabánya • Szent Borbála tér 1. • www.avertesagoraja.hu

INGYENES
VETÍTÉSEK

NYÁRESTI VETÍTÉSEK

2017. AUGUSZTUS 4. 19:00

A PÓTOLHATATLAN WERNER DOKTOR
FELIRATOS, FRANCIA ROMANTIKUS FILM, 102 PERC, 2016

12

2017. AUGUSZTUS 11. 19:00

EMLÉKEZZ!
FELIRATOS, KANADAI-NÉMET THRILLER, 94 PERC, 2015

16

2017. AUGUSZTUS 18. 19:00

JACKIE
MAGYARUL BESZÉLŐ, AMERIKAI-CHILEI-FRANCIA ÉLETRAJZI DRÁMA, 100 PERC, 2016

16

2017. AUGUSZTUS 25. 19:00

TELJESEN IDEGENEK
FELIRATOS, OLASZ VÍGJÁTÉK, 97 PERC, 2016

16

A Vértess Agorája • Tatabánya • Szent Borbála tér 1. • www.avertesagoraja.hu

IX. Almavirág Fesztivál Rácalmáson

Megelőzni – megmozgatni – rászoktatni

A kultúra, a sport, az egészség, a gasztronómia és persze az alma jegyében telik minden évben a rácálmási Almavirág Fesztivál, ahol a különféle programok keretében a szervezők igyekeznek mindenkít rábírni az egészségmegőrzésre, a mozgásra, illetve az egészséges életmódra. Bodnár Sándor, a Rácálmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke – az esemény főszervezője – foglalta össze a május közepén lezajlott kétnapos fesztivál újdonságait, programjait.

EGÉSZSÉG

– „Védd magad!” – azaz vedd igénybe a különféle szűrőprogramokat – áll az üzenet a fesztiválplakátokon. Minden évben – a dunai városi kórház orvosaival, asszisztenseivel közösen – szűrőnapokat szervezünk. Idén a szokásos vérnyomás- és vércukormérés mellett új lehetőségként melanóma- és prosztataszűrést, valamint vérzsírszint-vizsgálatot is biztosítottunk. Ugyancsak új eleme volt egészségügyi blokkunknak az önkéntes véréadás.

SPORT

– A Decathlon nem csak támogatónk, de eszközeivel minden évben megjelenik fesztiválunkon. Most ping-pong asztalt hoztak, amit természetesen birtokba is vehettek egy kis ütögetésre a fesztiválalozók.

– A nordic-walkingosok „botkóstolója” is rendkívül népszerű volt, a gyalogtúrára válalkozóknak nem csak bemutatták, de biztosították is a speciális botokat.

– Sokan vettek részt Kerékpáros Alma-túránkon, és a Nagyszigetre menő gyalogtúránkon is. Az idősebb korosztálynak sem kellett lemondani az élményről, ők sétakocsival tehették meg a távot. Budapestről minden évben sokan érkeznek hozzánk, a „Nagymama Szolgálat” – egy nyugdíjas szervezet – például évente több mint 50 fővel látogat el fesztiváljainkra, ők is szívesen igénybe veszik ilyen irányú szolgáltatásainkat.

KULTÚRA

– Az Almavirág Fesztivál remek bemutatkozási lehetőséget nyújt évente a rácálmáson működő művészeti és kultúr csoportoknak,

gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt. A délelőtti órákban, mindkét napon, most is övök volt a színpad. Délután igényes, szórakoztató gyermekműsorok – Bojtorján, Alma együttes –, az estehez közeledve pedig egyre inkább a felnőttek igényeire épülő koncertek voltak jellemzőek a nagyszínpadon. Minden korosztálynak igyekszünk kedvezni. A legnépszerűbbek idén: Dimitrij, Peter Sramek, a Marót Viki és a Nova Kultúr Zenekar, a Hooligans, no és a közkívánatra hívott Kárpátia együttes volt. A koncertet követően pedig ezernél is többen buliztak a retro discóban.

– Minden évben fontos eleme fesztiválunknak a kézműves házunk, telis-tele foglalkozásokkal, melyeket kiváló szakemberek vezetnek.

– Kiállításaink közül a legnépszerűbb a Fény nélkül – „csak” tapintható valóság című volt a legnépszerűbb, ahol a látogatók egy telje-

sen elsötétített szobába lépve, kizárólag tapintás, szaglás alapján kellett, hogy eligazodjanak, illetve ebben egy vak idegvezető segítette őket.

GASZTRONÓMIA

– Ezen a téren is az egészséges életmód irányába próbáltunk elmozdulni. Az első napon Reform táplálkozás címmel a tudatos étkezés kezdőlépéseiről kaphattak képet az érdeklődők, és meg is kóstolhatták a bemutatott ételeket. Másnap Edd magad egészségesre! címmel glutén- és laktózmentes termékek bemutatója zajlott.

– Városvédőink minden évben a gasztronómiából is kiveszik a részüket sütnék-főznek, részben értékesítésre, részben az önkéntesekből álló stáb ellátására. Örömeinkre egyre több fiatal nyüzsgő a tapasztaltabb kollégák körül. Nagy segítség volt számunkra, hogy idén a dunaiújvárosi Széchenyi Pékség mesterszakácsai készítették nekünk különleges süteményeket, a főzésben pedig Erős István mesterszakács, középiskolai oktató volt a támaszunk.

ALMA

– Több mint 20 süteménnyel neveztek az Almás sütik versenyére a rácalmási asszonyok, szebbnél szebb és finomabbnál finomabb sütiköltemények születtek.

– Az almahámozó versenyre 60 kiló nagyméretű almát biztosítottunk a résztvevőknek, akik szép számmal indultak a megmérettetésen. Az eddigi rekord meghaladta az 5 métert!

-NAPSUGÁR

XVII. Biodiverzitás Napok Csákányospusztán

Sokszínű élet az Által-ér mentén

A Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság évente egyszer nagyszabású gyűjtőmunkát rendez az ország egy adott pontján. A botanikusokat és zoológusokat tömörítő civil szervezet célja, hogy rövid idő leforgása alatt - ez 2x24 órát jelent -, a kijelölt területen minden élőlényt - legyen az növény, állat vagy gomba - meghatározzanak, és listára vegyenek. Az efféle villámfelméréseket Biodiverzitás Napoknak, vagy röviden BioBlitznek nevezik. A hazai rendezvényeken mintegy 50-60 biológus szakértő járja be a tájat keresztül-kasul, és gyűjti be megfigyeléseit. A maga nemében egyedülálló eseményt a Társaság idén a Tatabányához tartozó Csákányospusztán környékén, a Vértes északi lejtőjén rendezte meg június 9-11. között, a Tatabányai Múzeummal karöltve.

A pénteki ünnepélyes megnyitón Sallee Barbara, az MBKT kommunikációs referense köszöntötte a szervezőket, a megjelent tudósokat és a sajtó képviselőit, majd átadta a szót Pál Gabriellának, a Tatabányai Múzeum igazgatójának, aki a következőket mondta:

– A Vértes-Gerecse találkozási ritka természeti környezet, az ember megjelenése óta folyamatosan lakott vidék. Az ember és a táj kapcsolatát bemutató kiállításunkat hosszú évek munkáját követően tavaly fejeztük be, melyért idén elismerő oklevelet vehettünk át. A visszajelzésekből úgy vélem, az ország legjobb kiállításai között szerepelünk.

– A társadalomtudományok felől néztük végig a történetet, és fontosnak tartottuk, hogy mindezt a természettudomány oldaláról is be tudjuk mutatni, mert így lesz teljes a kép.

– Hiszem, hogy a múzeum nem csak a régi tárgyak

bemutatóterme, hanem feladata az is, hogy reflektáljon a környezetére. Ezzel a közös munkával ebbe az irányba kívánunk lépéseket tenni.

Dr. Kovács Tibor, az MBKT elnöke annak a reményének adott hangot, hogy a táj változatlansága, a jó domborzat és a kitűnő idő együttesen minimum 2000 faj begyűjtését teszi majd lehetővé. A felmérésbe diákok is bekapcsolódtak, őket arra kérte, forduljanak bátran kérdéseikkel a tapasztaltabb kollégákhoz, míg tőlük azt várja, hogy inspirálják a fiatalokat.

– „Egy teljes generáció hiányzik a faunisztika, florisztika területéről. Jó lenne, pedig, ha 20-30 év múlva is össze lehetne állítani egy ilyen csapatot!” – mutatott rá a szakmai problémákra az elnök.

Klébert Antal, az éppen 20 éves Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársa a Vértes különle-

ges státuszát emelte ki: a keleti és a nyugati fajok találkozásának határvonala ez a vidék. Olyan mikroklimatikus tényezők jellemzik ezt a tájat, ami másutt – így együtt – nincs jelen. Vannak olyan fajok, melyek csak itt élnek, példaként az öves szkolopendrát, illetve a keleti gyertyánt említette.

A megnyitót követően Pál Gabriella tartott előadást a Metamorfózis című Által-ér programról, majd pörkölt-vacsora várta a vendégeket.

A kutatás három napja alatt a közel 70 tudós a Mária-szurdok és a Körtvélyes-hegy környékének növény- és állatvilágát mérte fel. A listára felkerülő fajok száma illusztrálja a kijelölt terület biológiai sokféleségét, azaz biodiverzitását. A gyűjtés módszerei között voltak például a rovar- és emlőscsapdák, avarrostáló sziták, a lepkecsalogató lámpák. Az adatok feldolgozása akár hónapokat is igénybe vehet, így a végső lista elkészítése decemberre várható. Annyi biztos, több tucat védett és fokozottan védett faj került elő a hétvége során. A madarászok sikerrel rögzítették például a darázsölyv és a kerecsensólyom előfordulását, de kiemelkedő eredmény a 9 denevérfaj megfigyelése is. Különleges csemegét jelentett egy mérsékeltövi orchideaféle, a madársisak kosbor egy teljesen fehér példányának fellelése is. Azonosították továbbá a mediterrán vidéken élő 10 cm hosszú öves szkolopendrát – aminek várható felbukkanását Klébert Antal már a megnyitón jelezte. A felmérés végére a tudósok úgy látták, a terület sokszínűsége miatt a kitűzött 2000 féle faj rögzítése reális célnak tűnik.

MIÉRT CSÁKÁNYOSPUSZTÁN, MIÉRT A MÚZEUMMAL?

Kisné Cseh Júlianna, régész, történetész főmuzeológus:

– Egy kiállítás anyagainak gyűjtésekor – kezemben épp egy mamutfoggal – találkoztam Kutasi Csabával, a zirci múzeum igazgatójával, aki említette, hogy megjelent az új évkönyvük, amiben a biodiverzitás-kutatásuk jelent meg. Kiderült, ő maga is tagja ennek a szervezetnek, amelytől lehet kérni, hogy hol végezzék el az adott évben ezt a felmérést. Mi már akkor dolgoztunk egy projekten, aminek az a lényege, hogy egy adott területen minden olyan tényezőt megvizsgálunk, ami őrzi azt, hogy milyen lehetett a táj, amikor az ember itt megjelent, és hogy azóta hogyan alakult át. Úgy gondolom, hogy az utolsó pillanatban vagyunk, hogy még a régi dolgokból néhányat megfogjunk. Megpróbáljuk mindezt egy teljesen új módszerrel csinálni: egyszerre megy ki régész, néprajzos, művészettörténész, ipartörténész. Azért hívjuk Által-ér projektnek, mert először e mentén szeretnénk ezt megvalósítani. Ehhez volt egy ötlet, hogy a Biodiverzitás-kutatást is bevonjuk ebbe, még teljesebbé téve így az összképet.

Felső sor: Kardos Róbert, Honti György, Paczolay Béla, Király Attila, Megyeri Zoltán, Crespo Rodrigo, Maróti Attila, Mikola Gergő, Forgács Péter, Dévai Balázs
Középen: Danis Lidia, Bakonyi Csilla
Alul: Guelmino Sándor, Simon Kornél

Sok újdonságot ígér a 2017/2018-as színházi évad Tatabányán

Évértékelő és jövő évi évadismertető a Jászaiban

A tatabányai Jászai Mari Színház évadzáró sajtótájékoztatóján Crespo Rodrigo színházigazgató adott átfogó képet a 2016/2017-es évadról, majd ismertette az ősztol induló időszak terveit is. Az új bemutatókon két olyan programot is hoznak a színházba, amellyel az itteni közönség még nem találkozhatott: Az így szerettek ök – Antré-estek, felolvasó színházi programok, melyek jeles költőink, íróink szerelmi életét dolgozzák fel. Újdonság lesz a táncbérlet is. A kortárs tánc jeles képviselőinek két előadását a színház, míg egyet a Vértess Agórája fogad majd.

JÓL SIKERÜLT ÉVADOT ZÁRNAK

A terveknek megfelelően 7 felnőtt és 11 gyerekbemutatóval örvendeztette meg közönségét a tatabányai Jászai Mari Színház. 3 százalékkal nőtt az eladott bérletek száma és az összesen 271 előadást – beleértve a vendégszerepléseket is – mindenütt csaknem teltház előtt – átlagosan 93%-os telítettséggel – játszották. Tájéloadásokra, fesztiválókra is eljutottak az évad darabjai, melyek közül kettőt akadálymentesítve, azaz siketeknek, nagyothallóknak, vakoknak és gyengénlátóknak is élvezhető formában is megtekinthettek az érdeklődők.

Kiemelkedően nagy sikerült ért el Molière: Tartuffe című darabja, mely 2017 februárjában átlépte az 50. előadást, ami prózai mű esetében példa nélküli a színház történetében. Az előadást az MTVA a Vidéki Színházak Fesztiválján, 2016-ban rögzítette, és a televízióban közzé is tette.

A színházi nevelési program részeként általános iskolások, illetve szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek a Kerekasztal Társulás előadásait nézhették meg, a Kont-

raszt Műhely ötlépcsős drámapedagógiai foglalkozását pedig a középiskolások vehették igénybe.

A MOST FESZT 2017 plusz idén egy plusz fesztiválnappal bővült, 8 verseny- és 2 versenyen kívüli darabot láthatott a közönség, melyek közül a legjobbakat a szakmai zsűrin túl – első alkalommal – egy közönség zsűri is értékelt.

A jövő évadtól a társulat összetételében is lesz némi változás: Major Melinda elhagyja a társaságot, míg Király Attila – akit a közönség már idén, a Kutya harapás és Az imposztor című darabokban láthatott – új tagként csatlakozik a színházi csapathoz.

AZ IGAZSÁGKERESÉS

LESZ A KÖZPONTI TÉMA

„A 2017/2018. évad kommunikációját nem véletlenül építettük fel a puzzle forma köré, tekintettel arra, hogy az évad valamennyi – a felnőtt bemutatók közé sorolható – előadása az igazság keresésének legkülönbözőbb útjait járja be. Az igazság pedig olyan apró részletekből épül fel, akár a puzzle. Igaz

ez az évadra, de igaz ez külön-külön az egyes előadásokra is. Igyekezzünk majd az évad képzeletbeli puzzle-jének valamennyi elemét megtalálni és sikeresen a helyére tenni.

És hogy hányféle lehet az igazság? Van igazság, amit jó megismerni, hogy soha ne kövessünk el hasonló hibákat. Erre tanít A mi osztályunk. De van igazság, ami talán jobb, ha nem derül ki, erről szól sziporkázó humorral a Játék a kastélyban. És lehet, hogy jobb néha kételkedni egy látszólag nyilvánvaló igazságban, főleg, ha egy ember életéről van szó: a Tizenkét dühös ember lebilincselően izgalmas, fordulatos története ezt mutatja meg. Mi történik akkor, ha egy darabban mindkét, egymással szemben álló fél igazsága azonos súllyal szerepel és a nézőknek kell döntenie. A Terror ezt járja körül. És ha már azt sem tudod, ki vagy igazából, akkor irány a Csoportterápia. Vajon lehet-e igazságot tenni a hatalomért folytatott harcban, és vajon marad-e valami az igazságból, amikor minden eszközt bevetnek a nevében. Schiller drámája, a Stuart Mária ezt a nagyívű történetet festi meg.

Az új szezon három olyan rendezőt is hoz a Jászai Mari Színházba, akik eddig még nem rendeztek Tatabányán. Forgács Péter, Paczolay Béla és Vidovszky György első alkalommal dolgoznak a színház társulatával. – hangzott el Crespo Rodrigo évadbemutatója a sajtótájékoztatón, ahol a darabok rendezői is megszólaltak, megosztva gondolataikat az egyes darabokról, ahhoz fűződő élményeikről, és terveikről. Az elhangzottak arra utalnak, izgalmas évadnak nézünk elibe.

DÍJATADÓ AZ ÉVADZÁRÓN

Június 6-án megtartotta évadzáró társulati ülését a Jászai Mari Színház. A hagyományoknak megfelelően átadásra kerültek az évad művészi teljesítményeit elismerni szándékozó díjak is. A közönség szavazatai alapján az évad legjobb előadása Robert Thomas bűnügyi komédiája, a Nyolc nő lett Guelmino Sándor rendezésében, az évad legjobb színésznőjének járó díjat Szabó Emília, az évad legjobb színészének járó díjat pedig Dévai Balázs vehette át. A társulat szavazatai alapján Major Melindának az évad legjobb női alakításáért, Dévai Balázsnak pedig az évad legjobb férfi alakításáért járó Jászai Gyűrű-díjat adták át.

Együnk naponta szőlőmag-mikroőrleményt egészségünk megőrzéséért!

A szőlőmag az istenek titkos ajándéka

Gyakran olvashatjuk, hogy a szőlő és a bor az istenek ajándéka. Úgy tűnik, egy meglepetés-ajándék is került a csomagba, ám ezt csak mostanában fedeztük fel. Mindez nem más, mint a sok-sok apró mag, a szőlő belsejében. Hogy mi a titka ennek a kicsi, de rendkívül hasznos „ajándéknak”, mit is kaptunk valójában az istenektől? – erről kérdeztük Jankovszky Sándort, a Transmissió Kft. ügyvezetőjét, a magas minőségű szőlőmag-mikroőrlemények gyártóját.

– **Mi tehát a szőlőmag titka?**

– Na, ez az, amire ma még nem tudjuk a választ! Rengeteg hatóanyag – sajnos még sok-sok alap kutatás hiányzik ebben a témakörben –, és valójában fogalmunk sincs, hogy ezek közül pontosan melyiknek, mire van közvetlenül jótékony hatása. De ez nem is olyan nagy baj, mert egyet viszont tudunk: így, komplexen fogyasztva jól tesz az egészségünknek, akár annak megelőzésről beszélünk, akár helyreállításról. Ha nem magam élem meg a jótékony hatásokat, talán soha sem kezdek a szőlőmag-mikroőrlemények gyártásával foglalkozni. De úgy tűnik, az istenek azt akarták, hogy én bontsam ki ezt a kis titkos csomagot, és állítom, tényleg igazi meglepetés volt benne.

– **Ez egyre izgalmasabban hangzik. Mi vezette rá a szőlőmag titkára?**

– Semmi közöm nem volt alapvetően sem a szőlőhöz, sem a borhoz, és semmiféle magokhoz. A Transmissió Kft. üzleti tanácsadással, cégügyekkel, kereskedelemmel foglalkozott. Sajnos két korábbi infarktust követően egy agyvérzéssel is meg kellett küzdenem. Négy éve próbáltam több-kevesebb sikerrel felépülni. Szédültem, tápolyogva jártam, gyakran elájultam. A munkaképességem rendkívül ingadozó volt, minden a pillanatnyi állapotomtól függött. Ekkor történt, hogy barátaim – akikkel együtt jártam annak idején a műszaki egyetemre – megkerestek, és a segítségemet kérték. Egy kutatás-fejlesztési pályázat keretében vállalták, hogy egy olyan őrlőberendezést készítenek, amely képes 20 mikronos szemcse-nagysággal dolgozni. Elakadtak, kérték, hogy segítsék, tudták, jártas vagyok a légtechniká-

ban. Mivel az állapotom nem engedte meg, hogy odaautazzak, ezért a berendezést átszállították a telephelyünkre. Volt, hogy napokig képtelen voltam dolgozni, de végül sikerült elhárítanom a műszaki akadályt, elkészült az őrlőgép. 10 szerves és 10 szervetlen anyagot megőröltünk a vállalt minőségben, és ezzel gyakorlatilag le is zárhattuk a programot. Munka közben azonban történt valami: az egyik alkalommal, mikor kiléptem a műhely sötétjéből a fényre, „elfelejtettem” megszédülni. Nem értettem, mitől lettem jobban, hiszen semmin sem változtattam, sem az életmódomon, sem az étrendemen, sem a maréknyi gyógyszeremen. Akkor kezdtem elgondolkodni azon, hogy talán abban az őrlményben lehet valami, amin éppen dolgozunk, mert azt bizony nap, mint nap kóstolgattam, hiszen úgy lehet a legegyszerűbben megállapítani, hogy tökéletes-e az őrlés, ha a szánkba veszünk az anyagot, megrágjuk, és ha már nem ropog a fogunk alatt, akkor egészen biztosan 20 mikron alatt vannak a szemcsék. Akkortájt éppen szőlőmagok őrlésével kísérleteztünk, mert ebből tetemes mennyiségű alapanyag állt a rendelkezésünkre, mivel a feleségem nagybátyja szőlőolaj préselésével foglalkozott, és amúgy is terhére volt a visszamaradt törköly. Ezt használtuk fel. Nap, mint nap csipegettem, eszegettem az őrlményből, majd elkezdtem tudatosan fogyasztani. Néhány hónap múlva már minden nap dolgoztam, eltűntek a rosszullétek, jól érzem magam. Az orvosi vizsgálatok, eredmények is visszaigazolták a javulást. 14 féle tablettá szedését függesztettem fel, orvosi beleegyezéssel, és 40 nap után végleg elhagyhattam azokat. 2008. március 12. óta nem szedek semmit, csak szőlőmagot.

– **Mikor kezdtek üzemszerűen termelni?**

– Megvásároltam az őrlőberendezés hasznosítási jogát a fejlesztő társaimtól, majd a gombhoz a kabátot is megvarrtuk, azaz a géphez kialakítottuk az élelmiszeripari üzemünket is. Számtalan szigorú előírás, laborvizsgálatok következtek, végül egy év után étrend-kiegészítőként forgalomba hozhattuk a termékünket. Ennek ma már kilenc éve. Folyamatosan fejlesztettünk, ma már van Viniseera szőlőmag mikroőrlemény, ami maga a mag, a Viniseera Plusz – mag és szőlőhéj őrlmény, nem erjesztett tönkölyből. Készítünk szőlőmagolajat, Vini-Honeyt, valamint Vini-Beet-Honeyt. Az előbbi szőlőmag-mikroőrlemény mézzel, míg az utóbbi céklapor mézzel. Ezeket gyermekek és felnőttek is szívesen fogyasztják, cukorbetegeknek viszont értelemeszerűen – a méz miatt – nem javasoljuk. A mézes termékeinket kis műanyag dobozokkába csomagoltuk – mint a lekvárokat szokás –, egy-egy ilyen az ajánlott napi adagot tartalmazza.

– Az őrlményt joghurtban fogyasztva is kellemes, belesüthetik tésztába, kenyérbe. Természetes antioxidánsként kiválóan tartósít, ezért lekvárba, és húsipari termékekbe is előnyös. Az utóbbinál megakadályozza az oxidációt, így avasodás-gátlóként is szolgál. Használatával sok-sok E-származék elhagyható a tartósítandó termékekből.

– **A közelmúltban Újvidéken is bemutatták a Viniseera családot, a térség legnagyobb mezőgazdasági kiállításán. Milyen volt a fogadtatás?**

– A helyi magyar média minden nap készített velünk riportot. A kiállításunkat a magyar mezőgazdasági miniszter, Fazekas Sándor is

megtisztelte látogatásával. Emellett a Szerb Konyha című magazin főszerkesztőjével közösen egy főzőműsorban lecsót és pörköltöt főztünk, melynek felébe szőlőmagot tettünk. 10 perc alatt létrejött a metamorfózis. A kóstoltatás során a szőlőmagos verzió győzött, puhább, ízletesebb volt a hús, selymesebb a lecsó. Nem véletlenül, mert a szőlőmag az antioxidációra nem csak a szervezetünkben képes, hanem akár már a lábasban is. Így be sem visszük a nem kívánatos szabadgyököket. – Ezt felismerve, ma már fűszerkereskedőkkel is tárgyalunk, 20-50 grammos kis kiszerelésben különféle ételekhez használható szőlőmagos fűszerekkel szeretnénk megjelenni.

– Mit tart a legfontosabbnak az istenek titkos ajándékában?

– Azt, hogy minél többen megismerjék, és hogy rendszeresen, minden nap fogyasszák! Nagyon fontos, hogy nem kapszulázva, vitamín, vagy gyógyszer formájában, hanem funkcionális élelmiszerként. Azaz tegyék bele mindenbe, amibe csak jól esik. Javasoljunk minden pirospaprikával készülő ételbe – fele paprika helyett –, vagy a borral készült ételekbe is kitűnő. Fontos tehát, hogy szó szerint megegyük, mert a hatóanyagok 30-40%-a már a száj nyálkahártyáján keresztül képes felszívódni. Ha lenyelnénk mindez elveszne.

– A szőlőmagban 4000 fajta polifenol – antocianidok, flavonoidok – találhatóak, ezek olyan antioxidánsok, amelyek az egészség megőrzéséhez nagyon fontosak. Ilyenek a különféle bogyós – vagy egyéb – gyümölcsökben is vannak, a szőlőmag különlegessége, hogy ezekhez képest ötszörös mennyiségű hatóanyagot tartalmaz. Ennek a polifenolnak köszönhető, hogy a szőlőmag képes sértetlenül megővni a genetikai anyagát. A burok ugyanis, ami körülveszi, speciális gyűjtőlencse, ami mindenféle – fény, elektromágneses, kozmikus – sugárzást a mag felé irányít, ami kárt tehetne abban, ezért az a polifenollal védekezik. Megfigyelték, hogy a kékszőlőben tízszer több van ebből az anyagból, mint fehér társaiban. Ennek oka abban keresendő, hogy az előbbiek érési ideje rendszerint hosszabb, így több „védőszerre” van szüksége a növénynek.

– Milyen jótékony hatásokat tapasztalhat, a rendszeres fogyasztó?

– Amit először észrevesz, hogy sokkal energikusabb lesz, megnő a teljesítménye. Ez azért van, mert a stresszoldó hatás eredményeként a szervezet több oxigént képes felvenni.

– Hihetetlenül sok cikk foglalkozik ma már a szőlőmag jótékony hatásával a rákbetegségekben, vagy az Alzheimer kóránál, keringési problémáknál is.

– A természetes szőlőmagolajat is – amit mi egyszerű ülepítéssel nyerünk – számtalan területen, például égéseknél használják, de a kozmetikai ipar többszáz éve használja visszaerre, ráncosodás ellen, mert védi a bőr kolla-

génjén. De salátolajként is kiváló, az emberi szervezet számára előnyös zsírsavakat tartalmaz, és semmiféle allergén anyag nincs benne.

– Nagyon fontos azonban a minőségre odafigyelni! Egyre többen ismerik fel a szőlőmag jótékony hatását, de nagyon nem mindegy, hogyan van az megőrölve. Ha csak mechanikus módon zúzzák, akkor az szilánkosra törik, olyan lesz, mint az üveg, és ez irritálhatja a bélrendszert.

– Az a technológia, amivel mi készítjük az őrlményeinket, garantálja a tökéletesen gömbölyű, 20 mikronnál kisebb szemeket, az ideális por alakot. Az alap gondolatot a sivatagi homok adta. Ugyanaz a folyamat zajlik le a berendezésünkben, mint ami Afrikában az Atlasz-hegységtől a Szaharáig: az óceán felől fúvó nyugati szél összezúzza, töri, darabolja a hegyet, lepattanó részeit egyre messzebbre sodorja. Ezek egymáshoz ütődve kopnak, csiszolódnak, s mire a Szahara végére érnek, finom, apró porrá, tökéletesen gömbölyű szemcsékké válnak.

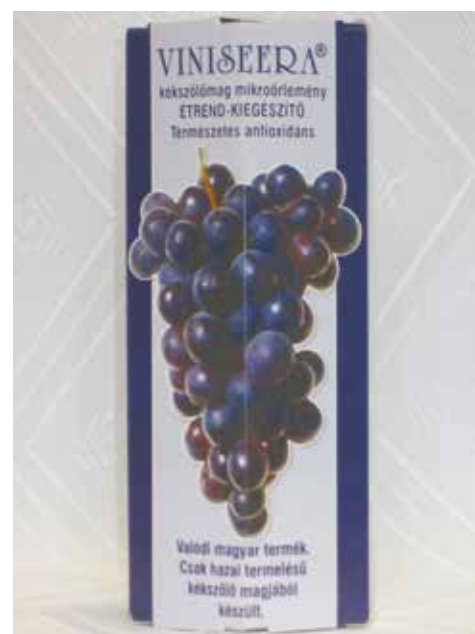
– Mi is erre építettünk: a súrlódó anyagok egymást törik össze, a levegő segítségével, így nincs semmiféle külső szennyeződés, és egy nitrogéngenerátorral a porrobbanást is sikerült elkerülnünk, mert esetünkben szerves anyagról van szó, melynek őrlésekor ez bizony előfordulhat.

– Mennyire ismerik itthon a szőlőmag előnyeit?

– Ma már 100 emberből a fele hallott annak jótékony hatásáról, amikor indultunk 100-ból 3-an adtak erre pozitív választ. Ez tehát az elmúlt tíz évünk legfőbb eredménye.

– A szőlőt az emberiség jól ismeri, mégis ahelyett, hogy felismerné annak előnyeit, valamilyen csoda után kutat, és elmegy akár a világ végére is, hogy meglegje azt. Talál is csoda gyümölcsöket, csodagombákat, ugyanakkor nem veszi észre azt, ami az orra előtt van: isten titkos ajándékát, a szőlőmagot.

CSEH TERÉZ

A megnyitón:
Némethné dr. Gál Andrea, Czunyiné dr. Bertalan Judit, Schmidt Csaba

Samu Team (a képen közepén): Fábik Sarolta, Skrován Lilla, Andai Roland és felkészítő tanáruk, Skrován József.

A vértesszőlősi Samu Team is utazhat Costa Ricába

Robotolimpia - nemzeti forduló Tatabányán

A 70 éves város 70 csapatot fogadott 2017. június 2-án és 3-án a WRO Nemzeti Fordulójában a Regular és Open Kategóriákban Tatabányán, a Földi Imre Sportsarnokban. A kétnapos versenyről továbbjutott győztes csapatok Costa Ricában mérhetik majd össze erejüket a világ legjobbjáival. Komárom-Esztergom megyéből a Samu Team utazhat, de a többieknek sem kell szégyenkezniük, számos szép megyei siker született.

A nyitónapon **Schmidt Csaba**, Tatabánya megyei jogú város polgármestere köszöntötte elsőként a verseny résztvevőit és szervezőit. Örömet fejezte ki, hogy ismét – immár negyedik alkalommal – Tatabányára rendezhette meg ezt a nem mindennapos eseményt, mely évről évre egyre nagyobbra nő.

– *A híreket hallgatva, a kormány stratégiáját, az Ipar 4.0-át látva egyértelmű, hogy a robot-technológiáé a jövő. Mi, mai felnőttek már csak felhasználóként tudunk mindehhez csatlakozni, de a gyerekeink már alkotóként tudnak bekapcsolódni ebbe az iparágba. Éppen ezért fontos, hogy a fiatalok minél előbb megismerjék, megtanulják ezt a technológiát. Ez az esemény ehhez jelentős mértékben képes hozzájárulni, mint ahogy ahhoz a terveinkhöz is, hogy Tatabányán egy automati-zálási központot hozzunk létre.*

Czunyiné dr. Bertalan Judit, a digitális tartalomfejlesztésért felelős kormánybiztos rendhagyó módon kezdte beszédjét, arra kérte a fiatalokat, hogy tapsolják meg felkészítő tanáraikat. Erre két ok is adódott: egyrészt a pedagógusnap, másrészt jó lehetőség megköszönni azt a munkát, az a sok feláldozott szabadidőt, amit a gyerekek felkészítésére, no meg magára a versenyre fordítottak a tanárok.

A kormánybiztos ezt követően számokkal is érzékeltette, hogy a WRO Nemzeti Fordulója a négy év alatt honnan indult, és hová fejlődött: 2014-ben – az Edutus Főiskola aulájában – 11 csapattal zajlott a verseny, 2015-ben 22, 2016-ban 37, most 2017-ben pedig 70 team mérheti össze tudását. Tavaly a Vértesszőlősi Agorájára adott otthont az eseménynek, idén pedig már a Földi Imre Sportsarnok nyitotta meg kaput az ország legjobbjai előtt, igazán méltó helyszínt adva ezzel az eseménynek, hiszen itt már minden olyan – még, ha piciben is – mint majd a costa ricai világdön-

tón lesz.

Czunyiné dr. Bertalan Judit külön kiemelte a szervező Edutus Főiskola érdemeit, azt, hogy korán felismerték annak a lehetőségét, hogy a technológiára éhes fiatalokat ezzel ide lehet vonzani. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a főiskola egyedülként akkreditáltatta magát a világverseny szervezési jogára is, így bizakodhatunk, hogy 2019-ben mi adhatunk otthon a nemzetközi megméretetésnek is.

Megköszönte továbbá Kis Róbert tanár úr lelkiismeretes munkáját, melynek eredményeként megszülethetett az a Robotika tankönyv, amivel ez a témakör egyre több fiatal számára elérhetővé válhat.

Végül örömhírként jelentette be, hogy ma már a legorobot-programozás támogatott, az idei tanév digitális témahetében is megjelenik, a WRO és az FLL bekerült a támogatott középiskolai versenyek közé.

Némethné dr. Gál Andrea, az Edutus Főiskola oktatási-reaktorhelyettese 18 város, 70 csapatát, több száz résztvevőt köszönhetett a megnyitón.

– *A főiskola fontos küldetése, hogy felhívja a fiatalok figyelmét a természettudományos tantárgyakra, a műszaki pályákra – kezdte beszédjét a rektor-helyettes -, ennek kiváló eszköze a legorobot-verseny, amire természetesen mindenki azért érkezett, hogy győzzön.*

Az oktatási intézmény vezetője arra is rámutatott, hogy azok a csapatok, akik a versenyen részt vesznek – függetlenül az eredménytől győztesnek érezhetik magukat. A tudás, amit a felkészülés során megszereztek, a közös munka öröme, már megadta mindazt, amitől az életben már így is, úgy is az élre kerülhetnek.

CSEH TERÉZ

AZ EREDMÉNYEK

Komárom-Esztergom megyei aratott a World Robot Olympiad Magyarországi Nemzeti Fordulóján. A 16 megyei nevezett csapat közül az 1-5. és a 9. helyet sikerült szerezni a megye legifjabb Lego robottervező, építő és programozó csapatainak. Vértesszőlős, Tatabánya, Tata és Komárom is nagyon büszke lehet általános és középiskolás diákjaira.

Regular Category

Elementary korosztály

(9-12 évesek) (14 induló csapat)

1. HTRoboTeam

(Homoktővis Általános Iskola, Budapest)

2. RoboKids

(Kecskeméti Bányai Júlia Gimnázium)

3. Minirobotok

(Eötvös József Gimnázium és Gimnázium, Tata)

Junior korosztály

(13-15 évesek) (22 induló csapat)

1. Samu Team (Vértesszőlősi Általános Iskola)

2. E-VaDúl

(Kecskeméti Bányai Júlia Gimnázium)

3. Mobilis bits 2.0

(Mobilis Interaktív Kiállítási Központ, Győr)

Senior korosztály

(16-19 évesek) (24 induló csapat)

1. Ady-SOKK (Ady Endre Líceum, Nagyvárad)

2. LET's GO (Győri Műszaki SzC Lukács Sándor Mechatronikai és Gépészeti Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma)

3. WRONG (Óbudai Árpád Gimnázium)

Open Category

Junior

1. Green-peas

(Savaria Szakképző Iskola, Szombathely)

2. Gold Robotics

(Szegedi Arany János Általános Iskola)

Senior

1. TEAM_BAD

(Kecskeméti Bányai Júlia Gimnázium)

2. CSEV3 (Tatabányai Árpád Gimnázium)

**SCHÄFFER
SZODA**

20 éves tapasztalattal vevőink szolgálatában!

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kórballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

**Kisudvar
Koncertek**

2017
Június 9-től
Augusztus 25-ig.
Belépés díjtalan!

Helyszíni bűtér:
Fekete Gyémánt Bőröz

Helyszíni koncertek, Kisudvar
Rossa idő esetén: régi Móra épülete (Boráros u. 5.)

EINSTAND

2017. június 23. 22 óra

Soproni nyári bobbpálya

Sopron, 84-es út mellett
Tel.: 20/4333-505,
99/334-266

Nyitva
Márc. - nov.:
naponta

Nov. -márc.:
csapadékmentes
hétvégeken

Visegrádi téli-nyári bobbpálya

11 főútról
Visegrád-Nagyvillám,
Tel.: 20/9245-961,
26/397-397

Egész évben nyitva
minden nap!

www.bobozas.hu

XIX. NEMZETKÖZI Kocsitoló JÚLIUS 14-15-16 Fesztivál

PROGRAMOK

PÉNTEK

14:00 Kiállítás megnyitó – „Séta a Tárlatok között” 14:00 Focitorna
18:00 Cantores Ecclesiae és Mészáros János Elek közös koncertje
– Kocsi Református Templom 19:00 Zoolbert koncert - nagyszínpa
20:30 Peet Projekt koncert – nagyszínpad 22:00 Relics Koncert - Romkocsmo

SZOMBAT

7:00-12:00 Horgászverseny - halastó 8:00 Főzőverseny – Vásártér
13:00 Megnyitó – Kocsi Múzeum
13:30 Tatai Cellőkék hagyományörző csoport bemutatója – Vásártér
14:00 Néptáncgyűtesek bemutatója - Nagyszínpad
Aranykocsi néptáncgyűtes – A kis gömböc c. táncszínházi előadás
Páros Csillag néptáncgyűtes
14:00–20:00 Játszóház- Varázshangok az Egészségért Egyesület - nagysátor
15:00–19:00 Lézerharc (Iskola előtti tér) extrém lőszat, painball lőszat (Vásártér)
16:00 Polgárvédelmi bemutató Tatabányai Polgári Védelmi és
Kutató-Mentő Egyesület – vásártér
16:00 Gladiátor futam, Gézengúz futam, Kocsitoló-verseny Előfutam
17:00 Hab-party – vásártér 19:00 Baráti Dal Színház előadása – nagyszínpad
19:40 Mazsorett bemutató – nagyszínpad
20:00 Eredményhirdetés – Amazon – Gladiátor Gézengúz futamok
– faluház mögötti színpad
20:30 Galambos Lajos és Zenekara – nagyszínpad
22:00 Tűzsonglőr Show – Nagyszínpad előtti terület

VASÁRNAS

8:00 Zenés ébresztő 10:00 – 17:00 Európa Sátor játékokkal, totókkal,
ingyenes ugrálóvárakkal 10:00 Nagymenők – verseny – Iskola előtti parkoló
13:00 Fogathajtó és lovas bemutató – Faluház mögötti terület
14:00–20:00 Játszóház- Varázshangok az Egészségért Egyesület - nagysátor
15:00 Apacuka zenekar koncert - nagyszínpad
16:00 Kocsitoló verseny 20:00 Eredményhirdetés – faluház mögötti színpad
20:30 **Hooligans** koncert – nagyszínpad 22:00 Tűzijáték

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

KOCSI MÚZEUM

- mezőgazdasági gépkiállítás
- makett-kiállítás
- veterán autó kiállítás

FALUHÁZ

- kiállítások - települések korzója
- kézműves kirakodóvásár
- helyi termelők bemutatója - kovácsbemutató